

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kaan Arslanoğlu

Çağrısız Hayalim

ADAM

Kaan Arslanoğlu

•

Çağrısız Hayalim

ADAM YAYINLARI

©

Adam Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Birinci Basım : 1992

Adam Yayınları'nda Birinci Basım : Haziran 1998

Kapak Düzeni : Mehmet Ulusel

98.34.Y.0016.666

ISBN 975-418-511-5

Kaan Arslanoğlu

Çağrısız Hayalim

Roman

Uyanıp aldanıştan kendime geldiğimde
Ve gürültüsü kalabalığın ürkütüp öteye
Kaçırdığında benim çağrısız konuk hayalimi;

Ah! Nasıl bozmak istiyorum onların şenliğini!
Ve küstahça fırlatmak yüzlerine
Acıya ve öfkeye bulanmış demirden bir şiiri!..

Lermontov

Hayal gücümü zorlayamıyorum. Düşüncelerim yoğunlaşmıyor. Belirip yiten imgeler bilgisayar oyunundaki şekiller gibi... Kolu gereğince kıvrıp, düğmeye zamanında basamazsanız, önünüzdeki karmaşayı umarsızca izlemek kalır size. Bilincime çıkıp çıkıp silinen görüntüleri, düşüncecikleri çizgiye oturtamıyor, birbirine bağlayamıyorum. Usum vurdumduymaz; imgeler güdümsüz, başına buyruk.

Hiç değilse taslağı ortaya çıkarmalıyım pazartesiye dek. Karalamaları eline tutuşturur, gerisine karışmam. Böylesi benim de işime gelir. Kaç yıldır kalemimden tek satır çıkmadı. Bu kafayla değil öykü, bir pusula bile yazamam. Keşke söz vermeseydim şu adama.

Peki, onca gün kafa patlattıktan sonra işin onurunu başkasına bırakmak ne oluyor. Rahattır Ahmet gibiler, ölçüp biçmeden eleştirirler; bizim gibiler de sinip, çekilirler kabuklarına. Dilim özensizmiş! Akıcıymış; ama edebi anlatım denilemezmiş anlatımına. Duyduğumu gördüğümü, alışılmış kalıplarla değil, değişik biçimlerle sunmalıymışım. Hoş esintiler vermeliymişim, yakası oyulmamış ilginç bilgiler... Ona uçuk bir konu bulsam; işleyip bir öykü çıkartsa ve çok beğenilse... Yağma yok! Ya tümüyle kendim yazmalıyım ya da vazgeçmeliyim.

Bir sorun daha var Ben onun dilini beğenecek miyim bakalım. Konuyu da oradan buradan saptıracaktır. Önemli olan jürinin beğenmesi; sana soran kim! İşim çıktı deyip, ertelerim. Yalan söylemiş de olmam. Öyle mi yapmalı?

Ansızın başlayan yağmur dalgaların hışırtısını, rüzgârın uğultusunu bastırdı. İri damlalar açıkta neyi bulduysa, hırsla, işgüzarca dövdü. Yeni bir bulut kümesi, koyu çevreleyen yarımadanın sivri tepesini yalayıp süzülür, dolunayın aydınlattığı geceyi karanlığa gömdü. Rüzgâr şimdi çekine çekine esiyor. Ortalık ıslak yaprak ve toprak kokuyor. Kapı lambaları, üstlerine damlalar düştükçe titreyen çimenlerin, solmaya yüz tutmuş sarı ve mavi menekşe öbeklerinin, aralardaki beyaz yol taşlarının canlanmış temiz renklerini üşüyerek ısılatıyor. Ötede, zeytinliklerin sonlandığı yerdeki boş evin bahçe lambası dışında çevrede başka hiçbir ışık göze çarpmıyor; birkaç adım ilerde başlayan mutlak karanlık, sağanağın uyandırdığı ürperiyi artırıyor.

Islanmaya aldırmadan ağır ağır çardağa yürüdüm. Yüzüme vuran soğuk damlalar, dar bir gömlek yakası gibi boğazıma oturan sıkıntıyı biraz olsun yatıştırdı. Çardaktaki ağaç masanın üstüne eğreti yerleştim. Gündüzki tartışmada haklı olduğum ortadaydı. Tavanı örten hasırlar ne denli eskimiş görünse de tek zerre sızdırmıyordu. Gözlüğümü çıkarıp yavaş yavaş kurulamaya koyuldum. Parmaklarımın devinimi gibi ağır ağır döneniyordu kafamda düşünceler.

İti an çomağı hazırla, demişler. Hayali o an belirmişti ki usumda, dili dışarda soluyarak bacaklarıma süründü Arap. Çomağa gerek yoktu oysaki. Önceki gün edindiğim arkadaşımı sevgiyle anmıştım ben.

“Korkuttun beni sinsi köpek. Nereden çıktın böyle.”

Sözlerimi duyar duymaz masaya fırlayıp yalamaya kalktı yüzümü. Hınzırı zor bela aşağıya ittim.

“Yağmur dinsic, sana balık getireceğim.”

Sevinçle atladı omuzuma. Giysilerimi ıslak köpek kokusundan korumak için yine boğuşmak zorunda kaldım.

Evden Betül’le Can’ın gülüşmeleri duyuluyor. Arada belli belirsiz bir müzik sesi. Öyle ki, içinizden geçen herhangi bir ezgiyi yakıştıralırsınız ritmine.

Arkadaşlarımın şen sesleri, nicedir iple çektiğim şu kısıcak tatilimin temel sorununu yine üste çıkarıyor ve yüzüme ateş basıyor. Can'ı buraya çağırmam aptalca bir şeydi. Bir dizi aptallığın son halkası... Kızı gerçekten sevip sevmediğime karar verememiştim en başta. Herif Betül'e şirin görünmek için durmadan abuk sabuk espriler yapıyor. Biri komiklik yapmaya çalışarak, öteki ona çanak tutarak karşılıklı kur yapmalarına dayanamıyorum. Düşüncelerimin o noktaya dek gelmesinden utanıyorum; ama kendimi alamıyorum kinlenmekten. Betül'cük bir şeyler bahane edip gülmeye bayılır. Öyle de; buraya şakalaşıp hoş vakit geçirmek için gelmemiştim. Bambaşka şeyler düşlemiştim bu kez. Betül'ün beklentisi de farklı değildi; kuşkum yok. Peki; neden bu denli neşeli. Neden sürekli gülüyor. Üstelik hep Can'ın şakalarına!.. Neden beni hiç dinlemiyor.

Az önce sete bir kaset koymuştum. Cızırtılı, eski bir kayıt... Son kanadına dek açık pencerelerden üfleyen yel ve şarabın verdiği sarhoşluk, gün boyu kızmış duvarlardan yansıyan hararetin kavurduğu içimizi bir anda serinletmişti. Fakat müzik, çok daha derinime işleyen bir şey fısıldamıştı bana : Burada; deniz ve zeytinliklerin birleştiği yerde, iş başında değil tatilde, şehir gürültüsünde değil, ıssız doğanın koynunda, kapıyı açar açmaz toprağa, yeşil çimenlere basabileceğim bir evde; birinden zaman zaman hoşlanmasam da birlikte olmayı eğlenceli bulduğum iki arkadaşımın yanında mutluluk duymam gerektiğini...

"Biraz susun ve dinleyin," dedim.

Can sordu : "Nedir bu?"

"Moody Blues."

Betül düzeltti : "King Crimson."

Birinin hatasını yüzüne vururken utangaç bir gülümsemeyle bakışlarını kaçırır. Haklıydı; her şeyi bilir bu kız. Ezginin bendeki anısını, yarattığı duyguyu bilemezdi elbette; ama iyi okuyan birinin bilmesi gereken her şeyi bilirdi. Ya ben : Yaşamımın en duygusal dönemine rengini veren özel bir simgeyi bile dilim sürçer yanlış söylerim.

Can sordu : "Çürük çıkmayan armut var mı?"

Betül güldü. Gülerken canlı dudaklarının arasından tüm dişlerini gösterir. Bazen kanımı kaynatır bu; bazen sinirimi bozar az önceki gibi.

“Adam diptere bir iki tane sağlam gizlemiş.”

“İhtiyarın köpeği Ayhan’ı görünce niye zıplamaya başladı sanıyor-sun. Kerizin teki geldi; çürükleri elden çıkarttık, diye sevinirmiş garip.”

Betül masaya kapaklanarak katıldı kaldı. Sarhoş oldu iyice; yoksa bu da espri mi? Bir şeyler anlatarak gülmeceye katılmak istedim : çocukluğumdaki bir armut hikâyesi. Otobüs yolculuğunda molada çok iri, sulu armutlar almıştık. Yolda aklım hep o kesekâğıdındaydı. Derken beklediğim an gelmiş, dayımın oğlu bir armut uzatmıştı. Bakmış-tım ki, küçük, çürük bir armut. İyilerini kendiniz yediniz, çürüğü ba-na bıraktınız diye bas bas bağırmaya başlamıştım. Meğer o armut, ar-kamdaki yaşlı adamcağızın bana özel ikramı değil miymiş.

İkisi de gülmedi. Kulakları başka yerdeydi. Üst kattaki bozuk rezervuardan gelen ses durup durup birden artıyordu. Zaten havaya da uygun değildi öykü galiba. Niye anlatmıştım ki! Ciddileştim.

“Ev iyice eskidi. Tamir ettirilecek çok şey var.”

“Önce istersen yarım-ir ettirin, sonra tamir ettirirsiniz,” dedi Can.

Betül bu espriyi de pek tuttu, gözlerinden yaşlar gelene dek güldü. Dudaklarımın titrediğini ayırımsadım. Bir toplulukta kendimi yabancı hissedip, bir şeye alındığım ya da öfkelendiğim zaman olur bu. Dudak-larımın titremesi, gördüğüm hakarete benliğimin kapı aralığını açığa vurur. Kendime kızıp, dışarıya çıktım.

On yıl önce de işte bu masanın üstüne tünemiştım. Yine akşam yemeği sonrasıydı. Sıkıntılı bir sıcak vardı havada. Tatlı anılar damıtıl-p da damlar belleğimizden genellikle; fakat ben göğsümdeki ağırlığı da anımsıyorum. Pencereleeri sonuna dek açmış, pikaba aynı plağı koy-muştum. Dev bir kolon gibiydi yazlık. Kumsalda yürüyüşe çıkan Es-ma ile Ercan’ın dönüşünü bekliyordum. Zaman zaman olur bende Bak derim; şu anı, şu birkaç saniyeyi, ortam, dekor ve anlık mizacım, duyumlarımla birlikte bir sahne, bir kare olarak yıllarca anımsayaca-ğım! Gerçekten de kaç yıl sonra, türdeş anı parçalarının ortak kodu olan bu kestirim ya da beklenti tümcesiyle belleğimin bir yerinden yü-zeye çıkıverir o an, o sahne.

Al sana bir öykü konusu Ahmet! Tüm ayrıntılarıyla kafamdakileri aktarabilirim. Tüm ayrıntılarıyla değil elbette; belki biraz sansürleye-rek... Bu öyküyü senin için kâğıda dökebilirim; ya da istersen kendin

yazarsın. Fakat iyisi mi boş ver! Senin çevren beğenmez anlatacaklarını; jüri hoşlanmaz tiplerimden. İlk anda yakınlık duymazlarsa, ne yap-san boş! Neden önyargılı olmalı ki. Basarsın beğenirler. Kimi anlatacağım değil, nasıl anlatacağım önemli. Tümümüyle dökmem içimdekileri; duyumsadıklarımı apaçık dışa vurmam. Biraz da yontup, insanları gözlerinde sevimlileştirmek gerek. Ne dersin.

Üniversite giriş sınavını üçümüz de kazanmıştık. İstanbul yılları başlayacaktı o güz. Yaz tatiline, önümüzdeki özgür ve başıboş günlerin coşkusu ve ardından gelecek yeni dönemin düşleriyle girmiştik. Ercan pikaba kaldırıp kaldırıp aynı plağı koyuyordu ve birlikte dördüncü kez okuyorduk Politzer'i. Epitaph ve Felsefenin Temel İlkeleri...

Saçlarımız uzundu. Ev yeniydi o zaman. Dışarıda bile otursak boya badana kokusu gelirdi burnumuza. Boya kokuları, düşsel fakülte-min aydınlık dersliklerinin, yurt odanın vernikli tahta ranzalarının kokusuna çelerdi usumu; ardından kitapların, kütüphanelerin kokusuyla buğulanır, sarhoş olurdu düşlerim. Sonra, özü soylu insanları, ateşli yürekten tartışmaları, tek yumruk olmuş kalabalıkları çağrıştırırdı kokular. Kokular mı tüm bunları çağrıştırıyordu gerçekten. Kokular simgeydi aslında. O güzel tatilde duyumsadıklarımın eş zamanlı koşullandırıcılarıydı.

Yazlığımız, o yaştan görmemişliğinde eşi bulunmaz, görkemli bir malikâne gibi geliyordu bana. Boyutları olduğundan büyük algılayacak yaşta değildim gerçi; fakat sanki çok daha heybetliydi. Köklü ve güçlü aile özentileri vardı bende ve herhalde aynı özentiyi paylaşan mimarımızın tasarladığı işlemeli, beyaz demir direklerin üstündeki lambalar, modern çizgiler gösteren yapıyı akşamları bir konak gibi aydınlatırdı. Bu evde, bahçesinde, kıyısındaki kumsalda hayaller kurar dururdum. Ortak bir düşümüz de vardı hatta : Karşı kıyıdaki zeytinliklerden birini satın almak ve orada yılın bazı aylarında dostlarımızla birlikte yaşayıp birlikte çalıştığımız bir çiftlik kurmak!.. Dostluğumuz ne güzeldi bu mekânda. Ortam, duygularımıza renklerini veriyor, çizgilerini kazandırıyor. Çevreyi yaşarken coşuyor, coştukça dostluğumuzu yüceltiyordum gözümde.

Babam, her zamanki kol kanat gericiliğiyle : "Açılış günü ders olmaz; istemiyorsan gitme," demişti. Sonra şubemi telefonla öğrenmiş...

İkinci gün yine geç kalmıştım. Adımlarımın istemeye istemeye sürüklediği giriş kapısında önümde yürüyen çöp bacaklı kıza yetiştim.

“1-B sınıfı kaçınıcı katta acaba?”

“Ben de oraya gidiyorum. Gel benimle acaba!”

Eve dönüp babama yalvarsam sınıfımı değiştirebilir mi. Ürkek bir sincap gibi kaçmaya hazır özgüvenimle daha ilk dakikada oynayan bu kızla aynı sınıfta tüm bir yıl geçer mi.

“Senin adın ne?”

Şımarığa dersini vermek için aklıma oturaklı bir yanıt gelmediğinden öfke ve umarsızlıkla suratımı asarak adımı söyledim “Ayhan.”

“Benimki de Ema.”

On beş on altı yıl önceki Ema geliyor gözümün önüne. Sınıfın altını üstüne getiren, erkekleri bile döven sevimli deli kız... On yıl öncesi Ercan’la kumsaldan dönüşü... Çardakta yanıma gelişi... Plak susmuş. Hem kurnaz, bilmiş, hem çocuksu saf, yeşil gözleri... Gözlerimin içine bakışı... Sonra bende yine ardı kesilmeyen çıkarsamalar, umutlar, beklentiler...

“Yabancı gibi davranma. Evindeymiş gibi rahat et,” diyor Can. Bir espriyi tutturdu mu gün boyu yineler. Daha kötüsü; söylediğinde gerçek payı büyük. Konuk olan o değil, benmişim sanki. Üzerimde bir tutukluk, ürkeklik...

Sözde derinlikli muhasebeler yapıyoruz karşılıklı duygularımız, tavırlarımızla ilgili. Saatler süren söyleşiler... Benliklerimizin asıl yüzlerini karşılaştırmaktan ödümüz kopuyor halbuki. O korkuyu yenebilirdim bu hafta sonu. Son anda neden Can’ı çağırdığımı anlamıştır, değil mi? Gücenmiştir de belki. Keşke yalnız bir tek yüzü olsaydı insanın. Kaç suratım var benim. Çirkin suratım, çirkin gibi görünen güzel suratım, güzel gibi görünen çirkin suratım; her yönden, her açıdan değişik görünen yüzlerim... Ya, işte ne güzel entelektüelize ettim sorunu. Ne güzel bahane buldum girişimsizliğime. Peki; Can’ın bayağı esprileriyle kendinden geçmesine ne buyrulur? Gerçek kişiliğinin bayağılığı dışa vuruyor. Ya da isteyerek bayağılaşıyor; bana inat... Veya sarhoş; kim ne yumurtlasa gülecek. Benim sözlerimle ilgileniyor mu ama! Can’la kendini şu an için daha rahat hissediyor; sorun bu. En büyük özentileridir değişik olmak, fakat gerçekten değişik olan ürkütür onları.

Peki, sonuç? Sonuç yok...

Yağmur hafifledi. Çardaktan çıktım. Amacımı sezip bacağıma yapışan Arap'la yan kapıya yürüdüm. Arzusunu gizleme kaygısından uzak çocuksu gözlerinin sabırsızlığına güldüm.

"Arap! Senin şu telaşın bizde de var," dedim. "Fakat hangisi doğru; tartışır dururuz. Belli etmemek mi iyi; yoksa senin gibi doğal davranmak mı."

Mutfaktan balık artıklarını alıp geldim. Zıp zıp zıplıyor, suratı şekilden şekile giriyordu. Kâğıt paketi bahçe kapısının dışına atıp, çardağa döndüm. Ta oradan duyuluyordu ağız şapırtısı.

Onları anımsadıkça, oyunlara giremeyen pısrık bir çocuğun ruhu gibi eziliyor yüreğim. "Ayhan değiştir şu paltonu artık!" "Ayhan kambur duruyorsun!" "Ayhan atılğan ol biraz!" Bana teyzemmiş gibi davranırdı. Esmâ ve Ercan. Yani teyzem ve amcam. Ya da amcam ve yengem. Ercan'la aramıza girdi. Kayıtsız, donuk baktığı anları hatırla. "Kim oluyorsun; ne sanıyorsun kendini! Sen, karşımıza rastlantıların çıkardığı herhangi birisin. Olsan da olur; olmasan da!.." Son karşılaşmamızda böyle söylemiyor muydu gözleri. Dönemler kapanır; anılar akla geldiği için anımsanır. Bu denli yalın ve kuru...

Arap, çevreye dağılmış olabilecek son parçaları titizlikle koklayıp araştırdıktan sonra, başka kısıntı kalmadığını kabullenerek döndü. İçeride bana bir görünüp teşekkür etti ve dışarıya seğirtip, karanlıkta bilinmeyen bir hedefe doğru hırladı. Çardağın dışına uzanıp ensesinden kavradım.

"Yağcı köpek seni! Her ziyafetten sonra aynı gösteriyi yapıyorsun."

Elimden kurtulup yola çıktı. Boş yazlığa bakıp kulaklarını dikti, uludu, havladı. Görünmeyen düşmana tehditler yağdırdı.

Evde müzik susmuş; Yunanistan televizyonunun sesi geliyor şimdi. Yağmur yine hasırları tıkırdatmaya başladı. Arkadaşlarımla kahkahalarını duymuyorum birkaç dakikadır. Betül'ün hüznü yüzünü düşündüm. Gülme nöbetlerinin ardından efkârlanır. Onun hüznü yüzünü seviyordum. Ya gülen yüzünü? Gülüşünden de hoşlanıyordum. Hele benim esprime gülmüşse. Bencilin tekiydin. Yaşamı boyunca, idealize ettiği her yönelime geriden dümen kıran bencilliğini saklamaya uğraşan bir bencil. Ne garip! Betül başımdan ayrılmıyordu. Beni

avutmaya çalışıyordu. Kalkık kemerli burnunu öpmek istedim. Onu öptüğümü düşlemek... Tavanında yağmurun tıkırdadığı bu çardakta... Olmuyordu ama! İmge gelmiyordu çağrıldığı yere. Başarabilmem için bir önkoşul gerekiyordu Kendimi suçlamayı bırakıp, özsaygımı yükseltmem... "Sen yalnızca herkes kadar bencilsin," dedim içimden. "Çoğu kadar," diye tekrarladım. "Daha fazla değil."

Peki, neden öykümde Esmâ ve Ercan'ı anlatmak zorundayım. Neden insanların gözlerine gözlerine sokmak zorundayım hoşlanmadıkları tipleri. Burunları havadadır Esmâ'ların. Kibirlidirler Ercan'lar. Var-sa yoksa onurları... İsyan edecek bir haksızlık arar gözleri. Hep kavgalıdır birileriyle. Sevmiyor kimse sizi işte; bu inat niye. Kendilerini değiştiremezler, değil ki toplumu... Yakınlarına kazandıramazlar hül-yalı erdemleri, değil ki insanlığa... Ben nefret ediyorum bazen; değil ki sevdirebileyim öykümde... Can'ı anlatmalıyım, Betül'ü, kendimi... Her çağda vardır Ercan gibiler; yarı yolda çatlayan çılgın atlar gibi koşarlar öfkeyle. Kavga görmek istemiyor kimse. Çılgılık duymak istemiyor. Olmayıversin arka planda toplumsal uzlaşmazlıklar. Ya da olsun biraz; bazılarının ilgisini çeker. Arada sırada özür dilesin tiplerin, çirkin dekorların önünde boy gösterdikleri için. Ya da öyle çirkin tipler yaratmalıyım ki, arka planın çirkinliği batmasın gözlere. Çirkinliği öyle süslemeliyim ki güzellik sanılsın. Sıradanlığı öyle sıradan biçimlerle sunmalıyım ki değişiklik zannetsin herkes.

Komşu yazlığa doğru inatla gözlerini dikip hırslayan Arap'ın yanına yürüdüm. Gözlük camları yine damla damla ıslandı. Çıkardım, cebime koydum. Çardak, ev, ışıklar, Arap; her şey bulanık, kalın bir sis perdesinin ardından görünüyordu şimdi. Üstümde, ıslanmaya başlayan ince bir tişörtten başka bir şey olmadığını ayırımsayıp, titredim.

"Yeter be Arap! Ekmeğini çoktan hak ettin. Kafa bırakmadın adamda. Yeter artık!"

Karanlığa hırslayıp uluması, bu ıssız ücra yerde ister istemez insanı irkiliyordu. Kulağıma, üstünde olduğumuz kilim gibi düz, basık kıştağın arka kıyısındaki açık denizin uğultusu geliyordu derinden derine. Gökyüzüne baktım. Ayın dün akşam parladığı yerden hafifçe aydınlanarak kara kara bulutlar geçiyordu. Mistik saplantıları kendiliğinden depreşen biri için hiç de tekin değildi solduğum hava.

Köpeğin baktığı yöne döndüm. Boş yazlığın önünde bir karaltı vardı sanki. Üstelik hareket ediyordu. Miyop gözlerimin oyunuydu herhalde bu bana. Çıkarıp gözlüğümü, taktım gözlerime : Onların hatası yoktu. Bir insan olmalıydı bu ve ağır ağır yaklaşıyordu. Hızlanan yüreğimin vuruşlarını şakaklarımda hissederek bekledim. Uzakta parlayan bir şimşek, kımıldayan gölgeyi hafifçe aydınlattı. Evet, bir insandı. Kimdi peki? Koyun arka kıyısındaki site inşaatına bu yaz için ara verildiğini duymuştum. İlerdeki Patriçya köyüne gidenler genellikle motosiklet kullanırlardı ya da at arabası. Nereye gidiyordu öyleyse bu? Yağmur altında ıslanmaya aldırmadan, neden ağır ağır, belli belirsiz adımlar atıyordu?

Arap'ı zorlukla çardağa doğru sürükledim. İçeriye alıp kapıyı kapattım. Belimi aşan yükseklikte çepe çevre tahta parmaklıkla korunuyordu çardak. Yani buradan çıkamazdı hayvan ve sarmaşıkların ardında ikimiz de zor görünürdük dışarıdan. Korkulu bir düş görür gibi araya karışmadan izleyip geçiştirebileceğim bir sahneyi, köpeğin densizlik edip gerçeğe dönüştürmesinden endişe duyuyordum. Merak ve ürpertiyle karaltının önümüzden gelip geçmesini bekledim.

İki gün önce buraya geldiğimizdeki neşemizi anımsadım. Eve, akşamüstü koyun durgun suyunun maviliği kararmadan, Kızlar Manastırı'nın silueti kırmızımsı yeşil fundalıklar arasında kaybolmadan varmıştık ve hemen bahçeye çıkardığımız masayı donatmaya koyulmuştuk. Mutfakla masa arasında koşuştururken bile elimizde tabaklar, durup durup havayı kokluyor, o pırıl pırıl tatil akşamının tadını çıkarmaya çalışıyorduk. Beylik bir korku filmi senaryosunu değiştire değiştire anlatıp gülüyorduk kahkahalarla; şamatamız şaşılası sessizlikte yitip gidiyordu boşluğa : Cıvıl cıvıl bir grup genç, ıssız bir tatil cennetine gelirler. Her şey çok güzel başlar. Güneş, deniz, harika doğa ve müzik... Akşam yemeği mükemmel geçer. Ve fakat o gece...

Yakın bir yere düşen yıldırımla ortalık gündüz gibi aydınlandı. Koyun ortasındaki adacığa, karşı kıyının sırtlarına baktım bir an. Orada, karşı yakada tepede kurmayı düşlediğimiz çiftliği düşündüm. İki akşam önceki erinçli saatlerimi... Yaklaşan karaltı tedirginliğimi artırmasa hüznölenecektim.

Karaltı yaklaştı. Pek de yavaş hareket etmiyordu aslında. Yelkovan gibi sezdirmeden ilerleyişi yürüyüşünün tuhaflığındandı. Kafkas dansçalarına benziyordu uzaktan. Adımları, başının seyrettiği düzeyi değiştirmiyordu. Çok iyi bildiği bir yürüyüşün kötü bir taklidi gibiydi bu yürüyüş. İyi bildiği o yürüyüş kiminkiydi?

Geldi ve önlerinde durdu. Arap daha tedirgin ve daha öfkeli hırlayıp havlıyordu. Ayhan dalların arkasında görünmüyordu, ya da görünmediğini sanıyordu. Karaltı çardağa, bulundukları yöne bakıyordu.

Bir an gerçeklik duyumundan şüpheye düştü. Yağmur yağıyordu; karanlıkta, ıssız bir yarımadada yalnızdı ve garip bir karaltı belleğinin derinliklerindeki bazı eski izlerin varlığını duyumsatarak, az ötede hareketsiz dikiliyordu. Dil ucuna dek gelip anımsanamayan şeyin sıkıntısı; hem unutulmak, hem de yeniden yaşanmak istenen derinlerdeki kayıtları örten tortunun kör bir bıçakla kazınmasının acısı; ürperti ve korku... Uykuda değildi ki rüya görüyor olsun. Bir keresinde esrarı denemişti. Gerçeklikten kopmaya başladığını fark ettiğinde hem ürkmüş hem de eğlenmişti dağıtasıya. Ama hayal görmemişti.

“Neler düşünüyorum ben,” diye payladı kendini. “Karşımdaki basbayağı bir insan. Yürüyüşü garipse ne olmuş yani! Arkadaşlarım içerde eğlenirken bu saatte karanlıkta çardak altına tüneyen ben ne denli gerçeksem, yağmur altında istifini bozmadan duran şu adam da o denli gerçek!”

Çıt çıkarmadan masadan indi ve artık görüldüğünü tahmin etse de, ilk konuşan olmaktan çekindi. Birine benziyordu adam. Duruşu, karanlıkta görülme de üzerinde duyumsadığı bakışları... Kimi çağırıştırdığını kendine itiraf etti. Böyle bir karaltıyı görüyor ve şu anı yaşıyor muydu gerçekten acaba. Yoksa birkaç dakika önce yoğun biçimde, dolu dolu duyduklarının, düşündüklerinin yarattığı geçici bir yanılma

maya mı düşmüştü. Tahta perdeyi tırmalayan, üstünden atlamaya çalışan Arap'ın öfkesini ayırmadı. Hayır; gördüğü düş değildi. Aynı hayali göremezdi bir köpekle.

“Kim var orada?”

“Kimi aramıştınız?”

“Köpek ısırmasın ya?”

“Isırır ısırmasına; ama buradan çıkamaz. Kimi aradınız?”

“Ayhan burada değil mi?”

Sesi de tanıdı. Ruh gibi çardaktan çıktı Ayhan. Kapının açılmasıyla Arap da fırlamıştı dışarıya.

“Dur Arap! Yapma!”

Köpek hırlayarak saldırdı. Gölge tek adım kıpırdamadı. Arap sahibinin buyruğunu bahane ederek son anda karar değiştirdi; yüz geri döndü. Kuyruğunu utanç ve çaresizlikle sinirli sinirli sallayarak dostunun tepkisini bekledi.

Birkaç adım yaklaştı Ayhan.

“Ercan!”

“Ayhan sen miydin!” dedi karaltı.

Sarıldılar. Zaman yarıldı o an.

Bu o! Etiyle kemiğiyle ta kendisi! Şu anda Ercan'ı görüyorum. Yıllardır mutlu mutsuz pek çok anımda yanımda olmasını düşlediğim arkadaşımı. Her anımsadığımda ayrılıkları yüreğimi sızlatan iki eski dosttan birini. Niye sevinmedim peki? Şimdi içim içime sığmamalı, neşem coşup taşmalı. Mahcup bir hoşnutsuzluk hissediyorum; hepsi o. İlk saniyelerde başka ne bekliyorsun. Şaşkınlıktandır öyle ya! Ama sevinçli bir şaşkınlık değil ki bu şaşkınlık. Güzel anılarının yeni izlenimlerle kirlenmesinden korkuyorsun. Anı olarak kalsın onlar ve yad ettikçe gözlerini yaşartsın! Yaşama karşı korkak, tutucusun. Tembelliğin, sevgini hep yendi. Minik bir yağmur dereciği gibi zayıf akan hayat suyunun, üstüne savrulan Ercan gibi dallı budaklı bir çomağı sürükleyemeyeceğini düşünüyorsun.

“Çok ıslanmışsın. Bu ne hal! Hadi çabuk girelim içeriye.”

Eli omuzunda, bahçe kapısına çekti arkadaşını. Oldukça zayıflamıştı Ercan. Boyu ancak bir iki santim uzundu; ama çok iri kıyım dururdu eskiden yanında.

“Böyle birden bire karşıma çıkacağını hiç beklemiyordum. Çok sevindirdin beni,” dedi Ayhan, ezik bir gülümsemeyle. “Madem hayat-taydın; insan iki satır bir mektup yazmaz mı!”

“Mektupla anlatılacak bir şey yoktu,” diye yanıtladı Ercan. Eski-den de solukluğu dikkat çeken çehresi yan kapının beyaz ışığı altında daha da renksiz görünüyordu. Okul yıllarında kıırmaya başlayan saç-larında şimdi ak teller çoğunluktaıdı. Sakindi. Yüzünde belli belirsiz durgun bir gülümseme; önüne bakıyordu.

Ayhan'ın derinlerdeki sevgisi anlık kaygılarının altından silkindi, kabardı. Kolunu sımsıkı tuttu arkadaşının.

Çocukluk arkadaşlığı izleği sık sık işlenir filmlerde. Amerikan maf-yasını konu alan senaryolar... Yoksul semtlerin kirli sokaklarını payla-şan çocuk çetelerinde, ileri yaşlara uzanan sağlam dostluklar kurulur. Ayhan, geçen hafta Robert De Niro'yu özlem ve kıskançlık duyguları-yla izlerken Ercan'la dostluğunun belki de çok dramatik olaylarla süslen-mediğini; fakat doğaldır ki kendisi için, filmde yaratılmaya çalışılan ha-vadan çok daha canlı, sıcak ve gerçek olduğunu düşünmüştü. Onun ya-nında bulunmak güven ve eksiksizlik hissi verirdi. Gönül borcu duyar-dı arkadaşına; çünkü çocukluğunu mutlu bir dönem olarak anımsama-sı bu duyguya bağlıdı. Borcunu ödemek, sevgisini göstermek için fır-sat kollardı hep. Ercan'lar yoksuldu. Yazları denize gidemezlerdi. Bir keresinde onu kampa götürmüşlerdi. (Annesi çok dil dökmüş, zorlukla razı edebilmişti babasını.) Sonra birkaç kez de yazlığa çağırmişti. Şimdi başka arkadaşlarını aynı yazlıkta konuk ediyordu. Canı sıkıldı. Arkadaş-larına ailesinin olanaklarından başka verebileceği bir şey yok muydu! “Yanımda Ercan var; kaygının sırası değil,” dedi içindeki sese.

Mahallenin kenarında top oynadıkları göz alabildiğine çayırılık... Kale arkasında kalaslar, tahta parçaları, tenekelerden yaptıkları küçük kulübe... Takımın malzemeleri, kulüp kütüphanesinin kitapları raflar-da dizili. Yağmurlu bir öğle sonrası damlalar teneke damı, pencere nay-lonlarını tıkırdatırken Ercan'la oturmuş, resimli roman okurken gördü kendini. Zagor'un haykırdığı görkemli ormanların, içini tatlı tatlı ür-perten tehlikelerini; gerçeklikten yalıtılmış çocuk dünyalarının sevinci-ni duyumsadı. Gözleri yorulunca çıkıp, yağmur altında koş-a koş-a eve gidecekler. Ercan'ın annesi kuzinede muhakkak bir şeyler pişirmiştir...

“Yağmurla Gelen Adam”ı seyretmiş miydiniz?” diye bağırarak kapıyı şamatayla açtı. Beklenmeyen birini, gece yarısı birdenbire kapıda görmenin arkadaşlarında yaratacağı şaşkınlığı gürültüye getirmektir amacı.

“Gelirken yağmur yoktu,” dedi kayıtsız bir yüzle Ercan.

“Betül, sana Ercan’dan söz etmiştim. Bu beyefendi de Can.”

Betül içtenlikle gülümsedi : “Aa! Demek o Ercan sizsiniz.” Kalkıp elini sıktı davetsiz konukun.

“Benden söz etmişse, benim,” dedi Ercan. Espri yapmış gibi bir hali yoktu. Canı mı sıkılmıştı, karşısında yabancı insanlar görmekten? Acaba o yüzden mi kayıtsız davranıyordu?

Can da tokalaşıp yine koltuğuna yayıldı, gevşedi. Yakınlık bulmak işine gelmişti. Az önce sehpayı bıraktığı dergiyi karıştırmaya kaldığı yerden devam etti.

Betül, Ayhan’la bakıştı. Ercan’ın gözleri ise televizyona takılmıştı. Bir Yunan filmi oynuyordu. İki yanında eski, küçük, beyaz badanalı evlerin sıralandığı; ortasından pis su dereciği akan parke taşı kaplı dar sokakta alımlı bir kadın salına salına yürüyordu; epeyce geriden bir adam onu izliyordu. Ercan’ın yağmurluğundan kayan damlalar koltuğu ıslatıyor, saçlarından süzülen sular ensesinden içeri akıyordu. Başlığını dışarıya çıkarmış; ama kafasına geçirmemişti. Ayhan tedirgin oldu.

“Yukarıya gel; sıcak bir banyo yap! Sana giyecek bir şeyler vereyim. Böyle üşüteceksin.”

Ercan bakışlarını dalgın dalgın televizyondan Ayhan’a çevirdi:

“Ich möchte mit dir allein sprechen.”

Ayhan şaşaladı.

Yanıt Betül’den geldi : “Tabii tabii; biz mutfığa geçelim; siz burada konuşun.”

“Pardon,” dedi Ercan. “Yanlış hatırlıyorum galiba. Ayhan Almancadan anlıyor diye düşünmüştüm.”

“Yukarı çıkalım. Hem üstünü değiştirirsin,” diye yineledi Ayhan.

“Şimdilik iyiyim. Biz mutfığa geçelim.”

Kalkıp, bastığı yerleri ıslata ıslata yan tarafa yürüdü. Evi tanıyordu doğaldır ki. Ayhan da gelince mutfığa, kapıyı kapattı. Salona açılan

sürgülü servis penceresini çekti. Plastik koltuğa oturdu. Ayhan şaşkın, sevinçli ve sabırsız; ayaktaydı.

“Halin korkunç görünüyor. Üstünü değiştirelim.”

“Gerek yok. Korkunç görünen tek şey üstüm olsaydı keşke,” diyerek homurdandı Ercan. “Takip ediliyor olabilirim. Dahası da var. Sana kötü bir haber vereceğim.”

Akşam yemeğinden sonra göğsüne oturan boğuntunun başka bir nedeni olduğunu kestirebilmişti demek. Olağanüstü bir şey olmasa bu adam yıllar sonra, gece yarısı, yağmurda fırtınada apansız buralara dek gelmezdi. Üstelik, “Takip ediliyorum,” mu demişti?! Tedirginliği, giderek ısınan ılık bir korkuya dönüştü Ayhan’ın. Yutkundu : “Nasıl bir haber? Neyle ilgili?”

Ercan başını eğdi. Ayhan’ın gözleri, arkadaşının, beyaz mermer zemin üzerinde açık mavi su lekeleri yapan ıslak ayakkabılarındaydı. Bu, su birikintilerini, ileride acı bir anının simgesi olarak anımsamasaydı keşke.

Ercan başını kaldırdı : “Esmâ’yla ilgili!”

Kötü bir gelişme ve Esmâ’yla ilgili!.. Göğsü üzüntüyle ezildi. Biraz zaman kazanmalıydı kendini hazırlamak için. Birazcık olsun zaman...

“Hiç değilse bir havlu getireyim,” dedi. “Buna da itiraz edemezsin.”

Salona çıktı. Can Yunan filminden sıkılmış, İtalyan televizyonuna geçmişti. Betül ise telefonla konuşuyor, soran gözlerle kendisine bakıyordu.

“Neden dönelim canım! Bizim burada rahatımız yerinde.” Belliydi ki annesiyle konuşuyordu. Her gün hesap verirdi eve.

Ayhan, üst kata çıkarken merdivenlerden salona baktı. Ortam aynı ortamdı; ama ne çabuk değişmişti her şey. Betül telefonda konuşurken şortunun püsküllerini kıvrıp duruyordu. Gözleri ise hâlâ üzerindeydi. Bacakları ne de çok yanmıştı iki günde öyle! Açtığı üç çekmece de de havlu bulamayınca öfkeyle çarptı sonuncusunu. Toplanmamış, yalnız yatağı ne de zavallı görünüyordu! İlk kez görüyor gibiydi eşyalarını.

Can’ı çağırmayacaktım. Ne diye ısrar ettim sanki! Ne diye! O olmasa da Ercan gelecekti. Pısırik bir adamda şans da olmaz.

Temiz havluyu dolapta buldu. Işığı söndürüp odadan çıkacakken durdu. Bunları düşünmenin sırası değildi şimdi. Az sonra Esmâ'yla ilgili kötü bir şey duyacaktı. Ne olurdu şimdi gelmeseydi şu çocuk. Ya da hiç değilse uğursuz bir haber getirmeseydi. İlk kez karşılaşmıyordu ki beklenmedik bir konukla. Beş on dakikada eski havasına girebilirdi. Hatta, arkadaşının kaçak bir mahkûm olduğunu bile unuttur, neşesini bulurdu az sonra. "Esmâ'yla ilgili olumsuz bir gelişme!" Hazırlanmıyordu duymaya.

Sık başvurduğu yolu denemeliydi Bu kız pek de sevilecek insan değildi ki, fazla üzülmeye gereksin. Hep kötü anıları olmuştu onunla. Örnek mi? Düşündü :

Lisede şubelerimiz ayrıldı. Bizim sınıf her ders arası bir koşuşturma yan sınıfa doluşuyor. Nedeni ise hoşuma gidecek gibi değil. Esmâ hayli kısa giyiniyor ve gözlerin üzerinde olduğunu bile bile rahat hareketleriyle izleyicilerini sık sık memnun ediyordu. Herkesin dilinde... İssız park köşelerinde onunla bununla kucak kucağa görülmüş. Merdivende, beden dersinde, kantin kapısında nasıl sıkıştırdıklarını anlatıyor çocuklar. Selamlaşmıyoruz artık. Ercan'dan daha iyi anlaşırdık oysaki onunla; bir yaz geçince neler olmuş! Sıska, çöp gibiydi; değişmiş. Tanımadığım duygular yaşıyorum onu gördükçe. Fakat çevremdeki alıklarla paylaşacaksam olmaz olsun o da, yarattığı duygular da! Bir sabah boş derste okulun yanındaki parkta dolaşıyoruz. Karşıdan bizimki geliyor. Dokuz on kadar yeni yetme ıssız ağaçlıkta aramıza alıyor kız. Altta kalmıyor, her lafa cevap veriyor. Yüreğim isyan ederken; suratım ikiyüzlülükle sırıtmaya çalışıyor, olacakları izliyor. Oğlanın biri kalçasına dokunuyor O da yumruğunu yapııştırıyor. Tekmeler!.. Yere yuvarlanıyor Esmâ. Çevrede birkaç kişi beliriyor o sırada. Kaçıyoruz...

Durdu. Derin bir soluk aldı ve ışığı kapattı. Amacına ulaşamamış, tersine, uzaklaşmıştı. Yıllardır utanıyordu bu anıyla. Kimseye, Ercan'a bile anlatamamıştı parktaki olayı. Üstelik hiçbir durumuyla gözünden düşmüyordu bu kız; hiçbir olumsuzluk saygınlığını zedelemiyordu gönlünde.

Aşağıya indi. Betül telefonu kapatmış, televizyondaki İtalyan dilberleri üzerine Can'la konuşuyordu. Ayhan'ın indiğini görünce kalktı. "Ne oluyor?" diye sordu sessizce.

Bir şey yok, dercesine kafasını salladı Ayhan; elinde havlu, hızla mutfığa geçti.

Geçmek bilmeyen saniyeler boyunca beklemesi gerektiği yanıta ulaşmak için. Ercan başını kuruladı, kuruladı... Sonunda konuştu:

“Ezma çok hasta. Kanser...”

Ayhan da oturdu. Uzun bir sessizlik... Ercan havluyu masanın üstüne atıp devam etti:

“Yurt dışında iyi bir tedavi görmesi gerek. Bunun için para lazım.”

Ayhan'ın ağzından ince, titrek bir ses çıktı “Toplayabiliriz.”

“Toplamakla olmaz,” dedi Ercan, kesin bir tavırla. “Gizli bir yere sakladığım yüklüce bir para var. Onu bulup kullanabiliriz. Yani senin yardımına ihtiyacım olacak. Geliş nedenim bu.” Üstünden ıslak yağmurluğunu çıkarıp evyenin kenarına koydu. “Yalnız dolaşmaktan çekiniyorum. Çok yabancılik çekiyorum burada. Benimle gelersen parayı kolay buluruz.”

Ne yanıt verebilirdi ki.

“Tabii, yardım ederim,” dedi zayıf bir sesle. Yine her şey denetimden çıkmıştı. Yıllar önce olduğu gibi. Bu sözü, aynı ruh hali içinde daha önce de pek çok kez söylemiş olduğunu düşündü.

“Yardım edeceksen hemen çıkmalıyız. Zaman yok. Bu gece! Tamam mı?”

Ayhan umarsızca kalktı; sonra yine oturdu yerine.

“Olur,” dedi, iç geçirerek. “Arabayı alırsınız. Arkadaşlar kendileri dönerler.” Oturmalı mıydı biraz daha, yoksa çıkıp hemen hazırlanmalı mı. Kararsızlıkla tutuldu kaldı. Hemen çıksalar iyi olacaktı. “Bekle! Sana bir gömlek getireyim,” dedi. “Belki başka şeyler de buluruz.”

Salona geçti, Betül'ün yanına, koltuğa çöktü.

“Bu akşam ben İstanbul'a dönmek zorundayım,” dedi. “Arabayı götürüyorum; çok özür dilerim. Siz rahat rahat kalın burada, keyfinizi bozmayın.”

“Biz de dönelim öyleyse,” dedi Betül. Önemli bir şey olmalıydı. Ayhan'ın elini tuttu. Soru sorup sormamakta kararsızdı.

Çok kez karmakarış bir kalabalıkla çevrili;
Yükselen gürültüde – müzikten, danstan,
Ve tekdüze sözlerden; sanki –
Bir düş içindeymiş gibi geçtiği zaman
Önümden cansız insan görüntüleri
Ve maskeler, nezaketle tutturulan;

Ve değdiği zaman soğuk ellerime
Kentli dilberlerin, umursamaz bir cesaretle,
Nicedir tutkusuz elleri;
Dıştan onların albenisine dalmış gibi
Eski bir hayali okşarım içimde
Yok olmuş yılların kutsal seslerini...

Lermontov

Balta girmemiş, karanlık bir ormandayım. Hava soğuk ve puslu. Sık ağaçlardan ve sisten iki adım ötesi zor görülüyor. Arkamda bir hışırtı... Ürpererek dönüyorum. Karşımda Mustafa! Nasıl olur? Yüzü onun yüzü; fakat yaşlanmış. Hasan ustaya benziyor. Hasan usta mı, Mustafa mı? Mustafa... "Bundan sonra göreceklein sana önemli bir mesaj verecek," diyor. "Yaşamın ve ölümün anlamını kavrayacaksın. Neden doğduğunun, niye var olduğunun anlamını... Bu gördüklerini, ilerde bir gün tekrar yaşayacaksın ve o sahneyi daha önce gördüğünü anımsayacaksın."

Sabah, haftalardır ilk kez umutla uyanıyorum. "Yaşamın anlamı ve mesaj..." Bildim bileli aradığım gerçek. Ona ulaşmak üzereyim. Yazık ki rüyanın sonunu anımsayamıyorum. Bir devamı olduğunu biliyo-

rum; fakat görüntüler uçup gitmiş. Olsun!.. Anımsayacağım bu rüyayı. Biraz sonra; bugün; ya da olmazsa yarın... O sahneyi, içinde rol almadan önce hatırlayacağım.

Beni günlerdir bir ciğer dolusu havaya hasret, dur duraksız, uykusuz bırakan boğuntu, bu sabah boğazımdaki ilmeği bir parçacık gevşetti. Bir kır gezintisi sıkıntımı daha da hafifletebilirdi. Çöküntü tekrar gelip bastırmadan kendimi uzaklara atmalıyım. Kentte dolaşmak yakın zamana dek ruhuma dinginlik veriyordu. Ne yana baksan temiz, canlı, açık bir görüntü; parlak renkler ve düzen... Fikirlerimdeki karmaşayı hizaya sokuyor, duygularımdaki tortuları temizliyordu duruluk. Her caddede bir park; balkonlardan taşan çiçekler, insanın yürüdükçe yürüyesi gelen yollar, harika evler... Yapılara göz attıkça, keşke şu işin öğrenimini yarıda bırakmak zorunda kalmasaydım diyordum bazen. Fakat, bugün kendimi dışarılara atacaktım, kırlara... Bir süredir insanlara katlanamıyordum. Tek başına dolaşanlara da, kalabalıklara da.

Bisikletlilerin çok sevdiği, dağ yoluna giden ağaçlı caddeyi izliyorum. Gariptir ki, iki yıldır oturduğum bu şehirde, o yolun sonuna hiç yürümemiştim. Hava bulutlu; fakat aydınlık. En az yirmi kilometre ötedeki dağın karlı doruğu bir taş atsanız ulaştırabileceğiniz kadar yakın görünüyor. Gözlerimi tepelerden ayıramıyorum. Önünden geçtiğim villalardan dişlerini göstererek köpekler havlıyorlar bana; ben selamlıyorum onları.

Dokuz yıl önce Aylan ve Esmâ'yla çıktığımız dağ kampını düşünüyorum. Aynı hızla yürürsem üç dört saat sonra ormanın eteğindeki yüksek düzlüğe ulaşırım. Çimenlere uzanır, gökyüzüne bakarak soluklanır, sonra kalkar çadırı kuracağımız zemini hazırlar, kazıkları çakarım. Sonra? Sonra yine çimenlere yatar, dostlarımla, sevdiğimle birlikte olduğumu, birkaç adım ötede kıvılcım saçarak yanan kamp ateşimizi, üstünde demlenen çayımızı güven ve erinç ürpertileriyle titreyerek düşler, ardından, gecenin soğuşuna karşı sırtımıza atacağımız battaniyeyi almaya çadırımıza yürürüm...

Bisikletli iki genç yanımdan hızla geçiyor ve aklıma, onların bir an yüzüme çarpan rüzgârıyla bir şeyler karalama fikri geliyor. Ne zamandır geçmişimden hiçbir mutluluğu anımsayamadığımı, anımsadıklarımın da zevk alamadığımı ayırımsıyorum. Duygularla ilgili tüm ka-

yıtlar silinmiş. Renkleri canlılığını yitirmiş eski bir filminkiler gibi tat vermeyen görüntüler kalmış usumda; kulağımda cızırtılı boğuk sesler... Geçmişimi düşünürken, heyecanlarım beceriksiz bir kaleminden çıkmış kötü bir biyografi okurmuş gibi donuk... Eve dönmeliyim! Şu kısa zaman diliminde duyumsadıklarımı kâğıda dökmeliyim. Onu bir başkası yazmış gibi merakla okumalıyım sonra. O huzura nasıl ulaşabildim; çıkarmaya çalışmalıyım. Huzur nedir. Betimlemeliyim ayrıntılarıyla. Sonra buhranlı saatlerimi yazmalıyım. Bir daha yaşamak istemediğim günleri... Koşarcasına dönüyorum.

Asansörü beklemeye sabrım yok. Merdivenleri ikişer üçer zıplayarak çıkıp, masamın başına geçiyorum. Kalem elimde, kâğıtlar önümde. Az önceki heyecanımı arıyorum. Dağ yolundaki o coşkumu... Yitmiş, yok olmuş, uçmuş yollarda. Sevinç haznem boşalmış. Boğuntu ya da sıkıntı; sözcüğü bile irkiltiyor beni. Ya da bungunluk mu demeli? Hepsi aynı kapıya çıkar. Dilbilimci, yazar ya da psikiyatr için yalnızca birer sözcüktür hepsi. O duyguları yaşayan bilir. Almanca yazmayı denesem. "Unruhe." Ruhsuzluk gibi bir şey. Ruhsuz bedenin, başı kesilmiş tavuk gibi amaçsız çırpınışı... Ya da "angst..." Sözcükleri bırak! Çözüm sözcüklerde değil. Sıkıntıları da bırak! Yalnızca mutluluğu yaz, mutluluğunu...

Peki öyleyse nasıl yazmalıyım? Yalnızca günlük gibi. Sürdüremem. Birkaç sayfa yazılıp arkası gelmeyen günlük tutma girişimleri gülünç!.. Bir deneme?.. Amacım bir yapıt çıkarmak değil, sorunuma çare bulmak. Mektup gibi yazabilirim. Kime? Peter'e? Onunla arkadaşlığımı da değerlendirmek zorundayım kafamda. Ayhan? Aynı neden onun için de geçerli. Söz konusu olan, bir tanıdığa yazmaksa, kalem elimde ağırlaşır. Yapacağın şeyi tanımlamaktan vazgeç. Vazgeç artık her şeye mantıklı bir neden aramaktan. İçinden geldi; öyleyse yaz! Bir mektup yaz. Kendine... Kimseye hitap etmen gerekmez. Yok, bırak, yazma! Önce düşün, tasarla kafanda.

Peter'le başlıyorum. Kalan son Alman dostumla... Sansür hemen araya giriyor. Böyle bir anda ve kendime karşı! Alman ya da Türk, tek dostun kaldı; söyle, utanma. Eski arkadaşlarım, – bir çırpıda isimleri bile gelmiyor aklıma – kendi dünyalarındalar. Solucanlar küçük koza-larını ördüler ve kıvrıldılar içine. Bir söz var : "İnsanlar sana karşı değildir. Yalnızca kendilerinden yanadır onlar." Yanlış. Yalnızca kendi-

sinden yana olan insan, başkalarına karşıdır. Milyarlarca insan!.. Çevrem sarılı, yer gök düşman...

İki insan karşılaşıncı, arada sözlerin, mimiklerin ötesinde duyu üstü bir kıvılcımlanma başlar. Manyetik ya da sezgisel iletişim... Karşınızdakinin elini sıkın eli, yüzü, istemeden ele verdiği gerçek duygularını doğrular ya da onu inkâra yeltenir. Nereden geldim buraya? Niye düşündüm bunları? Ah! Eski Ercan değilim artık. Düşüncelerim bağlantılarından kopuyor, varmam gereken noktanın çevresinde dönmeye başlıyor pervane böceği gibi. Burnumun ucundaki hedefe ulaşamıyorum sağa sola konmadan. Güvendiğim mantık dizgem artık işe yaramıyor. İmgeler uçuşuyor, yaklaşmıyorlar birbirlerine. Dostlarımla bana yakınlaşmadıkları gibi. Dostlarımla!..

Kalın bir cam duvar ardından sesleniyor insanlar. Ortamlarımızı ayıran bir şey var. Sesleri boğuk ve anlaşılmaz bir mırıltıya dönüşerek geliyor bana. Ne denli soğuksa titreşimlerini hissettiğim duyguları, dokunuşları da öyle. Buz gibi...

Hanna! Zaman zaman unuttur gibi olurum; hiç beklemediğim anda karanlık suları fışkırtıp yararak yüzeye çıkıverir canavar, abanır üstüme, boğar, çıkarıp yine boğar, çıkarıp yine boğar... Beni gösteriyor yanındakilere. Benden söz ediyor. Kalitesiz bir hoparlörden çıkıyormuşçasına metalik, ağız dolusu Alman kahkahalarıyla gülüyor müşteriler. "Bakın şu Türk köylüsüne! Hanna'ya âşık olmuş. Bırakmıyormuş peşini. Sonunda dayanamamış bizimki, gel öyleyse demiş, ne istiyorsan vereceğim. Kalakalmış ayı!"

Geçen gün pubda gördüm Peter'i. Hayır, geçen haftaydı. Bira ısmarladı bana. "İyi görünmüyorsun Ercan. İşten çıkmışsın. Bir sorun mu var?" Peter rol yapmaz. Mimikleri yalnızca içtenliğini gösterir. "Peki neden bize gelmiyorsun?" Aldığım kararı söyleyemedim. Bir daha evlerine adım atmayacağım...

Salonun yere kadar inen pencereleri bahçeye bakar. Devasa sete bir disk koyar, rahat koltuklardan birine gömülür, çayımı içerken sürükleyici bir film izler gibi bahçeyi seyrederdim. Çat kapı girebileceğim tek sıcak yuvaydı orası. Bazen hafta sonları yüzme havuzunun kenarında kahvaltı ederdik. Çocukluğumdaki gibi hep birlikte. Meral, Seval, annem ve abim... Yine beni suçluyordur. Ailenin yükü omuzlarına kaldı. Hiç paylaşmadım ağırlığı, hiç umut vermedim ona. "Peki o niye ça-

lıymıyor anne? Kazık kadar adam oldu. Hadi kışın okulu var. Yazları neden çalışmıyor? Ailesine katkısı yok ki halka yararı dokunsun.” “Rahat bırak çocuğu oğlum. Durum ortada. İsterse çalışır...” Ayhanların evi... Bir asır önce. Labirent gibi birbirinin içinden geçilen loş odalar... Rüzgâr estikçe pencerelere ağaç dalları vururdu. O serin, sessiz odaların bende güzel anıları olmalı. Güzel anılar?! Nasıl bir güzellikti bu? Neydi içimde kıpırdayan?

Ayhan’la o evde misket oynardık. Sonraları kitap okurduk, maç seyrederdik. Babası... Sipsivri burunlu, dar alınlı, dişlek, kafasını yandan prese kaptırmış gibi biri. Bağırınca ince üst dudağı yukarı çekilir, kalkık dişleri insanın yüzüne yüzüne uzanır. “Babacığım! Babacığım!” İşte bu “cığım”, bazen bozmaya çalışırdı çocuk dostluğumuzu. Hiç “cığım” demiş miydim ben babama? “Hastaysa neden yatmıyor anne?” “Yatınca nefesi daralıyor oğlum. Kalbi hasta babanın.” “Çok alıngansın” diyor Peter. Seni sever bilirsin. Kaygan bakışlarındaki düşmanlığı ancak bir an için yakalayabiliyorum; bunu nasıl gösterebilirim ona. Diskotekte eroin araması yapıyormuş. Narkotik uzmanı köpek ısrarla Türkleri Almanlardan ayırıyormuş. Aramışlar : Kimsenin üstünden uyuşturucu çıkmamış. Herkes gülüyor. Ben de... Ama Freda çok görüyor bunu bana. Kızarıp bozarıp özür diliyor. Benim orada olduğumu bir an için unutmuş. Milliyetçilik kavramımın onunkinden farklı olduğunu açıklamaya kalkacak kadar alçalmıyorum. Bazı şeyler anlatılmadan anlaşılmıyorsa o ilişkiyi sürdürmeye değmez.

Onu ilk görüşümün üstünden iki ay geçmiş. Fritz’in ağzı kulaklarında. “Müthiş bir fıstık başladı işe! Şansımız yaver gidiyor.” Birkaç dakika sonra yemek salonunda karşılaşırız. Gerçekten çok güzel. Ama onun gibi on binlerce kız var şu memlekette. Zaten boş kafalının biridir; hiç anlaşılmazsın. Anlamlı, akıllı bir yüzü var. Çoğu ilk bakışta öyle görünmez mi! İki çift laf edince gösterirler kendilerini. Gözüm üzerinde yine de, kulağım sesinde. İnce bir espri yapıyorum, anlıyor. Selam verirken içtenlikle bakıyor gözleri. Boş zamanlarda kitap okuyor. Yaklaşıyorum : Thomass Mann’ın kitabı. Fena değil! Fritz’den hoşlanmıyor : İyi bir puan. Rock müzik dinliyor : Peş peşe puanlar. Uykularım kaçıyor...

Yeter! Yüreğimdeki kor yine alevlendi. Boğazım turnikeyle sıkılıyor sanki. Bir kahve koy kendine. Kahveyi bırak! Çarpıntı yapıyor. Bir

hap daha al. Biraz daha sık dişini. İyi gidiyor. İyi mi gidiyor. İyi giden ne? Nereye varacaksın bu yöntemle. Usumdan geçenler neden mi sonuç mu değerlendiremiyorum. Yine de bazı şeyleri bilmeli. Deş yaraları! Uyanık kal, topla dikkatini! Hayır, belki uyku yatıştırır sıkıntını. Yok, devam et. Git mutfağa ve bir kahve yap. Korkunun yararı yok. Üzerine git endişelerinin. Git bir kahve yap!

Cesaretimi toplayıp yemeğe davet ediyorum “Sevinirim,” diyor. “Masayı burada ayırtmazsan...” Gülümsüyorum. Mutluyum o an. Yemekte, nelerden hoşlanabilecekse onları anlatmaya çalışıyorum. Ülkemden söz ediyorum. Türkiye’den söz ettiğimde katıla katıla güler yabancılar. O da gülüyor. Coştuka coşuyorum. Düşlerim gerçek oluyor. Düşlerim... Kime anlatabilirim ki düşlerimi. Belki Peter’e. Utanırım ondan da. Hoşlandığım kızla rüyamda dost olduğumuzu görürüm. Herhangi bir sorun üstüne ciddi ciddi konuştuğumuzu, yüreklerimizin birbirine aıldığını... Yataksız bir rüya! Ne söyler bir psikiyatrist, ona anlatsam bu düşü? Gizli kalmış incest saplantısı ya da eşcinsel dürtülerin bastırılması, belki alçakgönüllü bir özseverlik... Fritz’e ağızımdan kaçırarak olsam makaraya sarar adamı. Milyonlarca Fritz var dışarıda. Canınız cehennem!

Yemek bitti! Beni evine çağırıyor. İyi ama, sonunda ne olacak? Geldik. Nazik olmaya, neler beklediğini kestirebiliyorsam en çekimser ölçülerde onları yapmaya çalışıyorum. Sarhoş kafam allak bullak. Hiçbir tahmin yapamıyorum. Ne istiyor benden; ben ondan ne istiyorum? Zorluyor mu beni? Nasıl? Neden? “Işığı kapatmamı ister misin?” “Karanlıktan hoşlanmam!” Sesi kayıtsız. Benden hoşlanmış bir hali yok. Az önce de mi öyleydi? Aynanın üstündeki parlak ışık gözümü alıyor. Bir stüdyoda gibiyiz. Üşüyorum ve terliyorum. Kocaman bir ayna. Kalbim sıkışıyor. Kenarları sarı metal çerçeveli... Işık neden bu kadar parlak? Ayna neden bu denli büyük? Çıplak bedenim altındaki çıplağın üstünde iğrenç görünüyor. Ellerim sanki benim değil. Balmumundan yapılp kolların ucuna eğreti tutturulmuş gibi. Kaba, soluk, iri... Ya kız? O neden tuhaf tuhaf bakıyor suratıma? Yeter! Unut bunları artık. Televizyonu a! Değişiklik olur. Ekranla mı paylaşacağım derdimi. Fişi koparmamış mıydım zaten. Müzik açıyorum : Ormancının Cenaze Töreni. Yalnızım...

Celal evlendi ve taşındı. Taşınmasaydı değişen bir şey olacak mıydı. Evlendi o! Yani görüşmeyecektik artık. Çocuğu olmuş. Hiç şansın

yoktu sürdürmek için. Çocukları oluyor ve kozalarını kapıyorlar. Celal üredi ve görevini tamamladı artık. Bundan sonra işi yavrularını beslemek. Dernektekiler!.. Onlar da ancak bu biçimde üretken. Fısıf fısıf birilerini çekiştirirler. Kaş göz işaretleri, sözcüklerini ayırımsayamadığım karabasanlarımla diliyle. Polisteki Türk çevirmenlerin jargonu. Piç kuruları!.. Müşterilerle senli benli oluyormuşum! Patrona çekiştirmiş beni seks manyağı. Gözü kasiyerlikte. Gel sen otur burada; ben razıyım paspasçılığa. Annesinin kucağında şirin bir kız. Adama, "Bayanın içtiği birayı yazdırmamışsınız efendim!" diyecek oluyorum; kadın üstüne alınıp bas bas bağıyor... İnadım inat. Sizin şakalarınızdan da ben anlamıyorum. Kendimi beğendirmek için en küçük gayret beklemeyin. Soğuk, odun gibi biriyim. Geri zekâlıyım zaten. Üstelik Müslümanım. Ateist olduğumu itiraf etmem size. O kız farklı, demiştim. Her yerde farklı bir insan bulunabilir... Şimdi önüne gelene beni anlatıyor. Arkada bir kamera var mıydı gerçekten? Bu şüphe beni öldürecek! Kırsaydım camı, baksaydım gerisine. Duvara yerleştirilmiş bir kamera? Neden benimle uğraşıyorlar?

Kaderin cilvesi : Bazı insanlar aynı yazgıyı paylaşır. Hiç aklımdan çıkmazdı, dedemin Bosna'da kalan amca oğlu. Bana benzediğini söylediler babaannem. Herkes başka hikâyeye uydururdu. Ölmüş müydü, öldürülmüş mü? Dağlara kaçtığını söylerlerdi, kimisi de hapse atıldığını. Bir Sırp kızına gönül vermiş; kızın babası razı olmamış evlenmelerine. Sonra varlıklı bir ailenin yeni yetme oğlu görmüş kızı. Bir oyun edip tenhada kıstırmış. Bizimki de onu vurmuş. Altın kalpli, gözü pek biriymiş; birtakım büyüklere göre ise asi ruhlu, serseri, tuhaf bir karakter. İleri gelenlerden birinin kızını "iğfal" etmiş; adam da onu hapiste öldürtmüştü. Hangisi doğru? Ya benim için? Aklım uçkurumda. Kızı baştan çıkarmaya çalıştım; ama gerçek yüzüm ortaya çıkınca, işi bunalıma vurdu. Ya da pürüzsüz bir ruh yakınlaşmasıydı aradığım; yine düş kırıklığına uğradım. Öleceğim bir gün ve belirsiz bir gölge gibi kalacak zihinlerdeki hayalim. Katlanılan onca şey hiç için. Uğrunda dövüşülen değerler, onca emek boşuna...

Bir kamera var mıydı orada? Olacak şey değil! Bunun maliyeti ne bilir misin. Pek de fazla değildir; yapmışlardır hesabını. Hangisi para getirecekse doğru olan odur! Yasa, bu. "Bazen sizin şu Neo-Nazilere hak vermiyor değilim," diyorum. "Sizinkilerin çirkinlikleri eğitimsiz-

likten kaynaklanıyor,” diyor Peter. Cahillik bilinçli bir seçim değil mi. Üstelik, eşinin sevimsiz, hesapçı duygularının bahanesi de yok. Gözlerinin içine bak Peter. Ben nasıl okuyabiliyorsam o düşünceleri, sen de okuyabilirsin.

Soğuk... Donup kaldım burada. Yapayalnız... Hiç kimseyi aramak gelmiyor içimden. Evi, annemi... Telefonun alıcısı ağır mı ağır. Mektup yazmaya kalkan kalemim kurşun gibi. Bir tanıdıkla konuşmak istesem sesim çıkmayacak. Gücüm erimiş. Yürümek istemiyorum ıslıl ıslıl caddelerinde. Girmek istemiyorum fast-foodlarına. Okumak istemiyorum gazetelerini. Dağ yolunda rastladığım bisikletli kızlar az kaldı çiğneyeceklerdi beni. Evet evet, kaçmasaydım çarpacaklardı, yine de fark etmediler varlığımı. Hareketlerim görülemeyecek kadar yavaşladı. Suratım fark edilemeyecek kadar şekilsizleşti. Şu, aynadaki yüz senin olabilir mi? Baktın mı suretine. Yeter!...

Dün gece babamı gördüm. Cesedi, evin arka bahçesinde beton üstünde yatıyor. Başka cesetler de var. Konuşabiliyor, kırıdayabiliyorlar. Ürperiyor, korkuyorum. Babam gülümseyerek doğruluyor. Tavla masasının başında? Hasan ustanın masası bu. Kahvenin arka bahçesinde dut ağacının altında. O kahveye belki kırk kere gitmiştim. Hasan ustayı yanımıza çekebilmek için. Belki kırk kez tavla oynarken bulmuştum onu. Çıplak olduğunu ayımsıyor, bağıriyorum “Hasan usta! Sen de mi yoksun artık!” Takdirini kazanabilmeyi tutku ölçüsünde arzuladığım birkaç kişiden biriydi o ve hiç söyleyememiştim bunu yüzüne. “Ölümle baş edilemez.” diyor acı acı gülererek. Karşısındaki genç yılışık yılışık sırtıyor. “Senin kızın durumu da parlak sayılmaz.” Fırıliyorum yerimden. Otlar, çalılar insan boyu yükselmiş. Yüzünü seçemediğim bir kız sazlar arasında kayan bir salın üstündeymişçesine süzülerek geziniyor. O mu, değil mi? Önümdeki yapraklardan yüzü seçilemiyor. Aralamaya çalışıyorum dalları. Ellerime çürük meyveler bulaşıyor. Ellerime ve her yerime... Çıplağım. Yalaş bulaş ve iğrenç durumda... O mu değil mi? Yaprakları aralamaya çabalıyorum, daha da bulaşıyorum pisliğe. Önümde derin, karanlık bir boşluk. Duvar altımdan kayıyor. Tutunamıyorum...

Neler geçiyor aklımdan. Ağaçlar, duvarlar, dallar. Daldan dala atıyorum. Hızla giden bir trenin penceresinden dalgın dalgın dışarıya bakıyorum sanki. Görüntüler kayıyor, fikirler nereye isterlerse oraya

uzuyor... Işığ ı söndürmeye sonunda ikna oldu. Karanlık... Soluk seslerim... Sonra giyindim. Hiçbir şey söylemeden sigarasını yaktı. Ne tatlı bir söz ne yakınma. Patron duvardaki ampulü değiştirmeme neden o kadar kızmıştı? Orada da bir şey mi vardı yoksa. Bu kadar ileri gitmiş olabilirler mi?

Yine telefon çalıyor. Bu kez açmayacağ ım. Kim benimle dalga geçmek isteyebilir? Hanna! Çoktan unutmuştur varlığını. Arkadaşlarından biri olabilir. Tanımadığım bir Alman. "Sen üstündekileri atınca ne yaptı Türk ayısı?" Sıkıntı gene bastırıyor. Bir hap almalıyım. Dışarıya çıkmak iyi gelir. Çıkamam. Baş ı kesilmiş tavuk gibi dönerken herkes bana bakıyor. Kessem çıkarsam şu yüreğ i. Baskıyı göğ sümnden bir dakika olsun kaldırıbilsem. Bir şey var orda, kessem çıkarsam. Işığ ı aç. Açma! komşuların gözü pencerede. Durmadan evde volta atan bir manyak... polise ş ikâyet edecekler. Fırsat kollarlar gammazlamak için. Işığ ı aç, perdeleri kapa. Ş üphe çekmez mi. Işığ ı söndürdü. Karanlıkta soluk seslerim. O ben miydim? Pencereyi açmalıyım. Komşuların canı cehenneme! Artık uyuyun ve gecemi olsun bana bırakın domuzlar. Seziyorum. Kötü bir şey olacak. Tanıyorum bu sıkıntıyı. Ertesi gün buluşacaktık. Migros'un köş esinde. Kapı çalındı, açtım... Kötü bir haber yolda. Metafizikle ne ilgisi var. "Her şeyi entelektüelize ediyoruz," diyor Peter. "Alıntılar, anışt ırmalar, göndermeler, söyleş iler, konferanslar, epigraflarla başlayan romanlar, makaleler... Kirlenmeyi bu yolla saklamaya çalış ıyoruz. Bu yöntemle unutmaya ç abalıyoruz sorumluluklarımızı. "Ruhumuzdaki pisliğ i örtemez hiçbir şey. Dış arıya çıkmalıyım. Sokakların soğ uğ u yatış tırır. Kaçmalıyım buradan.

Telefon çalıyor. Aldanıp da açma. Bu kez bakmalıs ın. Kötü bir haber var, ç alış ından belli. Topla cesaretini ve dinle. Olacaktan kaçılmaz. Aç telefonu. Hadi cesaret...

"Alo!"

"Evet... Ben Ercan."

"Mustafa?! Sen misin Mustafa?"

Hava ağır ve nemliydi. Boşluğa asılı damlacıklar sanki gözle görölüyordu. Boncuk boncuk terliyor, içiyse yaptıklarını ve yapacaklarını düşündükçe ürpertilerle titriyordu. Evler seyrekleştii. Sol yanda tek katlı, iki katlı bahçeli evler, sağ yanda bir park uzanıyordu. Ağır çiçek kokuları geliyordu burnuna. Arkalardaki bostanlardan yeni atılmış taze gübre kokusu duyuluyordu zaman zaman. Çevrede koyu yeşil baskındı. Aralarda parlak renkli çiçekler... Güller, menekşeler, begonyalar... Evlerin derme çatmalığına, adım başı zevksizlik ve parasızlığı yüze çarpan döküntülöklere gözü takılmasa bu yürüyüşten keyif bile alabilecekti Ayhan. Bir de burada bulunuş nedeni her dakika aklına gelip sarsmasa... Gök gürlüyordu arada bir. Yağmur her an bastırabilirdi. Hiçbir önlemleri yoktu; ama ikisinin de umurunda değildi bu.

Caddeyi geçip sola kıvrıldılar. Yeşillik azalıyor, düzensizlik artıyordu ilerledikçe. Herkesin gözü üzerlerindeydi. Ne bön ne küstahça bakarlardı küçük kentliler dışarıdan gelenlere. Köpeklerin, mahallelerine girmiş yabancı bir türdeşlerine baktıkları gibi meraklı ve yabancı. Kaşlarından ter süzölüyordu Ayhan'ın. Ercan'ın suratı ise yine soğuk ve renksizdi. Gözlerine baktı Ayhan. O gözler hep güç vermişti ona. Derin ve kararlı bakışlar... Evet, hâlâ öyle bakıyorlardı. Korkacak bir şey yoktu.

Bir sara nöbeti gibi gelip geçerdi mutluluk nöbetleri. Ne başlatır, ne sonlandırır bilmezdi. Ne yapsa uzamaz, ne olsa kısalmazdı.

İşte yine başlamıştı.

Uykunun en hafif, en tatlı olduğu, perdelerin sabahın ilk ışıklarıyla aydınlandığı vakit uyandı. Aşağı katta büyük ocağın başında süt kaynatan anneannesiyile teyzesinin mırıl mırıl sesleri duyuluyor. Arada bir annesinin sesi de katılıyor onlara. Ahşap döşeme üstteki odalara en hafif tıkırtıyı iletirdi. Saatin gongu karanlıkta sanki öteki âlemlerden yan-

kılanır, ürpertiyle uyandırırdu onu. Boş odalarda dolaşan ölmüşlerin ruhları, kapı önünde esintiler, dışarıdan gelen uğultular, ulumalar... Oysa sabah! Bardaklara konulan küçük kaşıkların çınlamaları, süt kovalarının tıngırtıları, ocak başında günün ilk konuşmaları... Uykusunu yener, koşardı tuvalete. Sonra taştan yapılmış dış merdivenden doğrucuca bahçeye inerdi. Aşağıda, dere yatağının kenarındaki otlakta kaygısızca dolaşan inekleri görürdü, kocaman gözlü arkadaşlarını. Bacaklarının açılabilirdi kadar hızla koşarak uçardı aşağıya. Şu ahşap ev ne de benziyordu dedesinin evine!

Yanında Ercan oldukça yüreğinde korkuya yer yok. Eskiden onu Dostoyevski'nin Stavrogin'ine benzetirdi. Bu benzetmeden pek hoşlanmazdı Ercan. O lise yıllarında Rahmetov'la özdeşleşmek isterdi. Stavrogin tipi özelliklerine aslında çok daha iyi uyuyordu. Ne zaman ne yapacağı kestirilemeyen, her çılgınlık beklenebilecek bir manyak. Onun gibi mangal yürekli, onun gibi özünden soylu... Deli Mahmut'la kapışması okul tarihinin belki en sansasyonel olayıydı. Müdür yardımcısı fizikçi Mahmut terör estirirdi. Kaç kişi okul değiştirmişti onun yüzünden. Ders anlatırken ani bir hareketle topukları üstünde geriye döner. O anda baktığı öğrenciyle göz göze gelmelidir. Bu da yetmez; sorar "Son sözümü aynen tekrar et!" Bakışları karşılaşmadıysa, ya da cümleyi kusursuz yineleyemediyse çocuk, vay haline! "Dersten sonra odama gel!," derdi yumuşak ve kısaca. Odasına gelen öğrenciye seçme hakkı verirdi : "Sille mi istersin, sopa mı?" Sonra kapıyı sürgülerdi. O gün okulda yoktu Ayhan. Ertesi gün herkes Ercan'ı anlatıyordu. Son günlerde Mahmut'un derslerinde hep pencereden dışarı bakması boşuna değildi demek. Odaya girince adam sürgülemekten kendisi sürgülemiş kapıyı ve ondan önce sormuş "Sille mi, sopa mı?"

Başı yazmalı, dar kadife pantolonlu bir kız geliyordu karşıdan. İlgili bakışları Ayhan'la kesişti ve yan yana gelene dek ayrılmadı. Alışkın olmadığı halde başını çevirdi Ayhan. Kızın vücudu arkadan da güzel görünüyordu. Elinde kirli bir pazar çantası vardı; acelesiz, salma salına yürüyordu. Önüne dönerken Ercan'a bir göz attı. Arkadaşının yüzü kayıtsızlığını korumakta direniyordu. Ne bir ilgi, ne kendisine yönelik bir istihza.

Kısa mutluluk nöbeti işte bitmişti. Hüzünlendi kız için. Başı neden örtülüydü. Bağda bahçede çalışmasından ötürü mü, ailesinin örümcek kafalılığından mı? Bu sıkıntılı şehirde, dar ve tutucu çevrede güzelliğinin değerini bilecek bir adamla karşılaşabilecek mi? Gençliğinin ateşi süregen bir bezginliğin altında sönmeden, yürekten sevebildiği bir adamın kollarında kendinden geçebilecek mi?

Başka bir ülkede doğsaydı keşke. Düşleri hep düş olarak kalmaya mahkûmdu bu memlekette. Şu şehre gelip yerleşsem, her gün tatlı sürprizlerle karşılaşma, tanımaya değer farklı karakterlerle rastlaşma şansı öylesine düşük ki. Derin duygusallıklar lükstü buralarda.. Onun için bu denli az roman yazılıyordu; onun için bu denli az film çıkıyordu. "Orası öyle de sen ne yapıyorsun yazgını değiştirebilmek için." Durgunlaştı. Pek bir şey yapmıyordu çünkü. Başka bir ülkede doğsa toplum değişik olacaktı belki; ama o yine Ayhan olarak kalacaktı. Belki Antonio ya da Robert diye çağıracaklardı kendisini; fakat Ayhan gibi hissedecekti yine. Başkalarına değil, onların kişiliğinde Ayhan'a acıyordu gerçekte.

Ercan ağzını kıpırdattı "Buradan." Pek emin değil gibiydi yoldan. Yine de köşelere gelince kararlılıkla dönüyordu. Çehresinin kansız beyazlığı hâlâ pembeleşmemişti. "İşte şu kahve!"

Eski bir apartmanın zemin katındaki geniş camekânda gölgeli kırmızı harfleri parlayan "Dostluk Kiraathanesi" yazısını gördü Ercan. "Tamam burası."

Yazının yanında palmye altında hasır şapkalı bir adam uyuyordu. Şu, otobüslerin arkasındaki palmyelerin aynısından. Kaldırımında bırakılmış boşluklardan yükselen birkaç ağacın gölgesine demir ayaklı formla masalar atılmıştı. İki ihtiyar dışarıda, pencere kenarında yüksek sesle şamata yapıyorlardı.

Gözlerden en irak yeri seçip yerleştiler. Ancak, avuç içi kadar bir alandaydılar; nasıl korunabilirlerdi ki meraklı bakışlardan. İçeride bilmeyenler oynayanlar bile kaldırmışlardı kafalarını. Ya, şu ilerdeki karanlık tipe ne demeli.

"Müessesemizde içki satışı yoktur. On sekiz yaşından küçükler giremez" levhası tepelerindeki ağaçta kafalarına düşecekmiş gibi sallanıyordu. Ahmet Kaya'nın başka bir ağaçtaki hoparlörden bangırdayan

haykırışları sokak içinde yankılan klakson sesiyle yarışiyordu. Ercan montunun içinde iyice büzüldü. O sıcakta üşüyor muydu ne?

“Vallahi Butragueno’dan iyi iş görür. Real’de oynasa o ortaların hiçbirini kaçırmaz. Elli golü geçmezse ne istesenez veririm.”

“Ne istesek verir miydi lan! Ha ha ha...”

“Orası Avrupa hırbo. Adamın ayağına top değdirmezler. Faraziye üstüne iddiaya girmek kolay.”

“Ulan Avrupa Avrupa diye büyüttüğünüz ne be! Yabancı maçlarda nasıl atıyor bu adam.”

“Kime atıyor ta!.. Hem Rıdvan vermezse ...mı atar.”

“Ne içersiniz abi?”

“Oralet,” dedi Ayhan. Ercan’ın yanıt vermeye niyeti yoktu. “İki oralet.”

O ana dek gözleri ve burnu her şeyden bir sevinç payı çıkarabilme-yi başarabilmişti. Fakat kabanar yeni bir mutsuzluk dalgası dengeyi bozdu. Karşıdaki apartmanın sıvanmadan bırakılış yan cephesinin tuğlaları kararmıştı. Balkonlardan çocuk bezleri, pijamalar, şalvarlar salkım saçak sallanıyordu. Yakında bir yerden gelen tuvalet kokusu dört bir yandan beğenilerine saldıran görüntüleri tamamlıyordu.

“Kadın, bezleri iyi yıkayamamış. Burnunum direği kırıldı.”

“Koku arkadan geliyor,” diyerek düzeltti Ercan. Ayhan’ın keyifsiz gülümsemesi eriyip dağıldı.

Düş dünyamdaki iki efsane, görkemli iki abide yıkıldı. Yaşamın gerçeğine yenilip tuz buz oldu. Bu çocuk en güç anlarda içinden taşan bir neşeyle gülümseyebilir, bir şeyler bulup arkadaşlarını güldürebilirdi. Mizah yeteneğiyle hep kışkandırmıştı beni. Ya şimdi! Ama düşün Gerçek tüm ağırlığıyla duruyor önümüzde. Kendine gel. Esmâ hasta! Belki ölecek. Belki onun tepkisi normal, benimki yine bencilce. Ölen bir dostunun başında bile bozulan huzurunu düşüneceksin sen. Yazıklar olsun!

Sekiz yıldır onları özlüyordu. Şu anda Ercan’la beraberdi ve birkaç gün içinde Esmâ da yanı başında oturabilirdi. Üç gün öncesine, Ercan birdenbire çıkıp gelene dek duyumsadıklarının gerçekte yalnızca öylesine bir esinti olarak kalmasını istediğini, onlarla yine birlikte olmanın sevinç değil huzursuzluk getirdiğini vicdanına itiraf etmeye korkuyor-

du. Uzun süren ayrılıklarından önceki son yıllara ilişkin Ercan'lı karelerde saklanan anılarının neredeyse tümü tatsızdı. Onunla karşılaşmalarında, ürkütücü bir yardım önerisini, korkusunu gizlemeye çalışarak kabul etme ya da utançla ezilerek reddetme seçenekleri belirirdi önünde. Üstbenliğinin denetmeniydi Ercan ve onca yıldan sonra değişen bir şey yoktu. İçindeki dehşetin kaynağı, geçmişte kalan deneyimleri değildi şüphesiz. Şu andaki gerçeklik herhalde çok daha kaygı vericiydi. Kaçak bir adamla dolaşıyordu ve yine yasadışı bir işe bulaşmıştı. Ercan yürek sızısıyla özlediği, anılarının kederli mutluluğuyla kafasını dumanlandıran eski bir dost olarak kalsaydı keşke belleğinde.

Son üç günde ne çok can sıkıcı şeyler olmuştu. Birkaç gün ek izin koparabilmek için patronun karşısında eğilip büküldüğünü düşündü. Ercan'ın, otomobille değil otobüsle dolaşmak için tutturuşu... Şu gizemli dostun yerini öğrenebilmek için İstanbul'da oradan oraya çırpınışları...

Kahveci oraletleri getirdi. Ercan'ın gözleri yine daldı. Sokak içinde geri dönmeye çalışan tüpçü kamyonetine bakıyordu. İlgisiz bir tutumla onu öne sürüyordu hep. İş Ayhan'ın işiydi de, yol arkadaşlığı yapıyordu kendisi sanki.

“Reno'cu Talip ustanın dükkânı yakınlarda mı?”

İlk sorunun konuklardan gelmesi laf açmak için bahane arayan kahveciyi rahatlatmıştı.

“Talip ustayı mı arıyordunuz? Yeri hemen yakın. Hayırdır, araba mı arızalandı?”

“Yoo, hayır, arabamız yok. Onu İstanbul'dan tanırız. Geçerken bir görüşmek istemiştik.”

“Tamirhane şu sokağın arkasında. Tarif etsem zor bulursunuz. Bekleyin; benim çırak gelince sizi götürür.”

Ercan sus pus oturuyordu. Ne söze giriyordu, ne tepki gösteriyor... Sorunun giderek dallanıp budaklanmasından korkuyordu Ayhan.

“Biz aslında Talip ustanın kardeşi Tekin'in arkadaşız. Tekin buralarda mı, biliyor musunuz?”

Kahvecinin gözleri parladı. Kişiliğine duyulan güvenle koltukları kabarmış, Tekin gibi birinin kendisinden sorulmasıyla yüzüne anlam gelmişti. Boşuna bırakmıyordu bu bıyıkları. Boşuna bağdırtmıyordu

Ahmet Kaya'yı. Yine de emin olmak istedi : "Tekin geleceğinizi biliyor mu?" Soruyu sorar sormaz utanıp lafı değiştirdi. Bunca yıllık kahveci bir şüpheliyi gözünden tanımaz mıydı. "Oraletlerinizi için; size birer köpüklü kahve yapayım. Benim kahvem buralarda meşhurdur."

Köpüklü kahve... Köpükler... Az önce bir dereceğin üstünden geçerlerken aşağıya bakmıştı Ercan. Çevredeki kasaplarda kesilen hayvanların rastgele atılmış artıklarını görmüştü. Sular barsaklara çarpıp, sarı, yeşil köpükler çıkarıyor, şişmiş gri-mor tulumlar köpüklerin arasında bir görünüp bir kayboluyordu. Ne çok dağınıklık, pislik vardı çevrede. Dört-beş yaşlarında iki velet, ağzından naylon poşetler sarkan çöp fiçilerinin arasında kıştırdıkları bir köpek yavrusunu kuyruğundan çekeleyerek sığındığı yerden çıkarmaya uğraşıyorlardı. Giysilerinden son kuşak doğu göçmeni oldukları belli, yaşları belirsiz birkaç kadın, karşı kaldırımın toz toprağı içinde kilim yıkıyorlardı. Ozan, "Devrimin cefasını çektik, sefasını süreceğiz," diye haykırıyor, geriden alkış sesleri yükseliyordu ki, galiba sefasını sürmeye başlamıştı. Şişmanca, esmer adam karşılarına oturmuş, suratına musallat olan sırnaşık bir sirkesineğini elindeki kirli havluyla kovalamaya çalışıyor, bir yandan Ayhan'a sorular soruyordu. Hoparlörden sesi gelen adamın, "Cefa" ve "Sefa" sözcüklerini söyleyişi birilerinden nefret etme zevkini kamçılıyor, köpek yavrusu çocukların elinde ciyaklıyordu. "Sömürgeci uşağı olduğun için böyle konuşuyorsun," diyordu dernekteki öfkeli genç. Kürtçe küfürler ediyordu yüzüne karşı; herkes gülüyordu düştüğü hale. Tüpcü kamyoneti burunlarının dibine dek gelmiş, aralıksız klakson çalışıyordu. Dayanamayacaktı bu uğultuya. Ter basmıştı yüzüne.

"Hadi gidelim." dedi birdenbire. Yanıt beklemeksizin ayağa kalktı. Kaldırımdan inip birkaç adım uzaklaştı. Bilmediği bir yerde yalnız dolaşma korkusunu anımsayınca durdu, Ayhan'ı bekledi. Konuşmayı ne de çok seviyordu bu çocuk... Şu çocuklar... Şimdi eniğin anası gelmeliydi ve önüne katıp kovalamalıydı onları. O zaman mahalleli ayağa kalkardı. "Kuduz köpek yavrularımızı parçalayacak!" Vururlardı anneyi, yavruyu da zehirletirler... Kötülük doğuştan yerleşikti yüreklerle. Çocuklar sonradan öğrenmiyorlardı acımasızlığı. Kim söylemişti bunu? Aziz Augustinus... "Ağzına sağlık!" Ağzı durmuyordu şu Ayhan'ın. Tekin'i hemen bulmaları gerekiyordu. Zaman kısıtlıydı. Çok kısıtlı.

Ayhan kalkıp yanına geldi.

“Çırağı bekleseydik götürcekti bizi. Neden acele ediyorsun?”

“Süremiz kısıtlı,” dedi Ercan. “Kime sorsak gösterir. Buradan kolay artık. Tarifile de buluruz.”

Gözü başka yerdeydi. Ayhan da baktı o yöne. Az önce yan masadan kendilerini süzen genç adam hızlı adımlarla köşeden kaybolmak üzereydi. Ercan kalkar kalmaz o da fırlamıştı yerinden.

“Tanıyor musun onu?”

“Hayır,” dedi Ercan.

Saptığı sokağın başındaki duvarda taze yazılmış ve üstleri beyaz bakanayla yeni kapatılmış sloganlar dikkatlerini çekti.

“Özcan Renault Servisi-Talip Özcan” sarı-siyah tabela iki katlı yapının ön cephesini boydan boya kaplıyordu. Evler daha seyrek, bahçeler ve boş arsalar daha geniş... Birkaç inek otliyordu yeşilliklerin üstünde. Bir kaz sürüsü bağırarak önlerinden geçti. Yüksek tavanlı tamirhanede kaputu açık eski bir otomobilin başında birbirlerine sövesaya uğraşıp didinen çıraklar, gözlerini gelen iki yabancıya kaldırdılar.

“Kolay gelsin çocuklar! Talip usta buralarda mı?”

“Hayır, birazdan gelir,” dedi, yerden bitme çırak.

O halde, içeride camekânla ayrılmış bölümde yüzü yandan görülen sarışın adam Tekin’in abisi değildi.

“Peki kardeşi Tekin’i nerede bulabiliriz?”

“Tekin abi yukarıdadır,” dedi biraz daha iri yapılı çocuk. Yağlı ve kirli suratına bakınca birkaç yaş daha büyük olduğu anlaşılan öbür çırak tedirgin olmuş gibiydi. “Belki de kendi tedirginliğimi karşımdakilere yansıtıyorum,” diye düşündü Ayhan.

“Biz onun eski arkadaşlarıyız. İstanbul’dan geldik. Evi yukarıdayısa görüşelim.”

“Yukarıda,” dedi kıdemli çırak. Tamirhanenin dışına çıktı. “Şu bahçe kapısından girin. Merdiven çıkıyor; görürsünüz.”

“Sağ ol,” dedi Ayhan. “Biz buluruz.”

Karnı gurulduyor, ara ara gaz sancısı kıvrandırıyor. Heyecanlanınca barsakları hızlanır, sıkıştırdı hemen. Tuvaleti nereden bulacaktı şimdi.

Tahta kapı gıcırtyla açıldı. Gölgesi, yemyeşil bir bahçeye girdiler. Ağaç dalları, asma ve sarmaşıklar gökyüzünü sık örülmüş bir ağ gibi kaplıyordu. Demir tırabzanlı beton bir merdiven çıkıyordu ikinci kata. Yerde ıslak toprağın üstünde kıvrıla kıvrıla iri bir solucan ilerliyordu. Yabancılar yaklaşıncı merdiven altına kaçan tavuk uzaktan, yan yan lezzetli yemini izliyordu. Bir çocuk ayakkabısı teki su birikintisinin ortasında oradan kaldırılmayı bekliyordu. Öbür tek, merdivenin ikinci basamağında yatıyordu.

Çamurlu mozaik basamakları tırmandılar. Sahanlıkta parçalanmış gazeteler rüzgârla kıpırdaşıyor, kah parmaklığa dayanıp aşağıya atlamak istiyor, kah kapıya doğru geri çekiliyorlardı. Yere dağılmış bir avandanlık, somunlar, vidalar, oyuncak parçaları, alt alta üst üste ayak-kabırlarla abartılı bir dağınıklık göz tırmalıyordu yukarıda.

Az sonra hiç tanımadığı birilerinin evine girecekti. Önce bir şaşkınlık, ardından gerilimli dakikalar... “Niye geldiler acaba? Amaçları ne? Konuk konuktur; iyi ağırlamak gerek...” Karşılıklı süzüşmeler... Karnındaki gurultu artmıştı. Son basamağı çıkmadan durdu, aşağıya baktı. Tavuk, cesaretini toplayıp fırlamış, solucanı kapmış, çığlık çığlığa kaçıyordu. Buradan bahçe duvarının ötesi, çevredeki evler görülebiliyordu. Bir minare çarptı gözüne. Fazla uzak değildi. Minare demek, cami demekti ve her camide bir tuvalet bulunurdu. Aynı yönde açıklık bir alan vardı; birkaç salıncak... Karşıkı bakkalın yan duvarında da yeni silinmiş sloganlar görünüyordu. Köşede iki genç çömelmiş, konuşuyorlardı. Kendilerinden yana bakıyorlardı hem de. Evet, apaçık bakıyorlardı gerçekten; kuruntu değildi bu. O iğrenç solucan gibi derinlerde sinsi sinsi kıvrılan düşünce birden hareketlendi. Mademki yerini biliyordu, yıllar yılı onca para neden toprağın altında bekleyip duruyordu. Ercan bazı şeyleri yalnızca polisten saklamıyordu galiba. Bahçeye girince birden irkilmişti sanki. Ayrıca neden ürkmüştü kahvedeki o karanlık bakışlı gençten? Gültepe... Uğradıkları torna atölyesi... İşyeri sahibinin Ercan’ı görünce sararan surati!.. Yapmacık kucaklaşmaları... Yüreğine çöken, atölye

duvarlarının karası gibi yağlı yapışık kasvet... Çabuk buradan gidelim.

Ercan'ın geçmesi için yol verdi.

"Ben içeriye girmeyeceğim." Yanıt beklemeden birkaç basamak indi. "Şuradaki çocuk parkının orada seni beklerim. Görüyorsun değil mi salıncakları?"

"Gördüm," dedi Ercan, kayıtsızca.

Yukarda derin bir soluk alıp düğmeye bastı. Buzlu camlı demir kapı hafifçe aralıktı. Zil sesiyle yavaş yavaş biraz daha açıldı; yürümeyi yeni öğrenmiş güleç yüzlü, yalın ayak bir erkek çocuk göründü antrede. Arkasından, lastik eldivenlerinden deterjan köpükleri damlayan genç bir kadın...

"Tekin evde mi?"

"Hayır, yok. Epey oldu çıktığı. Neden aramıştınız?"

Ercan isteksizce karşılık verdi : "Eski bir arkadaşım. İstanbul'dan geliyorum. Evde yoksa sonra uğrayayım. Öğlen gelir değil mi?"

"Evet, gelir herhalde," dedi kadın. Nasıl davranacağına karar vermiyordu anlaşılan. "Nereden tanıyordunuz Tekin'i? İstanbul'dan mı?"

"Ya, evet, cezaevinde birlikte yattık," dedi Ercan. Sözcükleri ağzında biçimlendirirken ağır bir yük kaldırıyor gibiydi. Donuk bakışlarında zaman zaman sıcak bir yansıma oluyordu belli belirsiz.

"Kusura bakmayın; bulaşık yıkıyordum... Siz içeriye buyrun," dedi kadın. Kenara çekilip yol verdi. "Çocuk ortalığı fena dağıtmış. Siz oturun; ben çırağı gönderip Tekin'i çağırtaım."

"Nereden bulacaksınız, ben de gidip bakabilirim."

"Zor bulursunuz," dedi kadın. Giderek daha emin görünüyordu yaptığından. "Birkaç yere bakmak lazım. Siz zahmet etmeyin. Ben çocuğu gönderip çağırtaım. Buyrun buyrun."

Ayakkabılarını çıkartıp içeriye geçti Ercan. Antreye, oradan salona... Burası, evin dış görünümünün tersine oldukça derli toplu ve huzur vericiydi. Eski tip ağaç mobilyalarla sıkış sıkış doluydu salon; fakat ilk bakışta göz tırmalayacak bir şey görünmüyordu. Dip köşedeki koltuğa oturdu. Kadın eldivenlerini bırakıp geldi.

"Ben Emine. Tekin'in eşiyim." Başı beyaz yazmayla yarım bağlıydı.

“Ben Ercan,” diye karşılık verdi zor duyulur bir sesle ve kadının elini bıraktıktan hayli sonra. Adını söyledikten sonra bir an ayağa kalkıp gene oturdu.

“Siz rahatınıza bakın. Ben aşağıya inip geleyim.”

Yanıt vermedi. Loş salonda yalnız kalmıştı. Pencerelerin büyük bölümünü kalın kadife perdeler kapatıyordu. Ortaları da sık kıvrımlı tülle örtülüydü. Video cihazının elektronik sayacı karşı köşenin karanlığında yeşil rakamlarıyla yanıp yanıp sönüyordu. Yan duvarda büyük bir tablo asılıydı. Dağ silüetinin üstünde havada süzülen bir kartala benzer figür zorlukla seçilebiliyordu. Bir duvarı boydan boya kaplıyan kitaplık dizi dizi kitaplarla doluydu. Kalkıp bakmak istedi; ama sessizliği bozmaktan korkup vazgeçti. Birçok Türkün evine gitmişti Almanya’da. Fakir kitaplık raflarını, ilk bakışta zengin görünen kaset, disk dolaplarını incelediğinde içi burulmuştu, acıma ve küçümsemeyle. Yandaki abajurun soluk ışığını açtı. “Hiç fena değil,” dedi içinden. “Bu evin Tekin’in olduğuna inanamıyorum!” Otobüste gördüğü düşü anımsadı. Arka koltukta... Polisler durduruyor otomobili. Biri yaklaşıyor Ayhan’ın tarafından, bir şey soruyor. Ayhan da onu gösteriyor polise. Açıp kapıyı koşmaya başlıyor. Ama nedense hızlanamıyor bir türlü. Silahlar patlıyor. Sirtında, rüyada vurulmaya özgü o garip künt acı... Kapaklanıyor toprağa...

Yere kâğıt düşse duyulacaktı. Tam bir sessizlik hâkimdi odada. Ev sanki bir tamirhanenin üstünde bulunmuyordu. Issız bir ormanın ortasındaydı, gürültülü bir kenar mahallede değil. Karanlık, sessizliğin boyutlarını derinleştiriyordu. Düşte miydi, gerçeği mi yaşıyordu? Şu anda bu noktada, bu mekânda bulunmasının bir anlamı var mıydı? O kadını demin görmüş müydü gerçekten, yoksa bir rastlantı eseri mi gelip oturmuştu şuraya? Şuraya, dediği neresiydi ki? Kimdi kendisi ve niye buradaydı? Ya zaman!.. Hangi zamandaydı şimdi ve bunu bilmesi mi tuhaftı, bilmemesi mi? Kalktı, sonra yine oturdu. Gözlerini kapadı. Çok yorgundu. Dün gece de uyuyamamıştı. Gözkapakları uyanık kalma çabalarına karşı düşüyordu. Ne var ki uyumak için başını yastığa koyduğunda da uyuyamıyordu. Otobüste zaman zaman dalmıştı. Birkaç dakikalık uyku nöbetleri... Esma’yı çamur banyosu yaparken görmüştü. Çıplaktı. Gözlerini iri iri açıp, derin bir soluk aldı. Hiçbir

şey hissetmemişti Esmâ'ya karşı. Olumlu, olumsuz, cinsel, duygusal; hiçbir şey... Saatine baktı. Ne çok zaman geçmişti kadın gideli beri. Nerede kalmıştı bu Tekin? Sessizlik... Kalkıp pencereye yürüdü. Tü-lün ardından baktı. Çırak, koşa koşa bir yerden geliyordu. Telaşlıydı. Yan odadan bir öksürük sesi duydu o anda. Ne zamandır ilk kez bir ses. İzlediği filmin sesi kesilmişti de, makinist arızanın farkına varmış-tı sonunda. Öksürük bir kez daha duyuldu. İçeride biri vardı. Kim? Yaşlı bir kadın? Bir çocuk? Tekin?.. Ara kapı kapalıydı. Ayıp olacaktı belki ama; olsun... Açtı kapıyı, odaya baktı Boştu. Bir çocuk yatak odası olmalıydı burası. Bir çocuk yatağı, yerde sırtüstü yatmış, gözleri-ni tavana dikmiş bir ayı... Odayı boydan boya geçti ve pencereden aşı-ğuya baktı. Arkadaki bahçe kapısından giren Tekin'i gördü. Yanında karısı... İki de yukarıya bakıyorlardı. Yüzleri endişeliydi. Az önce ca-mekânlı bölümde yüzünü yandan gördükleri adam Tekin miydi yok-sa? Arkasında aniden açılan bir kapı sesi!.. İrkilerek döndü. Dolabın içinde dört-beş yaşlarında bir kız dik dik ona bakıyordu. Barajı yıkan sel suları gibi denetimsiz fışkırdı düşünceler ve hepsi tekrar bir yatakta toplandı : Tuzak!.. Bu bir tuzak. Çırak bir yere haber yetiştirdi. Tekin arka taraftan geldi. O ve kadın hâlâ yukarı çıkmıyorlar...

Fırladı. Salona, oradan antreye. Ayakkabılarını bağlarını çözme-den geçirdi ayağına. Merdivenlerden aşağıya düşercesine atıldı.

Ayhan sabırsızlanıyordu. Tuvalete girdikten sonra biraz rahatla-mıştı; fakat ne de olsa yarım saattir diken üstünde bekliyordu aynı yer-de. Az önce bir polis otosu dönmüştü köşeden; adamlar başlarını çevi-rip ona bakmışlardı. Hava iyice kapamıştı. Ara sıra damlacıklar düşü-yordu alnına, yüzüne. Aldığı kabak çekirdeği bitmek üzereydi. Çakılıp kalmıştı buraya. Ercan'la birlikte olmak daha mı iyi olacaktı yoksa?

Birkaç çocuk kaydırakta oynuyordu. Üç-dört yaşlarında bir oğlan yaklaştı yavaş yavaş. Yabancıyı incelemeyi oyuna yeğlemişti. Annesi uzaktan bağırdı:

"Tolgaaa! Gel buraya oğlum."

Velet, gözlerini dikmiş bakarken birkaç adım geriledi, sendeleyip kum havuzuna düştü. Kadın koştu. Ağlamaya başlayan çocuğunu yerden kaldırırken soğuk bir bakış attı ona. Kimdi bu adam? Çocuk parkında niye oturuyordu? Sapık mıydı ne?

Yasadışılık insanın alnına bir damga gibi oturuyordu demek ki. Gelip geçen, o damgaya bakıyordu. Evet, bir o eksikti. Meraklıların arasına Çingene bir falcı da katıldı.

“A be kızanım! Sevdigini mi beklersin burada?”

“Yok teyze. Arkadaşımı bekliyorum.”

“Bir falcığına bakayım. Talihin ak mı kara mı belli olsun.”

“Vaktim yok,” dedi Ayhan. “Arkadaş gelince hemen gitmek zorundayız. Hem yağmur yağacak galiba.” ..

“Çok sürmez oğulcağızım. İki dakika izin ver, hemen görünsün kısmet yolun. Bir şeylerden çekinirsin sen. Neden korkuyorsan anlar-sın sonunu.”

“Git işine teyze. Keyfim yok zaten,” diye sesini yükseltti Ayhan.

“Benim işim zaten bu,” diyerek mırıldandı kadın. Ayhan’ın gözle-rine yine de bir kararsızlık gölgesi yakalama umuduyla baktı, sonra ya-vaş yavaş uzaklaştı.

“Keşke gerçekten bir sevdiğim olsaydı da, onu bekleseydim,” diye düşündü Ayhan. “O zaman belki bu kentte oturmaya bile katlanabilir-dim.” Betül’ü bankta, yanında düşledi. Kalın sesiyle canlı canlı konu-şur, sabahtan bu yana karşılaştıkları şeyler üzerine espriler yapıp güler-di. Üç gün ayrılıkta özlemişti kızı. Aşk denilen şey bu muydu yoksa? Şu anda İstanbul’daki dingin yaşamı içinde kimi anımsasa özlerdi as-lında.

“İşte geldi!” Ercan’ın kafası parkın yan duvarı üstünden göründü. Yüzü asık ve telaşlıydı. Sonunda yolun sonuna varmışlar mıydı, yoksa dolaşılacak yerler bitmemiş miydi hâlâ? Koştu yanına.

“Ne oldu?”

“Çabuk ol. Polis! İhbar ettiller!”

“Ne diyorsun!”

Yerinden çıkacakmış gibi atıyordu kalbi. Tüm gücüyle daha hızlı yürümeye gayret ediyor, felç olmuş göğüs kasları soluk yetiştiremiyor-du. Ercan’sa arayı açıyor, beklemiyordu onu. Başı dönüyordu. Gözü

hiçbir şey görmüyordu çevrede. Ne anlama geliyordu tüm bunlar? Pis bir kâbus olsaydı keşke. Değildi ki ama, değildi...

Ercan yavaşlamıştı. Biraz koşarak yetişti ona.

“Niye ihbar ettiler?”

“Bilmiyorum,” dedi Ercan. “Daha önce de ele vermişti beni.”

“Polisler mi geldi? Nasıl kaçtın?”

“Polis görmedim,” dedi Ercan. İyice ağırlaştı adımları. “Onlar gelmeden sıvıştım.”

Ayhan biraz soluk aldı. Ama bu kadarıyla yatışamazdı elbette. Başka soru soracak gücü de bulamadı kendinde. Ercan yine hızlandı.

“Her ne olursa; bir daha dönemeyiz o eve,” dedi.

Gözlerini açtığında karşıdaki butiği, köşedeki pastaneyi, kaldırım-
dan geçen birbirinden alımlı kızları, cıfcaflı rengârenk ayakkabıları üs-
tünde yaylanarak yürüyen garip kılıklı yeni yetmeleri; gözlerini kapa-
dığında Şırnak'ın, Silopi'nin çıplak dağlarını, sarp tepelerini, uğultulu
geçitlerini görüyordu. Akşama yakın saatlerde iyiden iyiye fıkır fıkır
oluyordu cadde. Üstüne başına ve cüzdanına güvenmeyenlerin yakı-
nından geçmeyeceği 'cafe'ler, 'patisserie'ler, 'restaurant'lar, masalarını
doldurmakta sıkıntı çekmiyorlardı.

Yan camdan görünen pastaneyle ilerideki disko arasındaki kaldı-
rımında gençler yığılmış, bahçeciklerin demir çitlerine, beton saksılara,
mermer basamaklara oturarak, ayakta toplaşıp bakınarak, gel git gezi-
nerek söyleşiyorlar; giysileri, saçları, takılarıyla iletişim tazeliyorlardı.
Bir grup taytlı kızla, yumurta kafalı bir oğlanın çevresinde itişip kakış-
tığı kırmızı otomobilden yükselen ritmin gürültüsü, alçakgönüllü
teyplerinde şarkısını sürdürmeye çalışan Sezen Aksu'yu bastırıyordu.

Gözlerini kapadığında yaşadıklarıyla, açtığında gördükleri arasın-
daki karışıklık, bugün burada bulunduğu için Allaha şükrederek mutlu-
luk duyması gerektiği önermesini zayıflatıyordu. Yaşamı boyunca, bir
başkasının yerinde olma hevesinden, başkalarına özenme saplantısın-
dan kurtularak inip, pahalı barlara, lokantalara giren, ayda bir iki kez
(o da iş gereği) görebildiği kalburüstü mekânlarda kapıda saygıyla kar-
şılanan adamlardan biri olmayı arzu ederdi. Otuz yaşını geçtiğinde
günbegün daha da kanıksadığı buruk bir kalenderlik havası içinde, on-
lardan, gıpta ettiklerinden biri olamayacağını kabullenmek zorunda
kalmıştı. Bu zorunluluk onu yaşama sevincinden, başarıma hırsından
uzaklaştırıyordu. Tozlu, rüzgârlı, karanlık, kasvetli bir çıkmaz sokağa
savrulmuş gibiydi ve yürüdükçe yol daralıyordu. Güneydoğu dağları-
nın sıcaklığı, kavrulmuş sararmış otlarının kokusu, sarı mor çiçek tarlala-

rı, kayalık yamaçları, kerpiç evleri, cılız ağaçları, ne denli seyrek anımsarsa o denli rahat soluk alabildiği boğucu anılarla birlikte belleğine gaddarca iğnelenmişti. Hiç değilse kısa bir süre için yitirmek istediği hatırlama yetisi gündüz kâbuslarında şaşırtıcı hünerler gösteriyordu.

Arkadaşları, Boğaz'a, Ataköy'e, Bağdat Caddesine, şehrin oraları çağrıştırmayacak bir yerine yolları düştüğünde, sanki bu gezi onun için planlanmış gibi, "Biraz gezdirelim seni Tahsin; gözün gönlün açılsın," diyorlardı. Ne var ki, dolaştığı ortamların hoş görüntüleri başı ağrırken çevirdiği bir derginin parlak fotoğrafları gibi önünden kayıp kayıp geçiyor, karelerin içine giremiyordu. Acaba onca gerilime karşın bir bakıma daha mı huzurluydu uygarlıktan uzakta. Saçma bir şeydi bu. Kabul etmek istemiyordu.

Yeni işini benimseyememişti. Siyasi şubeye benzemiyordu "Narkotik." Suçlular ne zaman dost, ne zaman düşman belli değildi. Pek amansız bir takip üzerindeymişçesine hızla gelip park ettikleri şu yol kenarında, yine birileriyle pazarlığa giriştiklerini bildiği arkadaşlarının dönüşünü bekliyordu. Az sonra ağızları kulaklarında geleceklerinden, birilerine küfredip durarak kısa günün kârını bölüşeceklerinden emindi. Tahsin'e de pay çıkıyordu işten ve o da geri çevirmiyordu. On dört yıllık meslek yaşamında daha yeni yeni... Başı dik, atıp tutarken söyledikleri aklına geliyor, utanıyordu. Dünya öylesine değişmişti ki... İki ay öncesine dek az çok iç huzuruyla sürüp giden doğruculuğunun fazilet mi, aptallık mı olduğuna karar veremiyordu. Şimdi yaptıklarını, ciğerlerine beş paralık değer biçmeyeceği sülük takımının akla uydurma kalıplarıyla haklı görmeye çalışması, midesine oturan bir onursuzluktu. "Devlet hakkımızı verse neden elin piçinin üç kuruşuna tevessül edelim." "Dört boğaz elime bakıyor. Ailemi geçindirmek zorundayım Ben almasam başkası alacak." "Şurada vurulup kalsam iki gün 'şehit' derler, üçüncü gün çoluk çocuk sokakta kalır..."

Ekibin sürücülüğünü yapan genç yine dayanamayıp arkasına döndü:

"Abi, alıştın mı bizim işe?"

Üç dört haftadır her gün herkesin yanıt beklediği değişmez soruya alışamamıştı. Soruların arkası kesilince gerçekten alışmış olacaktı herhalde. Yüzüne bezgin, zoraki bir gülümseme yayıldı.

“Alıştım, alıştım,” dedi. “Alışmasam ne olacak.”

“Abi, operasyonları hiç anlatmıyorsun. Oralarda çok iyi iş yapmışsın. Öyle diyorlar.”

“Nasıl iyi işler?” diye sordu Tahsin, ciddi bir merakla.

“Ne bileyim abi; çok süpermişsin. Yani öyle anlatıyorlar. Sana Rambo diyorlarmış. Epey adam zımbalamışsın.” Gevrek gevrek güldü çocuk.

“Oğlum, orada herkes Rambo!” dedi Tahsin. Rambo benzetmesi, yüzündeki zoraki gülümsemeyi bir süre uzatmış, öte yandan o soytarıyı hiç sevmediği için canını sıkıyordu.

“Sizin timden çok adam vurulmuş...”

“Öyle,” diyerek kestirip attı. Bu kez gülümsememişti. Delikanlının senli benli konuşması sorularının uyandırdığı nahoş duyguları kışkırtıyordu.

İki akşam öncesi... Rakı masasından kalktıktan sonra Tuğrul’a, içini dökme denemesi... Ağzında şekillenen sözcüklerle, o an duyumsadıkları arasındaki uyumsuzluk konuşmasını anlamsızlaştırıp yavanlaştırmış, patlayıp boşalacağını umduğu boğazındaki yumru şişip soluğunu kesmişti. “İçini dök rahatlırsın. İçini dök rahatlırsın,” diye üsteliyordu Tuğrul. Gayret etmişti buna. Hani, ne bir şey dökülmüştü içinden, ne bir yük kalkmıştı üstünden.

Helikopterden atladığımda gördüğüm ilk şey Sedyede çırpınan bir askerin dağılmış kafatası. Yaralı er o kafayla yaşıyor; dahası sanki aklı yerindeymiş, hiçbir şey olmamış gibi doğrulmaya çalışıyor, çevresine bakıyor. Sedyeye koluma değerek yanımdan geçti. Kan beynimden çekilmiş. Oradan uzaklaşmak istiyorum. Nereye olursa...

“Helikopter küçük, kayalık bir düzlüğe kondu. Taburun pusuya düşürüldüğü boğazın hemen arkasıymış orası. Tepenin ardında bir dere yatağı varmış; yol, yatağı takip ediyormuş. İki yandaki tepeler hiç tekin değil. Subaylardan biri, adamların hâlâ yakında olduklarını iddia ediyor. Kimse boğaza girmek istemiyor. Bir sürü adam şaşkın ördek gibi koşuşturuyor; komutlar, bağırışlar... Bizim helikopter yaralıları alıp kalktı. Yamaç dik mi dik. Herkesin umudu bizde.”

Vadinin çıkış ağzını tutmak için tırmanmaya başlıyoruz. Herifler büyük bir ihtimalle çoktan uzaklaşmıştır. “Kaçmışlarsa peşlerini bırak-

mayalım” diyor yanımıza verdikleri asteğmen. Ulan düdük, çok istiyorsan kendi git! İnşallah çok yol almışlardır. Kaçmışlarsa bizim şef takibe yanaşmaz. Peşlerinden gitmek intihar... Ya, tüm grupla karşılaşsak! Korku, mantığımı avucunun içine almış, istediği gibi oynuyor. Elhamı okuduktan sonra kulhuvallahiye geçiyorum. Ne oldu böyle bana? Şaşkınım ve susuyorum. Birine bir şey söylesem, biliyorum ki geri dönmek için bir öneri çıkacak ağızından; herkes bana bakacak. İlk söyleyen ben olmamalıyım. “Kel Hüsnü” diye bir arkadaş var; kayaların üstünden keyifle sekiyor; güleç yüzü beni eziyor.

“Vadinin üstündeki tepeye tırmanmaya başlıyoruz... Çevre, çıplak. Kayalar küçük küçük. Siper olabilecek hiçbir tümsek yok. Anlayacağın Yukarı varmadan temas kurulursa ayvayı yedik. Üstümüzdeki teçhizat ağırlaştıkça ağırlaştı. İşin yalnızca bize kalacağını nereden bilecektik.”

Başımı gizleyebileceğim, arkasına yatabileceğim her kaya parçası, tümsek ayrılmak istemediğim sevgilim gibi. Ne operasyonlar görmüş-tüm halbuki. İş bittikten sonra zevkle anımsadığım hafif bir ürperti geçerdi içimden; tüm bildiğim buydu. Şimdi çocuklarım geliyor gözümün önüne. Her çıkıntının ardında adımlarım yavaşlıyor.

“Boğazın çıkış yerinde tepeye mevzilendik. Yarım saate yakın bekledik orda kıpırdamadan. Gözcüler arkada kalmışlarsa hiç değilse onları haklayalım. Ama boşuna. Kimse görünmedi.”

Dakikalar geçmek bilmiyor. Kalp atışlarımı duyuyorum. Göğsüm toprağa yapışmış; yüreğim vurdukça başım sarsılıyor. Öyle bir ses çıkıyor ki arkadaşlar duyacak! Olacak şey değil belki bu; ama başımın sarsıldığını fark edebilirler.

“Baktık ki gelen giden yok, yola indik; az ötede, araçları gördük. Bir cip ve iki kamyon pusudan kaçamamış. İlk varan arkadaş, “Altı ölü var,” diye bağırdı. Cipun şoförü ölmüş, direksiyona kafasını dayamış kalmış. Kamyonun yanında, yerde dört er yatıyor. Altıncıyı görmek istedim. Merak işte; ne bakarsın! Ölen asker kamyonda başını oturma yerinin ayağına dayamış, boylu boyunca kasaya uzanmış....Tırmanıp yüzüne baktım. Bendeki talih!. Üç gün önce merkeze, ziyaretime gelmişti. Memleketten tanıyordum çocuğu. İlkokula giderken her gün bizim bakkalın önünden geçirdi. Pınl pırl önlüklü kızıl saçlı bir çocuk.

Annesi üzerine pek düşerdi, biraz nazlı yetiştirmişlerdi. Bırak oğlum bu işi, dedim kendime. Bu kadar hizmet yeter. Ecelden kaçılmaz; ama, öleceksek, cenazemiz açıkta kalmasın.”

Kasanın tabanı kan gölü olmuş. Ortasına basıyorum, potinlerim kanlanıyor. Parçalanan göğüs cebinden sarkan cüzdanını alıyorum. Ailesine bir şeyler kalmalı. Bırak yerine; üstüne vazife mi! Birileri verir herhalde yakınlarına. Kanların içine bir kâğıt parçası düşüyor. Benim yazım! Telefon numaramı vermiştim. “İn artık Tahsin,” diyor arkadaşlardan biri. İçine sıçayım ben böyle işin. Kamyondan inmeye çalışırken göz göze geliyoruz. Bir şeyler söylemek istiyor bana. Anneme telefon et! Nişanlıma! Bakma öyle bana! Gözünü açacaktın aslanım! Kurşunu yemeden yatacaktın yere. İşin bitmiş senin. Kullanamamışsın şansını.

“Tuğrul’la Ahmet nerede kaldılar?” Geveze oğlan, Tahsin konuşmadığı için alınmış, sus pus oturuyordu. Hava kararmış, cadde ışıklanmıştı. Onca yıldan sonra İstanbul’da bir ev alamamıştı hâlâ. Karısı tutturuyordu, iyi semtten olsun, diye. Bu yüzden kooperatiflere girmemişlerdi. Geçen yıl, tam ellerinde yeteri kadar para biriktiğinde, kızın kolej işi çıkmıştı. Kurs ücretleri korkunçtu. Sınavı kazanamamış istiyordu içten içe. Hem okula para yetiştir, hem evin senetlerini öde. Kızının başarmamasını istediğini her düşündüğünde gözleri sulanıyordu. Neden kazanmasındı ki! O biricik kızydı ve en az başkalarının kızları kadar hak ediyordu mutlu olmayı. Umutsuzluğunun tek nedeni para sorunu muydu acaba. Bundan öte bir şeyler oluyordu. Ne olabilirdi ki canım?! Doğuda geçirdiği o tatsız iki buçuk yıl dışında ana problemi mali sorunuydu. Arkadaşlarının çoğunun ‘köşeyi döndüğünü’ görüyordu. Kızının, karısının çevresi memur aylığını paradan saymayan tabakadandı. Apartmanda kiracı olarak oturan bir tek kendileri vardı. Geçen hafta sonu, kızı, bir doğum günü ‘partisine’ gitmişti. Dönüşte durgundu. Hasta gibi... Odasına girecekken vazgeçti, gelip yanına oturdu, sordu : “Baba, daha kaç kere gideceksin oralara?” “Bilmiyorum kızım,” dedi Tahsin hüznülenerek. “Birkaç yıl daha gidip geleceğiz herhalde.” “Başkalarının babaları para kazanmak için böyle işler yapmak zorunda değiller ama!” “Yalnızca para için çalışmıyorum ki kızım. Bu bir vatan görevi. Millet için çalışıyoruz biz.” Ne de güvensiz çık-

mıştı sözcükler ağzından. “Millet kıymetinizi biliyor mu ki,” diye isyan etti kızı. Bu yaşta neler söylüyordu böyle! “Arkadaşlarım, senin hakkında bir şey anlatsam dinlemiyorlar, biliyor musun?” Bilmiyordu hakikaten. Yaz başında memlekete gitmişti. Kahveye çıktığında herkes başını sardı. “Ne yapıyordu oralarda. Nasıl gidiyordu işler.” Canı, hiç anlatmak istemiyordu. Lafları cımbızla çekiyorlardı ağzından. Teyzesinin damadı gelmişti kahveye o sırada. Uzakta bir yere oturmuştu kurularak. Arada, tepeden tepeden bir göz atıyordu. Son on yılda çok zengin olmuştu. Delikanlılığında arkadaş grubuna alsın diye Tahsin’in etrafında pervane olurdu. Liseyi ite kaka bitirebilmişti; ama şimdi paraya para demiyordu herif... Çevresindeki meraklılar biraz açılınca gevrek gevrek sordu : “Eee, Tahsin, ne zaman dönüyorsun. Gitmeden gel. Bir şeye ihtiyacın olursa söyle. Yaparız evvel Allah...”

Gözünün, kaldırımdan geçenler arasında takıldığı bir yüz düşüncelerini dondurdu. Bu yüz! Bu yüz... Onun, Ercan’ın yüzü değil miydi? Ercan değil miydi bu adam?

Fırladı arabadan. Ercan’ın, ya da her kimse o adamın sırtı görünüyordu şimdi. Adımlarını hızlandırdı. Fakat bir anda gözden kaçırdı nasılsa. Çok kalabalıktı cadde. Piyasa yapan gençlerden adım atılmıyordu. Pastaneye kadar gitti. Köşeden yukarı sapan sokağın içinde, kaldırımın görebildiği hiçbir yerinde yoktu. Caddenin karşı yanında da aradığını bulamadı. Dönüp pastaneye girdi. Acelesi ve telaşı her halinden belli kasaba yakışıklısı adama herkes baktı. Önce açık bölüme, sonra içeriye girerek tüm masalara göz attı. Yoktu... Kaldırıma çıktı. Sağa sola bakındı umarsızca. Kaybetmişti!.. Pastanenin önünden ve meraklı bakışlardan biraz uzaklaşarak soluklandı. Akli başına geliyordu. O herif Ercan olsa ne olacaktı ki. Neden aptalcasına fırlamıştı arabadan. Yetişip, “Ercan bey, ben sizin eski sorgucularınızdan komiser Tahsin. Hatırlayabildiniz mi. Görüşmeyeli nasılsınız,” mı diyecekti. Tabii ki böyle demeyecekti. Yaptığı da pek mantıksız sayılmazdı aslında. Ercan mı değil mi, onu anlamış olacaktı. Fakat Ercan’dı işte ve eğer yanılmamışsa cezaevinden kaçtıktan sonra, bu onun ilk görülüşüydü. Saçma! Bunu nereden bilebilirdi. İki yıldan fazla olmuştu ‘siyasi’den ayrılalı ve belki şube, Ercan’ın döndüğünü biliyor, onu arıyordu. “O aptallar mı; hayır,” dedi içinden.

Şoför arabadan çıkmış, yolunu gözlüyordu. Tahsin'i görünce birkaç adım koşarak yaklaştı.

"Ne oldu abi? Öyle bir fırladın ki, koştum ama yetişemedim arkandan."

"Bir şey yok," dedi Tahsin. Eski bir tanıdığı gördüm. Ama kayboldu; yetişemedim."

Eve gece yarısı döndü. İyi bir semtte oturuyordu. Önü çimenlik, çiçekli geniş bir bahçeye açık, girişi gösterişli bu lüks apartmanda kalabilmek için maaşının yarısından fazlasını veriyordu. Eskiden, ara izinlerinde İstanbul'a döndüğünde sevecen bir özenle selamladığı komşularını kıskanmaya başlamıştı. Hatta öfke duyuyordu onlara. Çok arkadaşı ölmüştü. Bir gün biriyle kafaları çekerlerdi, ertesi gün cenazesine giderdi. Hastanelerde sürünenler, sakat kalanlar... Telsiz seslerinden radyo bile dinlenemeyen pis odalarda, ekip otolarında; çıplak, susuz dağlarda yaşamının en güzel geçmesi gereken yılları heba olmuştu. "Huzuru korumak için!" Kimin huzurunu! Komşularının, yani bu adamların. Yirmisine gelmemiş kızları çırilçıplak soyup elektrik vermişti vücutlarına; kova kova soğuk sular boşaltmıştı üzerlerine. Binlerce kişinin hayatı sönmüştü, sönüyordu. Arkadaşları sık sık tartışıyorlardı. Kim haklı, neden bu işi yapıyoruz? Ne çoğu arkadaş gibi aptalcasına vatan millet edebiyatına kanardı, ne de bazıları gibi içten içe hayrandı düşmanlarına. Kavgalara girmiyordu. Sorulunca, "Ben Atatürkçü'yüm arkadaş," diyordu. Bu konuda dürüsttü. Kendisi de biliyordu laf olsun diye böyle söylediğini. Yaptığı bir işti, bir meslekti işte; yüzlerce başka meslek gibi bir meslek... Üç beş kuruş fazla kazanmak için keçi gibi kokarak dağlarda dolaşüyor, bir süre sonra dayanamayıp İstanbul'a dönüyor, sonra ağlaya ağlaya yine oralara gidiyordu. Komşularının böyle dertleri yoktu. Konforlu evlerinin kalın kapılarından giremezdi geçim sıkıntısı, gelecek kaygısı, ölüm korkusu... İnsanların uğradıkları felaketleri televizyon karşısında cin-tonik içerek seyredenler tartışsındı hangi "izm"in daha doğru olduğunu. Hiçbir zaman

başkaları için sıkıntıya girmemiş, hiçbiri bu denli zengin olmayı hak etmemiş bu mıymıntı yaratıkların huzuru için kendi gibiler ölüyordu. Şu apartman girişi bile sevimsizleşmişti gözünde. Oysa birkaç ay önce kendisini de varlıklı ve yaşamda amaçlarına ulaşmış bir kişi gibi görmesine katkıda bulunurdu aynı kapı.

Saatlerdir; Ercan'a rastlamakla neden bu denli heyecana kapıldığı sorusuna karşılık bulmaya çalışıyordu. Şubede tezgâhtan geçirdikleri arasında saygı duyduğu ender kişilerden biriydi Ercan. Bir de ilişkisi olan bir kız vardı Esmâ. Ercan ve Esmâ anımsamak istememesine kafasından sildiği binlerce 'suçlu' içinde, belleğinde olumlu olumsuz anılarla kazınmış bir elin parmaklarını geçmeyecek insandan en sık hatırladıklarıydı. Merkeze getirilenlerin neredeyse yarısı ilk gün içinde konuşuyordu. Kalanların ne kadar süre içinde konuşacağını, tim şefi Tahsin'den soruyordu. Bunu çıkarabilmek onun özel yeteneğiydi. Her karakolda fotoğrafı asılı azılı bir suçluyu vapurda karşı karşıya otursa atlardı; ama bu konuda uzmandı. Hünerinin püf noktasını sır gibi saklıyordu. Gerçi anlatsa kimse anlayamazdı ya; bu bir yetenek işiydi. Adamın konuşup konuşmayacağını falakada anlıyordu. Elektrik verilen, askıya alınan, soğuk banyo yaptırılan suçlunun yüzü gerilir; bakınca ruhu okunmazdı. Falakada ise iş başkaydı. Sopayı yapıştıınca acıyla bağırırdı adam. Ağrı birkaç saniye keskince sürer, sonra sönmeye başlardı. İşte o an, iki sopa darbesi arasında bakardı yüzlere. Gözlerin bantlı olması bir şey değiştirmezdi. Yüzün altta kalan bölümü yeterliydi içini okumak için. Bağırıp çağırması da önemli değildi. İster bağır-sın, ister kendini tutsun, isterse yalvarsın; Tahsin yüzlere bakardı. Adamın (ya da kızın) aynı olayı yaşamadığını; başka bir dünyanın havasını kokladığını; çevresindeki figüranlara dramın başoyuncusu olarak tepeden baktığını; ya da tüm yapılanları oyunun gereği olarak kabullenip rolünün zevkini çıkarmaya başladığını belli eden belli belirsiz, yüzün herhangi bir kıvrımında saklı gülümsemeyi yakalarsa işleri zor demektir.

Odadan çıkarken, "Şefim bu herif konuşmaz," diye kestirip attı güvenle. O habis gülümseyiş geldiğinin ikinci günü Ercan'ın suratına gelip oturmuştu çünkü. Bütün tim dur duraksız kırk gün yüklendi adama. "Bakın, bu kez Tahsin yanıldı," diyebilmek için olmadık şey-

ler yapıldı. Arkadaşlarının alınlarından süzülen terlere bakıp bakıp gü-lüyordu Tahsin. Sonra çocuğa acıdı. Belki ilk kez... Suç ve kanıtlar apaçık ortadaydı; yüklenmeye gerek yoktu gerçekten. İnatlaşma uza-dıkça uzuyordu. Bir gün odaya daldı, o gülümseyişi yok etmek, deli-kanlıyı kurtarmak için saldırdı, saldırdı...

Anahtarı kilide sokup dalgın dalgın çevirdi, sessizce girdi evine. Antrenin lambası açık bırakılmıştı. Mutfığa geçip ışığı yaktı. Yavaşca yatak odasına yürüdü. Kapıyı itti. Karısı uyuyordu. Yorganı açılmıştı. Aralıktan süzülen zayıf ışıktaki aydınlanan çıplak bacakları kusursuz gö-rünüyordu. "Güzel kadın," diye düşündü. "Hâlâ çok güzel. Ama yıllar önce bıktık birbirimizden, açığa vuramıyoruz. Fakülteden ayrılmama neden oldu. Okulu bitirseydim en azından müdür olmuştum şimdi. Çirkin bir karıyla evli bir müdür... "Aldatma kendini," dedi içinden. Kız meselesi bahaneydi. Okumak zor gelmişti. Biraz da çekinmişti bir polis adayı olarak parkalı bıyıklı zebanilerin arasına girip çıkmaktan.

Önce oğlunun, sonra kızının oda kapılarını sessizce açtı. İkisi de mışıl mışıl uyuyordu. Öpmek gelmedi içinden. Oysa gece yarısı her dönüşünde dua eder ve öperdi çocuklarını.

Ercan'ı düşünüyordu. Mutfığa geçti. Masadaki Hürriyet'e şöyle bir baktı. İlanlarına dek okuduğu dünkü gazeteydi. Buzdolabından bir bira alıp açtı. Salona geçti. Işığı yakmadan en sevdiği koltuğa oturdu.

Peşine düşmeli miydi? Nereden çıkmıştı bu herif yoluna. Neden saplanıp kalmıştı şuuruna. Bir zamanlar saçma düşler kurardı. Ercan gibi birkaç yüz insanı yakalayıp ikna ediyor. Anarşi çıkarmayı bırakıp devletin başına geçiyorlar ve sağlam, dürüst bir idare kuruyorlar. Ol-mayacak bir şeydi tabii ki bu. Ne Ercan gibiler anarşiden vazgeçerler ne de başta birkaç yüz fedakâr adam var, diye insanlar yola gelirdi. De-ğişik düşünceler beliriyordu kafasında. Az sayıda adam birbirini öldü-rüp duruyordu boyuna. Millet kavgayı seyrediyordu. Ülke kalkınacak-mış, memleket yararınaymış, kimsenin umurunda değildi aslında. Herkes kendi çıkarının peşindeydi. Sonuçta günlük çıkarların çizdiği yol vatanın geleceğini belirliyordu.

Peşine düşecek miydi? Önemli birini, bir eski cezaevi kaçağını ya-kalayarak belki müdürlerinin gözüne girerdi. Son zamanlarda yeniden artan eylemlerle ilgisi olabilirdi. Belki de bırakmıştı böyle işleri. "Ha-

yır, Ercan gibiler katır inatlarından vazgeçmezler...” Ne kazandırırdı Ercan’ı yakalatmak ona? Siyasiye geri dönerdi. İstemiyordu ki bunu. İstese şimdi de dönerdi. Eski arkadaşlarının hepsi dağılmıştı. Kimi ayrılmıştı, kimisi orada burada... Yerlerine bir yığın geri zekâlı, takunya-lıyı getirmişlerdi. Onlarla çalışmak? Hiç cazip değildi bu. Düşse miydi kendi başına peşine? Şeflerine haber vermeden?.. Niye? Neden yapacaktı bunu? Kafayı üşütüyor muydu ne? Ona yakınlık duymuş ve vic-dan azabı çekmişti bir zamanlar; ama bu kadarı da neyin nesi oluyordu? Yakınlık duyduğu için mi yakalatacaktı çocuğu “Biz yanlış adam-ları ezmişiz,” diye düşündü. “Ezmek zorundaydık, çünkü yanlış işler yapıyorlardı.” Neyin doğru neyin yanlış olduğunu çıkaramıyordu artık. Baştakiler işkenceyi lanetleyen demeçler veriyorlardı televizyonda; bir yandan emir gönderiyorlardı : Suçluları her ne pahasına bulun! Ha-inleri yakalayın! Sonuna kadar arkanızdayız...”

Aklına Ercan’la ilgili adresler geldi. Annesinin evi, en son yakalan-dığı ev, eylemlerden sonra buluştukları gecekondü ve başkaları... Ercan’ın grubuyla ilgili, fakat operasyonda basılmasına gerek duyulma-yan birkaç ev daha vardı. Arşivdeki dosyalardan hepsini çıkarabilirdi. Şefe haber vermeli miydi? İstihbaratını hafife alırlar, asabını bozarlar-dı. “Adamın birini yolda görmüş; başımıza iş çıkartıyor!” Öyle ya, onun Ercan olduğundan henüz emin değildi. İyi düşünmeliydi. Tö-kezlemeye başladığı yaşam kavgasında Ercan’ı yakalatmak yeni bir güç verir miydi bacaklarına?

Ruhunun gizli tapınağına hüznün düştüğünde,
Fırtınası ve tipisiyle tutku uğradığında,
Çıkma insanların gürültülü şölenine
O gözü dönmüş dostunla...
Küçültme kendini, yapma alışverişini
Öfkenin ya da uysal bir tasanın;
Utan gururla sergilemekten iç yaralarının irinini
Şaşkınlığına, saf yürekli ayaktakımının...

Lermontov

Saatlerdir Beykoz'la Şile arasındaki köyleri dolaşıyoruz. Ercan'ın aklında kaldığı kadarıyla aradığımız köy yol üzerinde değilmiş. Sağa sapan (belki de sola) toprak yollardan birine girmeliymişiz. Fakat hangisine; çıkaramıyor. Dört köye baktık; hiçbirini benzetemedi.

Durmaksızın söyleniyor. Tekin'e, tanımadığım bazı kişilere lanet okuyor, öylesine sinirli ki, yatıştırmaya çalışmaktan çekiniyorum. Zaten öfkesine ortak olmamı beklemiyor. Mırıl mırıl konuşuyor. Söylediklerinin çoğunu anlamıyor, anlamak istemiyorum. Zaman zaman daha da sinirleniyor, sesi yükseliyor.

"İyi günde atıp tutarlar, sıkıya gelince yan çizerler. İnsanın değeri bir şey istenince belli olur. Ahkâm kesmek kolay. İşte çıktı fırsat. Oynatın parmağınızı!" "Rahatları bozulmasın, başları ağrımasın. İki dakika geç kalmasınlar evlerine." "Almanları beğenmeyiz. Bizimkiler onlardan domuz. İşçiymiş bunlar, emekçiymiş güya..."

Kısa bir süre için susuyor. İyi ki öfkesi yatıştı, diye düşünüyorum; yine başlıyor. Yatıştırmama olanak yok. Ya beni kim yatıştıracak! O gece ortaya çıkışıyla zaman ve mekân kaydı; yönelimimi yitirdim, bir kâbusta yaşıyorum. Bazı sorularıma kaçamak yanıtlar vermesi daha da ca-

nımı sıkıyor. Yedi sekiz yıl geçmiş aradan. Paraları sakladığı yerden kimse almamış. Neden hiçbir arkadaşına söylememiş yerini? İnatçı mı inatçı. Önerilerimi düşünmeden reddediyor. İyi ki bugün arabayla gezmeyi kabul ettirebildim. Hiç değilse bana aşına bir direksiyon simidi var şimdi ellerimde. Devir sayacının alt köşesi yanık camını tanıyorum. Sağ olsun, her gün arabamla taşıdığım bir arkadaşım sigarasıyla yakmıştı. Keşke yine yanımda olsa da, beni dumana boğsa. Kendi arabamda da olsam, elbette biliyorum; yalancı bir güvenlik duygusu bu. Yolda jandarma devriyeleriyle karşılaşıyoruz. Gerçi Ercan'ın başkası adına düzenlenmiş sahte bir pasaportu var. Ustaca hazırlanmışa benziyor; fakat belli mi olur. Dangalağın biri, "Ne dolaşıyorsunuz burarlarda," diye sorsa rengim atacak. Askeri bölgelerin kıyısından geçiyoruz. "Yol Üzerinde Durulmaz!" levhalarının yanında arabamız bozulsa, ayıkla pirincin taşını.

Bir kız olsaydı yanımda... Betül'ü çağırıyordum, gelirdi. Kurtarıcı gibi düşünüyorum onu. Daha az dikkat çekerdik. Sorsalar, "Geziyoruz," derdik ve daha inandırıcı olurduk hiç değilse. Ara sıra elini tutmak bile yeterdi. Ana yoldan sapmamış olsak neyse. Ormanın derinliklerine, bazıları belki askeri birliklere giden ıssız yollarda dolaşan iki adamı kim görse, dönüp bir bakar.

İçimi ferahlatmaya çalışıyorum. Neden çevirip sorgulasınlar bizi. Durdurdular diyelim, neden hiç yoktan gözaltına alsınlar. Köy yoluna sapmak suç mu. Ödlekliğin sırası değil. Tatildesin şu anda ve yurt dışından gelen arkadaşınla efkâr dağıtmaya çıkmışsın. Denize gidiyoruz, ya da ne bileyim, kırlara... Olmuyor. Sakinleşemiyorum.

Ercan üşütüp nezle olmuş. Camları kapalı tutuyoruz. Yine de yeni biçilmiş ot ve ıslak toprağın yoğun kokusu havalandırma deliklerinden burnuma ulaşabiliyor, ayağa kalkmış sinirlerimi yatıştırmaya çalışıyor. Ormanda tepelere çıkıp, çukurlara iniyoruz. Yol kenarında dik yamaçlarda gezinen keçiler arabamızı gördükçe kaçıyorlar. Çevremizde uçuşan kuşlar camlar kapalı olmasa içeriye doluşacak sanki.

"Arkamızdaki cip bizi takip ediyor."

"Ciddi misin?" Dikiz aynasından baktım. Ercan haklı. Bu Lada'yı ilk kez görmüyorum. On dakika önce Şile yolundan ayrılırken arkamızdaydı. "Ne yapacağız şimdi?"

“Bas gaze! Arayı biraz açalım.”

Dediğini yapıyorum. Dönemeçlerde tekerlekler ötüyor. Yine de pedalı köklüyorum. Devrilirsek devrilelim. Umurumda değil. Kim bu adamlar? Polis Lada’yla takip etmez herhalde bizi.

“Kim bunlar biliyor musun?”

“Bilmiyorum.” Bilse de söylemez ki. Keskin bir dönemecin hemen sonuna gelişigüzel durmuş bir traktörün altına girmekten kıl payı kurtuluyoruz. “Şuradan sağa sap. İçeride bekleyelim.”

Söylediği mantıklı. Son anda saptık toprak yola, az gidip ağaçların arkasına durduk. Kaldırdığımız toz dağılır dağılmaz cip hızla geçti anayoldan. İçinde üç kişi...

Zaman zaman tekdüzeliğinden sıkıldığım yaşantımda baskın olan duygunun mutluluk olduğunu, hep zora düşünce anlarım. Dört beş gün önce neleri dert ettiğimi düşünüyorum. Yazlığa neden Can’ı çağır-mıştım. Dert miydi; ertesi hafta Betül’ü bir daha çağırırdım. İzin almak problem olacak mıydı. Sorun muydu bu. Biraz ezilip büzüldüm ama işlerin en yoğun olduğu ayda yine beş gün koparabildim. Günle-rim düz bir çizgide renksiz, heyecansız akıp yitiyormuş, işim kısıtlayıcıymış, ilerleme olanaklarım zayıfmış... Keşke işsiz kalsaydım, evde oturup yatsaydım da şu işe bulaşmasaydım. Düşündükçe dalga dalga geliyor pişmanlık.

Yirmi dakika bekledikten sonra yola koyuluyoruz. Kafam dalgın; ama ne düşündüğümü bilmiyorum. Olası tehlikeleri bile değerlendire-miyorum artık.

“İşte” diye bağırdı Ercan.

Eyvah! Benim için köyü bulmak mı hayırlıydı, bulmamak mı?

“İşte bu köy. Girişindeki köprüden tanıdım. Köprüden sonra sağ-da şu çirkin bina ve işte cami. Hatırladım. Burası.”

“Duralım mı?”

“Hayır. Ev köyün öbür ucunda. Tamam, köyün adını da hatırla-dım. Her şey tutuyor. Sen devam et.”

İşsiz güçsüz kahvede pinekliyenler, pis suların göllendiği çamurlu yol kenarlarından yürüyenler, sümüklü kirli, çelimsiz çocuklar bize ba-kıyorlar. Dükkânların, kahvelerin önüne konmuş iskemlelerde her yaş-ta erkekler... Tam yanlarından geçtiğimiz halde daha iyi görebilmek

için kafalarını kazlar gibi kaldırıyorlar. Yoluma bir ördek sürüsü çıkıyor. Olabildiğince çabuk oradan uzaklaşmak istiyorum ama; önüme fırlayan çocuklar ve hayvanlar bir yana, yol öylesine bozuk ki meraklı bakışlardan kurtulamıyorum. Ercan'ı da galiba amaca ulaşmak üzere oluşunun heyecanı sarmış. Bakışlardan sabahki kadar rahatsız olmuyor. Gözüm bir yandan az önceki cipi arıyor. Gerçekten peşimizdeler miydi? Ercan'a inanmak istemiyorum; ancak başını kuma gömmenin de yararı yok.

Evler az ileride seyrekleşti. Soldaki tepede selvilerin altında boy atmış gür otların, yabancı çiçeklerin arasında beyaz taşlar parlıyor Ercan'ın sözünü ettiği mezarlık. Mezarlığın yukarısında, tepenin en yüksek yerinde sağından solundan açılmış küçük bir koru görünüyor. Belki sağlıklarında gün yüzü görmemişlerdi; fakat şimdi köyün ölülerinin keyfine diyecek yok! Renklerin her yerde rastlanmayacak tonları, in-sanda inip, durmaksızın koşma arzusu uyandırıyor.

“İşte şu ev!”

Ön bölümü şirin ve temiz, arkası ise ahır ve samanlık olarak kullanılan bölümleriyle sağa sola yayılmış, dağınık ve pis görünen, tahta çitle çevrili beyaz badanalı yapıyı işaret ediyor. Doğa düş gücümü ateşliyor. Evlere kayınca bakışlarım, yavaş yavaş gerçekliğin çizgileri belirliyor. İçinde yaşayanları, örneğin Tekin'in dayısı gibi kokmaz bulaşmaz adamları düşününce; işte o zaman hayallerim başıma yıkılıyor. “Beni belalı işlere bulaştırmayın,” diyerek kapıyı göstermemiş olsa, sekiz yıl önce Tekin ile Ercan pekâlâ bu köyde aylarca kalabilirlerdi. Saf ve temiz kır insanları arasında yaşam... Sabahları horoz sesiyle uyanırlar. Süt sağarlar, bostan çapalarlar, meyve toplarlar. Omuz omuza ter dök-tükleri gençlerle çayırarda bir çıkından domates, peynir, ekmek yerler. Köyün en güzel kıızıyla ateşli bir aşk bile düşlenebilir burada... Evet, oğlanlarla konuşuyor diye babaları kızlarına dayak atmasa!.. Camiye uğramıyorlar, diye herkes arkalarından konuşmasa!.. Tekin'in dayısı, bir akşam için zoraki ağırlayıp, sabah onları kovmasa!..

Evin önündeki düzlüğe yirmi-otuz metrelik toprak bir yolla çıkılıyor. Bahçe kapısının yanına metalik boyalı pırıl pırıl bir Doğan park etmiş. Yeşil deri ceketli bir adam, bahçenin iç yanında yüzü görünmeyen şalvarlı bir kadınla konuşuyor.

“Uğrayacak mıyız?” diye soracağım; yüzümü çevirdiğimde Ercan’ı koltukta büzülmüş, sinmiş görüyorum.

“Çabuk geç.” Nezleden sonra anlaşılan sesi de kısılmış. Korkusunun, arabalı adamdan kaynaklandığı açık.

“Kimdi o? Tanıyor musun?”

“Tanıyamadım. Çok uzak geçtik; yüzünü göremedim. Ama sanki birine benzettim.” Sesi kısılmamış. Fısıldıyarak konuşuyor. Korkmuş!

Köy bitti. Yine fundalık ormana girdik. Yolun nereye çıktığını bilmiyorum. Ercan’ın yeni yeni kanıksadığım tedirginliğinin korkuya dönüşmesi elimi ayağımı kesti. Bacaklarım gücünü yitirmiş. Dizlerim boşalmış. Kenara çekip durdum. Frene basan ayağım kaba sarsılışlarla hopluyor.

“Şimdi ne yapacağız?”

“Arabayı buralarda bir yere saklayalım. Sonra sen köye gidersin. Yol üzerinde gördüğümüz bakkala fırına falan sor. O evde hâlâ bizimkinin dayısı mı oturuyormuş; öğren bakalım.

“Neden? Adam orada otursa ne olacak, oturmasa ne olacak? Koriya girmek için izin almak gerekmiyor ya!”

“Doğru. Fakat sen yine git. Evin önünden şöyle bir geç. Adam polis falan olmasın. Halinden anlarsın.”

“Ercan, benden lüzumsuz şeyler isteyip durma! Yeter artık, yapmam bunu. Beceremem. Hem ne yararı var yahu!”

Dudaklarım titriyor. Bu kadarı da olmaz. Neler bekliyor benden! Peşlerinden koşturdukça beklentilerinin sonu gelmez. Yaranamazsın bunlara. Olmayacak şeyler istediler insanlardan, bıktırdılar herkesi; sonunda derslerini aldılar. Ders mi! Hiç ders almış birine benziyor mu bu herif? Ne hakla bir uşak gibi kullanır beni!

“Peki öyleyse; yavaş yavaş devam et. Uygun bir yerde sapacağız.”

“Baş üstüne.” ‘

Akşama doğru çalan zil... Kapıyı annem açtı. Okuldan erken dönmüş, o gün kız arkadaşıyla geçirdiğim saatlerin değerlendirmesini yapıyor, mutlu düşler kuruyordum. Dışarıda tatlı bir yağmur yağıyor, küçük odamda çocuk korusu baş kaldırıyordu:

We don't need no education
We don't need no thought control
No dark sarcasm in the class-room
Teachers leave the kids alone.

Ercan girdi içeriye. Üniversiteye başlamamla birlikte babamlar da İstanbul'daki evlerine taşınmış, biricik evlatlarını yalnız bırakmamışlardı. "Derlenip toparlanıp ta buralara kadar onun için geldik; nankör herif bizi terk ediyor!" Babamın aşağılamalarına aldırmayıp yeni heves iki ay yurttta kalmış; sonra sefillikten bıkip aile ocağının sıcakına dönmüştüm. Ercan önceleri haftada iki üç kez gelirdi bize. Zamanla ziyaretleri seyrekleşti, yüzünü görmez olduk. Ayağını çekişinin bildiğim iki nedeni vardı. Öylesine yoğun yaşamaya başlamıştı ki, dost görüşmelerine ayıracak zaman bulamıyordu. Öbür neden babamın soğuk bakışlarıydı. Yılların verdiği kanıksamayla annem ne denli oğluymuş gibi davransa, babam o denli belli ederdi nefretini. (Güçlü insan duygularını açığa vurmaktan çekinmez, der eleştirildiğinde.) Arkasından da dır dır konuşurdu : "O anarşist neden bu kadar sık geliyor eve!" "Bu herfin peşinde mutlaka birileri vardır. Bizim de başımızı yakacak!" "Güya İstanbul'da okuyor, daha kılığını kıyafetini düzeltemedi. Allahın köylüsü!" Alt tabakadan gelen biri, önünde ezilip büzülmüyorsa nefret ederdi ondan. Siyaset işin bahanesiydi. "İnsan tabiatı" derdi durmadan. "İnsan tabiatına tezat şeyler bunlar. Kandırıyorlar sizi. Açın gözünüzü!"

"İyi iyi anladık," dedim bir gün. "Sizin kafanızdakilere göre insan tabiatına uygun tek şey egoistlik, çirkeflik. Hep birlikte çirkefleşelim de rahat edin."

"Def ol evimden," diye bağırdı. "Evimden def ol!"

Evinden, öyle mi! Birkaç parça eşyayı toparlayıp kapıya yürüdüm. Annem ağlıyor; öbürü, köşeye çekilmiş ileri geri sallanıyor. Sonra... Sonra, aradan iki hafta geçince döndüm. Babam yarım ağız özür diledi. Annem arkamdan iteledi; baştan savma öptüm elini, barıştık : İnsan tabiatı! Zaman hep onu haklı çıkardı, bana susmak düştü.

"Otur. Sana bir müzik dinleteceğim," dedi.

"Acelem var Ayhan. Sonra dinletirsin."

Beklediğim yanıttı bu. İstanbul'a geldi geledi koşuşturması bitmiyordu. İçine bir yaratık girmişti, dürtüp duruyordu onu. Tek bir saniye yitirse, devrim yıllarca gecikecekti sanki. Kapıyı kapattı. Belinden kocaman, siyah bir tabanca çıkardı. Bir tane de öbür yandan. İki silahı elime tutuşturdu. Dilim tutuldu, katıldım kaldım.

"Bunları bir yere saklayıver. Ben yarın gelir alırım."

"Ama," diyebildim. Hepsisi o.

Onu geçirdikten sonra ruh gibi döndüm odama. Pencereye yürüdüm. Hava erken kararmıştı. Yağmur bir şeye kızmışcasına dövüyordu yeri. Camı yalayan dalların ıslak yapraklarına tıtır tıtır damlalar düşüyordu. Kulübesine sığınmış Toni kapısının önünde oluşan gölcüğe bakıyordu. Ağlamaklıydım. Bahçemizi, başka hiçbir bahçeyi bir daha göremeyebilir, benim diyebileceğim bir odada bir daha hiç kendimle başbaşa kalamayabilirdim. Ne okul kalırdı evi bassalar, ne kız arkadaşım. Telefona sarılıp Ayla'yı aradım. "Hemen buraya gel. Hemen! Bekliyorum. Lütfen "

"Burası iyi," dedi Ercan.

Dar, toprak bir yola indik. Çok gitmeden zemin iyice bozuldu. Dallar arabayı sıyrıyor. Yavaş yavaş ilerledik. Fundalık arasında küçük bir açıklığa vardık. Ercan arabadan inip önümde yürüyerek yeri yokladı. Alanın uzak bir köşesine, çalılıklar içine arabanın girebildiği kadar girdim.

Bir dizi olasılık değerlendirmesi, kötü önseziler, çıkış yolu arayışları ve umut kırıntılarıyla karmakarışık fikir akışım dar boğazda anaförler yaparak hızlanıyor. Keşke Betül de olsaydı yanımda. Umarsız bir öfke kapladı içimi. Betül'ün ne işi vardı burada! Ben girmiştim boğazıma kadar bokun içine; kızcağızı niye sürükleyecektim. Kontağı kapattım. Yaşaran gözlerimle çevreme bakındım. Dalların yeşil yaprakları o günkü gibi kıpırdaşıyorlar. On yıl sonra yine aynı açmazdayım.

Fundalıkta bir süre dolaşan Ercan gelip yanıma oturdu. Cebinden çıkardığı küçük şişeden iki hap aldı, susuz olarak yuttu. Ağır hareketlerle şişeyi soktu yerine. Elleri titriyordu. Koltuğu yatırarak geriye yaslandı. Sakin yüzüne karşın tedirgin ve öfkeliydi. İyi bilirdim bu halini: Yabancı bir dergide değişik bir afiş görmüştüm. Bir köylü kız ekin tarlasında kızıl bayrağa sarı yıldız işliyor. "Sizinkilerin şöyle doğru dürüst

bir afiş çıkartacağını göremeyecek miyim,” diye takıldım. Bana dergi-yi veren oydu. Yanıma gelip sayfaya bir daha göz attı. “Ben Esmâ’ya benzetiyorum şu kızı,” dedi sıkılarak. Afiş çok iyiydi ama kız öyle de-ğil. Nedense birden sinirlendim. “Güzellikten ne kadar anladığın orta-da,” dedim. Bir şey diyecek oldu; vazgeçti. Ama yüzü sakindi. Çekip gitti.

“Bütün gece uyuyamayacağız. Şimdi biraz dinlenelim.”

Yanıt vermedim. Hınçla baktım donuk suratına. Sol elinin baş-parmağı, yıllardır ne zaman görsem bir benzeri belinde olan siyah ka-yışına takılı, sağ eli kalbinin üstünde; gözleri kapalıydı.

Yine yapayalnız kalakalmıştım. Neredeydim ben. Ne yapıyordum. Tüm bunlar gerçek mi, diye sordum kendime. Karnım açlıktan gurul-dadığına göre gerçektir. Arabada tüm gün ve gece için yalnızca küçük bir paket bisküvi vardı.

Akşam saat onda arabadan ayrıldık. Daha geç çıkmamız, yolda jandarmaya rastlarsak şüphe uyandıracığından sakıncalı olabilir. So-rarlarsa ne söyleyeceğimizi kararlaştırdık ve sakın olacağız. Bu her şey-den önemli.

Köyün ışıklarının görüldüğü sırta yarım saatte ulaşabildik. On dakika daha yolu izleyip, ilk evlere yaklaşıncaya yukarıya, tepeye vurduk. Ağaçlar çalılar arasında yön bulup ilerlememiz çok güç. İki kez bir yer-lere takılıp düştüm. Her adımda oram buram çiziliyor, dikenler batı-yor. Sonunda yüksekçe bir düzlüğe varabildik. Burada fundalık seyrek. Köyün ışıkları yine parlamaya başladı. Koruya yakın bir yerdeyiz. Rüz-gârın uğultusunda ağaçlığın karanlık gölgesi ürkütücü...

Uzakta ışığı yanan en yakın eve gıptayla baktım. O köylünün ye-rinden ben olsaydım şimdi. Bacaklarımı uzatırdım divanda, televizyo-numu seyredirdim. Bu gece Polanski’nin filmi var. Kaçırmayacaktım güya. Gerçi bir köylü olsam, adamın ismini telaffuz edemezdim, değil ki varlığı ilgilendirsin. Olsun, ne çıkar! Herhalde evli olurdum. Güzel-ce bir kadın dolaşırdı çevremde; yani karım. Çay getir hanım! derdim. Sıcak bir beden olurdu yanımda. Daha fazla bir şey beklemezdim.

Dişlerim birbirine vuruyor. Üstümdeki ince giysi, ısıyı onca devime karşı korumuyor. Mideme kramplar giriyor. İyi ki Ercan eskisi kadar güçlü değil. O da benim gibi tökezliyor. Düşe kalka, soluk soluğa yürüyoruz. Yoldan çok uzaklaştık. Ya biri görürse! Ya jandarmayla karşılaşsak! Ne işi var canım jandarmanın buralarda. Fakat ya yanlışlıkla askeri bölgeye girersek! Yanımızda bir de el küreği var. Yürüdükçe ağırlaşan demiri sırayla taşıyoruz.

Geç kalmış kararımı o anda kesinkes verdim. Yarın sabah – sabahı görebilsek eğer – “Bak Ercan,” diyeceğim; “Benden bu kadar.” Bu karanlıkta gömüyü bulabilmişsek böyle diyeceğim. Bulamamışsak diyeceğim ki : “Gel bu işten sen de vazgeç. Esma’yı unuttuk koşturmaktan. Elimde ne var, ne yok feda olsun. Babama karşı da son kez yüzümü kırtartacağım. Annem zaten yardım eder. Ama önce onunla konuşalım. Durumu gerçekten nasılmış etraflica öğrenelim. Oturup sakin kafayla düşünelim. Hani bir zamanlar yaptığımız gibi. Üçümüz... Birlikte...”

Koruya girdik. Ercan ağaçlığın ortasında bir yerde eskiden koru bekçisinin kaldığı yıkık bir kulübeden söz ediyor. Ortalık zifiri karanlık. Ay bile sıvışıp kaçmış, elini uzatmıyor bize. Bir o yana bir bu yana yarım saatten fazla düşe kalka dolaşıyoruz. “Yeter artık,” diyorum arada bir. “Bulamadık işte, dönelim.” “Bulamamak imkânsız,” diyor. “Buralarda bir yerde olmalı.” Yine de peşinden yürüyorum, çünkü birbirimizi kaybetmekten korkuyorum.

Bir çalılığın yanından geçerken iyi ki ayağı takılıyor.

“İşte buldum! Tamam bu iş.”

Kulübe yıkıntısı iyice küçülmüş, biriketleri çalınmış, otların arasında kaybolmuş. Yıkıntıdan otuz adım aşağıya iniyoruz. Korunun en ulu ağaçlarından birinin olması gereken yerde şimdi yeller esiyor. Otların içinde emekleyip sürünüyor ve güdüğü buluyor.

“İşte!” On sekiz adım sağa. Bir çalı kümesi... Ercan heyecanla dalıyor dikenlerin arasına. Hastalanıp yataklara düşmek bile hoş bir kurtuluş yolu gibi görünüyor bana. Bir manyağın peşine düşmüş, gece yarısı ıssız dağ başında sürünüyorum. O ise köstebek gibi kazıyor. On yıl önce bir gece karanlığında polisten kaçarken gizlediği değeri belirsiz gömüyü, bölük pörçük hayalleri belleğinde birleştirmeye çalışarak yine göz gözü görmez bir gece karanlığında bulmaya çalışıyor.

Esma'yı düşündüm. Lisedeki uçarı kızı... Onun tatlı ve mağrur yüzünü. Şimdi yirmi sekiz yaşında olmalı. Yirmi sekiz yaşında ölümün eşiğinde olmak... Korkunç! Evlendiğini duymuştum. Eski bir arkadaşına rastlamıştım. Çiçek Pasajında. Nikâh davetiyesi gelmiş, gidemediği için üzülmüyordu. Beni pek ilgilendirmiyormuş gibi konuyu değiştirmiştim. Sonra eve dönmüş, biraz içerek yatağa atmıştım kendimi. Belki hastalık güzelliğini kemirmiştir. Fakat hiçbir şey gözlerini bozamaz. Bir daha o gözler görememek! Bir daha onu hiç görememek!

Yerimden fırladım. Düşü bile katlanılacak gibi değil. Nasıl hâlâ bu denli kayıtsız kalabilirim. Günlük kaygılarımın ateşini soğutan, soğuşunu ısıtan ılık, ağır bir kütle gibiydi umudum. Onunla bir zamanda bir yerde muhakkak karşılaşacaktım. Ara sıra kıvılcımlanır, gönlümü aydınlatırdı sevincim. Onun uzakta bir yerde atan kalbi, bana uzanan dost duygularla yüklüydü; bilirdim.

Niye gelmiş ve huzurumu bozmuştu bu adam. Görür görmez duyumsadığım ve bir anlam veremediğim sıkıntı bir önseziydi demek. Niye gelmişti! Sevdiği insan için gelmişti besbelli. Yani Esma için. Yani bizim Esma için. Yakalanarak yıllarca hapiste yatmayı, tezgâhtan geçmeyi belki ölümü göze alarak dönmüştü çocuk. Geçmişte ne yapmışsa, şimdi de onu yapıyordu. Kendisi için hiçbir şey beklemeden atılmıştı ateşe ve yine onca tehlikeyi başkaları için göze alyordu. Ben bu insana en iyi arkadaşına kızıp ileniyordum. Çalıların arasına daldım.

“Sen yorulmuşsundur,” dedim. “Biraz dinlen. Ben devam ederim.”

“Sus,” dedi telaşla elini ağzına götürerek. Birkaç dakikadır çalılık-tan ses gelmediğini o an ayımsadım. “Koruda dolaşan biri var. Çömel!”

Yüzükoyun yattım “Birini mi gördün?”

“Sus,” dedi yine. Uğultuyu dinledi. “Ayak sesleri duydum. Bir hışırtı. Şimdi keşildi.”

Alnımı çukurdan çıkan taze toprağa yasladım. Sessizliği dinledim, çenem takırdarken. Gündüz gördüğümüz polisler miydi acaba çevremizde olanlar? Bir geçseydi şu saatler. Bir görebilseydik sabahı...

Dura dinleye tan yeri ağarınca da her yanı kazdık. Yorgun, bitkin ve umutsuz hiçbir şeyi umursamadan arabaya döndük. Geceki korkum kalmamıştı. Ercan'ın düş kırıklığı bana da bulaşmıştı çünkü. Ne yakalanmaktan endişe ediyordum, ne izlenmekten.

Üsküdar Meydanında ineceğini söyledi. İskele önünde durdum. Kapıyı açtı. Bir ayağını dışarıya atıp, durdu.

“Ayhan, sana çok kaba davranıyorum,” dedi. “İnan isteyerek yapmıyorum. Ben... Ben çok kötü durumdayım. Esmâ için... Keşke başka koşullarda bir araya gelseydik.”

Boğazım düğümlendi. Ağzımdan ses çıkmadı. Elimi omuzuna koydum. Omuzundaki elimi sıkıca kavradı bir an ve bıraktı. Kapıyı itip kaldırırma atladı, yürüdü. Korna çalıp duran arkamdaki taksici kafasını camdan çıkarmış bağıırıyordu.

Yataktan dayak yemiş gibi yorgun kalktı. Ercan'dan üç gündür haber alamıyordu. Her telefon sesiyle yüreği hopluyordu evde ve büroda. Aranın uzaması gerilimi artırıracaktı kuşkusuz. Karşı uğta arkadaşının sesini duyuşu ise göze alınacak yeni riskler demekti. Varlığından kuşkuya düştüğu gömüyle ilgili bir gelişme var mıydı acaba? Esmâ'nın durumu nasıldı? Kızı düşündükçe içini kemiren kaygı ve merak duygusu, ıslak bir palto gibi omuzlarına oturan korkusunun altında eziliyordu. Ercan'ın, işyerine geldiğini düşünmek bile istemiyordu.

Adam, siyasi bir amaç için yardım istemiş olsa, bugüne dek başkalarında görüp özendiği garip bir zevkle reddederdi bu dileği. "Sosyalizm çöktü artık," derdi. "Boş bir hayal için benden özveri bekleyemezsin." Fakat Ercan, Esmâ için yardım istiyordu. Sevdieği bir insan için... Yine benzer şeyler söyleyebilirdi pekâlâ. "Elimden bir şey gelmez. Para istiyorsan bir miktar borç verebilirim. Sen de üzme kendini." "Burarlardan da uzak dur. İçimi kaybetmek istemiyorum. Bizim çevrede böyle şeyler hoş karşılanmaz." Aklından geçenleri elbette söyleyemezdi. Çoğu insan içindekini dışa vurma yeteneği ve cesareti olmadığı için iyi sayılmıyor muydu.

Bugünkü çevresini gözden geçirdi usunda. Önceki hafta yine bir akşam toplanmışlar iyi bir yemek yiyip çok güzel eğlenmişlerdi. Hepsi 'kafa' insandı arkadaşlarının. Her dakika bir espri yapılmış, çeneler yorulana dek gülünmüştü masalarında. şimdi aklına gelmiyordu ama çok komik şeyler anlatılmıştı. Evet evet, birini anımsayabildi. Garsondan yarım saat önce birkaç peçete istemişlerdi ama adamın aldırđıđı yoktu. Bir kedi yanaşmıştı masalarına. "Peçete gelene kadar şunun üstüne silin," demişti Taner. şimdi anımsayınca pek öyle komik gelmedi ona. Yanlarından ayrılınca arkadaşlıklarının da tatmin edici gelmediği gibi. Ne istediğini bilmiyordu; onun için sıkılıyordu her şeyden.

“Düğümün ucu burası,” dedi içinden. Geçmişiyse bugünü arasında kesin bir çizgi çizmenin zamanı da geçiyordu. Sahi, ne veriyordu bu geçmiş ona? Ara sıra sıcak bir duygulanım, anıların zaman zaman okşayan tatlı esintisi... Gerçekçi olmak gerekirdi. Yaşam yeteneksizliğinin sonucuymuştu bir döneme takılıp kalmak. Esinti okşayacaksa gelsin okşasın. Fakat dağıtıp karıştırmamasın bugünün sayfalarını. Bir çizgi çekmeliydi şu anda. Çekebilirdi... Ne Esmâ derdi kalırdı o zaman, ne Ercan korkusu... Becerebilecek miydi? Hayır, dedi umarsızca. Bu bir yetenek sorunu. Yapı meselesi...

Pijamasını özenle katlayıp dolaba koyduktan sonra, alıp tekrar giymişti. Küfrederek yeni baştan soyundu; gömleğini geçirdi sırtına. Geç kalıyordu. Lavaboya koştu. Aynada suratını görünce gömleği tıraştan önce giymesi gerektiğini anımsadı. Esmâ'yı yalnız da bulabilirdi. Çekingenliğini yenip çaba göstermeliydi. Ercan olmadan da arayabilirdi onu. Gerçekten ölümcül bir hastalığa yakalanmışsa (inanmak istemiyordu buna; ama en azından ağır hastaydı) tedavisi için zaman yitiriliyordu. Ona nerede ve nasıl bakıldığını bile bilmiyordu. Son yedi sekiz yıllık yaşamıyla ilgili hiçbir somut bilgi yoktu elinde.

Dalgın dalgın arabasının kontak anahtarını çevirirken zihni aynı noktaya takılmış, kısır döngüye girmiş mantık devrelerinde aynı veriler ve sonuçlar gelip gelip gidiyordu. Esmâ'yı yalnız, aramasının tehlikesi fazla değildi. İşe nereden başlayacağını çıkaramıyordu.

Cadde sıkışmamıştı. Gün açıktı. Sabah serinliği güneşi görünce kuytulara kaçmıştı. Şimdiden terliyordu. Anlaşılan, öğleye doğru dayanılmaz bir sıcak olacaktı. Arkadan çarpacakmış gibi yaklaşan BMW hızla sağından geçti; trafik ışıklarında önündeki şeridi kaptı.

“Ayı!”

Pişman oldu “Ayı” dediğine. Hiçbir ayı şu herif gibi sevimsiz olmazdı. Kim söylemişti uygarlığın insan içgüdülerini değiştirdiğini. “Alışmalısın,” dedi içinden. “Sen azınlıktasın. Her zaman ezileceksin. Çağdaş dünyada ultraçağdaş teknoloji kullanan ultra-egolar hep üstüne çıkacak. Üstelik şimdi önemli bir sorunun var. Yeter artık onu bunu dert ettiğin!”

Annesi hâlâ aynı evde mi oturuyordu acaba. Yaşıyor muydu, ölmüş mü, habersizdi. Telefonları değişmişti. Kızcağızın nerede olduğu-

nu nasıl öğrenecekti. Belleğinde bir “Çanakkale” sözcüğü tınlıyordu. Kimden duymuştu; onu da bilmiyordu. Esmâ’yla ilgili bir çağrışım mıydı, yoksa bir yanılsama mı?

Yine de Bursa’ya gitmeli mi? Annesi ölmüşse o evde oturan da kalmamıştır. Zaten hasta bir kadıncağızdı. Esmâ’nın her hafta en az bir günü hastane koridorlarında geçerdi. Kardeşlerini bulabilirim. Neydi oğlanın ismi, Kenan mıydı. Kâzım mı? Kâzım da nereden çıktı canım. İş yokuşa sürme. Peki Kâzım kimdi? Ya kız kardeşi? Çoktan evlenmiştir. Bursa’ya gitmek gerek. Komşularına sorar, bir şeyler öğrenirim.

Kendine gelmek için teybin volümünü sonuna dek açtı. Sokaklarda dolaşan, kapıları çalıp bir şeyler soran bir yabancı! Polisiye roman okumayı severdi, fakat hiç kendine göre değildi dedektiflik yapmak. En iyisi önce Süheyla’ya telefon etmektir. O bilmezse Recep bilirdi. İki-şiyle de görüşmek için nasıl da yanıp tutuşuyordu ya!

Fabrikanın park yerine arabasını bıraktı. Omuz çantasını açıp yokladı. (Geçen gün patronu takılmıştı. “Koca işadamaı oldun Ayhan. Hâlâ kendine doğru dürüst bir çantayı yakıştıramıyor musun?” “Alacağım efendim.” demişti yüzü kızarak. Bok alacaktı. Ne karışıyordu onun bunun çantasına.) Telefon defteri çantasındaydı. Keşke unutmuş olsaydı. Girişimlerini yarına ertelemek zorunda kalırdı o zaman. Rastlaştığı arkadaşlarını asık bir yüzle selamlaya selamlaya odasına ulaştı. Tahmin ettiği gibi sekreteri henüz görünürde yoktu. Bu kız nezaketini açıkça suiistimal ediyordu canım! Sorunun üstüne gitme zamanı gelmişti. Bugün! Kendisini çileden çıkaran kişi sonucuna da katlanacaktı. Telefon defterini isteksizce karıştırdı. Numaraları eski defterinden yenisine geçirirken Süheyla ve Recep’i atlamış olmayı umuyordu. Hayır! İkisini de yazmıştı. “İğrenç titizliğim” diyerek yerindi. Düğmeye bastı. Sabah kahvesini istemek için hizmetliyi çağırdı.

Telefon görüşmelerinden nefret ediyordu. Yüz yüze rahat rahat konuşacağı insanlarla telefonla görüşürken tutuluyor, saçmalıyordu. Hiç değmeyecek kimselere karşı aşırı kibarlaşıyor, bazen durduk yerde kabalaşıyor; bazen örneğin görüşmeyi “İyi günler” dileyerek bitirecekken “İyi akşamlar,” diyor, olmayacak söz aralarında ağzından “Rica ederim” ya da “Siz bilirsiniz” gibi sözler çıkıyordu.

Notlarını gözden geçirdi. O gün yapacağı işleri saatlerine göre bir bir sıraladı. Bunları sekreterinin yapması gerekiyordu ama, nerede! kâğıtta üstte kalan dar boşluğa “Ayşe sorunu” maddesini ekledi. Yani bugün işe, kızı sert bir üslupla uyararak başlayacaktı.

Süheyla'nın telefonu işyeri, Recep'inki ev telefonu olduğuna göre Recep'i araması akşam ev dönüşüne kalmıştı. Süheyla'yı saat on beşte arayacaktı. Uygun bir saatti on beş. Hiç değilse öğleden önceyi gerilimsiz geçirecekti. Yoksa işi sabahtan halledip öğleden sonra rahatlasamıydı? Rahatlayamazdı ki. Akşam Recep'le görüşecekti. Yıllarca dönmemiş dostluk dişlilerinin pasını birkaç tatlı sözün yağıyla açmaya çalışmak!.. Ayşe hanım kapıda gözüktü.

“Özür dilerim Ayhan Bey. Geciktim...” dedi sarışın, çirkince bir kız. Patronlardan birinin yeğeni oluyordu. “Arabamın farlarında bir sorun var. Aşağıda İsmet ustayı görünce bir sorayım demiştim. Fazla oyalanmışım.”

Saatine baktı Ayhan. Kız bu kez on bir dakika geç kalmıştı...

“Peki,” dedi ciddi bir yüzle. Listesinde üste sıkıştırılmış birinci maddeyi çizdi.

Masaya yakın duvara tutturulmuş siyah pano, boş yer kalmamacasına ilginç gazete kupürleri, fotoğraflar, kart-postallar, orada burada satılan rengârenk özlü-komik sözlerle kaplıydı. İnciler arasında en hoşlandığı, Murphy'nin beş temel kuralıydı. Kâğıda gözü takılır takılır, gülümserdi.

“Ters gidebilecek her şey ters gider!”

Bugünün öbür günlerden farkı; gülümseyemiyordu söze. İşler gerçekten ters gidiyordu. Süheyla'yı işyerinden telefonla bulabilmişti. Bu görüşmeyle Esma'nın evlenip Çanakkale'ye yerleştiği doğrulanmıştı. Ama Süheyla adresini ya da telefon numarasını bilmiyordu.

Akşam eve döndüğünde Recep'i aradı. İlk denemesinde açılmadı telefon. İkinci arayışında kaba, bozuk bir aksanla karşılaştı.

“Yok. Burada biz oturuyoruz,” dedi kadın. “Yok yok, bilmiyorum. Biz yeni taşındık.”

Kahvesini içip kara kara düşünürken başka birinin varlığını anımsadı. Esmâ'nın fakültedeyken çok yakın bir kız arkadaşı yok muydu! Vardı ama, kızın ismini çıkaramıyordu. Figen miydi, yoksa Tülin mi. Tülay da olabilir. İsimleri hep birbirine karıştırır, tanıdıklarına mahcup olurdu. Kızın bir reklam şirketinde çalıştığını duymuştu. Ne zaman. Nerede... Bir arkadaş toplantısında laf arasında konu olmuştu herhalde. Evet, bunu anımsıyordu. Figen ya da Tülin'den söz eden arkadaşıyla "İmroz"da karşılaşmışlardı ve o her kimse, kızın bir reklam firmasında çalıştığını söylemişti. Şirketin yakın bir yerde olduğunu gösteren bir jest ya da cümle hatırlar gibiydi. Beyoğlu, Tünel veya yakın bir semt... Yok, hayır. Bundan emin değildi.

Yeni bir şey anımsadı ve yerinden fırladı. Haftalık dergilerin birinde (Nokta mıydı, Tempo mu?) reklam firmalarıyla ilgili bir yazı çıkmıştı ve o yazıdaki fotoğraflarda görmüşü kız. Kitaplıktan, çekmece-lerden, eşya odasındaki gazete yığınlarının arasından evdeki tüm dergileri topladı, tek tek gözden geçirdi. Hiçbirinde aradığı röportaj yoktu. İşler ters gidebileceği kadar ters gidiyordu.

Dayısı haftalık dergilerin müdavimiydi. Popüler dergilerin hiçbir sayısını kaçırmazdı. Üstelik iki sokak ötede oturuyordu. Adamın dergi biriktirme merakına, üç dört aydır onlara uğramamış olduğuna ve şimdi gitmek zorunda bulunuşuna lanet okudu içinden, umarsızca tepindi. Suçluluk duygusuyla hırpalandı, aşağılandı özsevgisi. Ne yüzle gidecekti oraya. "Ancak işi düşünce uğrar," diyeceklerdi. Ya arabaya atlayıp ev ev arkadaşlarını dolaşacaktı ya da gidecekti dayısına. Evet, bu durumda kaçış yoktu.

Belleğini bir kez daha yokladı. Yanılmıyordu. Böyle bir yazıyı gerçekten okumuştı. Gazetede değil, bir dergide. Renkli fotoğraflar gözünün önüne geliyordu. Kız, birinde, beş-altı kişinin arasında, arka planda görünüyordu. Derin bir iç çekti.

Kimseye borçlu değilsin. Ne dayına, ne yengene, ne de onun kızına... Ne annene, ne babana, ne köşedeki bakkala... Vapurda karşısına oturduğu adama, sokakta oynayan çocuğa ne de eşyanı taşıyan hama-la borçlusun. Suçlu değilsin sen. Suçlu birileri varsa onlar hiç suçluluk duygusu hissetmeyenler. Onlar suçlu. Onlar borçlu. Çevrendeki kalabalık...

Aynada yüzüne baktı. Suratını sıvazladı. Sivilcelenmeye başlamıştı.

Haberlerden sonraki üçüncü reklam kuşağı başladı. Biri kabak kafalı genç, öbürü yaşlı, şık giyimli iki adam suratlarına yakışmayan nezaketlerinin diken gibi batan iticiliğiyle, pırıl pırıl masaların üzerindeki ıslıl ıslıl bilgisayar tarlasında yüzleri gülücük saçarak çalışan kızların önünden yürürken, kredi olanakları ve ithalat kolaylıkları üstüne oturaklı iki çift laf ettiler. Geride, etkileyici sesli bir adam “Özel kişilere” tanınan “farklı” olanaklardan yararlanmak isteyip istemediklerini soruyordu izleyiciye. On iki-on üç yaşlarında bir lolita ağzındaki cikleti sayesinde sevgilisini nasıl ayarttığını sözcükleri çiğneye çiğneye anlattı. Kim bilir ebeveyni ne denli övünüyordu kızlarını televizyonda görmekten. Lüks mü lüks bir evin geniş mi geniş salonunda kocasına çay servisi yapan genç bir hanım çocuklarını margarin yağla nasıl sağlıklı beslediğinden söz etti ve annesinden gelen mektubu okuyup gülerек “İçerisi sıcak anne, çocuk hiç üşür mü,” dedi. Yeni evli genç bir çift taksitle aldıkları fırının başında sevimli muziplikler yaptılar.

Yemek masasına oturup, önündekileri iştahla atıştırmaya başlamasından bu yana rahat hissediyordu kendini. Yengesi zeytinyağlı sarma, börülce ve mücver yapmıştı. Patlıcan salatası, makarna ve daha neler neler... Yemekten sonra, televizyonu görmeyecek bir köşeye oturdu. Şimdi önündeki dergileri karıştırıyor, gözünü kaldırıp arada sırada nezaketten gülümsüyordu.

“Kahve mi, çay mı?” diye sordu yengesi. İkisini de severdi.

“Çay olsun zahmet olmazsa,” dedi.

Önce bir hal hatır soruşma, yemekte biraz havadan sudan konuşma ve gözler artık televizyondaydı; işte hepsi bu. Ne vardı sanki. Yetmişine de gelse huylu huyundan vazgeçmez. Havadan sudan konuşmak mı bu denli rahatsız ediyordu onu. Hayır. Arkadaşlarıyla da çoğu zaman boş boş konuşurlardı. Dayısını, yengesini sevmiyor muydu. O da değil. Alıştığı ortamın dışına çıkınca başkalarıyla karşılaştırmak bu-

luyordu kendini. Belki neden buydu. Başkalarıyla karşılaştınca çok da farklı olmadığını görüyor, özsaygısı zedeleniyordu. Hadi canım sen de, dedi içinden. Yabancıllığının felsefesini yapıyorsun. Zayıflıklarının bahanesini arıyorsun. Ya barış kişiliğinle, ya üstüne git hatalarının.

“Anneme Reklamcı Olduğumu Söylemeyin”i okudun mu?” Dayısının kızı bebeğiyle ilgilenmekten doğru dürüst yemek yiyememiş, yeni oturabilmişti yanlarına.

“Hayır,” dedi Ayhan.

“Ya, çok tatlı bir kitap. Kesinlikle okumalısın. Hem bak reklamcılıkla ilgilenmeye başlamışsın.”

Öyle ya, dayısı sorduğunda geçici bir süre şirketin reklam işleriyle ilgileneceği yalanını uydurmuştu. Eski dergileri karıştırmasının amacı güya buydu.

“Okunacak o kadar çok şey var ki. İnsan bir seçim yapmak zorunda kalıyor,” dedi Ayhan. Duygularını paylaşma konusunda talihi kördü. Ne zaman bir şeyden hoşlansa o ağzını açmadan yanındaki olumsuz birkaç söz eder, ne zaman nefretini boşaltmaya kalksa ondan önce biri övgü düzmeye başlardı. “Başım çok sıkışık şu sıralar. Okumaya hiç fırsat bulamıyorum.” Yaygın bahanelerle kimse başa çıkamazdı!..

“Çok hoş kitap. Kolay okunuyor,” dedi kız durgunlaşarak. Televizyona kaydı yine gözleri. “İnsan inatçı olmalı. Neyi seviyorsa o işi yapabilmeli.”

Ayhan sayfaları hızlı hızlı çeviriyordu. Bir an kuzenine baktı ve hemen indirdi gözlerini yapraklara. Aynı gerçek sarsılıp, ince kabuğunu attı üzerinden; acıttı yüreğini. Esmâ kanserdi! Bu yabancı dünyada hiç kimsenin kılı kıpırdamazdı onun ölümüne. Bir böcek, bir sinek gibi yok olup gitmek... İnsanın yalnızlığı, zavallılığı... Ezildi. Koltuğunda büzüldü.

“Her mesleğin kendine göre sıkıcı tarafları var,” diyerek gecikmeli de olsa fikrini belirtti dayısı. “Hiçbir şey dışardan görüldüğü kadar enteresan değil. Mesleğinden tam tatmin olmuş adama ben daha rastlamadım.” Sözüne destek bulmak için Ayhan’a baktı. Ayhan ise başını iyice sayfaların içine sokarak görmemişliğe vurdu. Herhangi bir konuda herhangi bir şey söylemek şu anda öylesine boş görünüyordu ki ona. “Misal, bankaya gidiyorsun; bir kuyruk, bir izdiham... Bekliyorsun bir

saat, alnından ter damlıyor. Bir de düşünüyorsun; burası televizyondaki banka. Ee, hani!? Şimdi şu reklamı yapan, hiç gitmiyor mu bankaya. Düpedüz sahtekârlık!..”

İşte bulmuştu. Dört sayfalık bir röportaj... Esmâ'nın arkadaşının fotoğrafı da elinin altındaydı sonunda. Aklında kaldığı gibi renkli ve büyük bir resim değil, küçük siyah-beyaz bir fotoğraf olarak. Yazıda birkaç firmanın da adı geçiyordu.

Dayısına yanıt yengesinden geldi:

“Canım, parası çok olan için her yer reklamdaki gibi. Sen su faturası kuyruğuna bakıp konuşuyorsun.”

Ayhan biraz rahatlamıştı. Artık söze katılabilirdi.

“Bence işin önemli noktası şurada Reklamda ürünler, markalar övülür. Bunun tersine de izin vereceksin. Yanı rakip firmalar kötülenebilecek. Sistemin ‘Aşıl Topuğu’ burası. O zaman seyredin gürültüyü.”

“Ama karşı firmayı kötülemek yasak. Olmaz öyle şey,” dedi dayısı.

“Onu diyorum ya. Yasak olmayacak.”

“Öyle bir kanun çıkarmazlar,” diye heyecanlanarak itiraz etti dayısı. “Dünyanın hiçbir yerinde yok böyle bir şey.”

Kız, babasının şakadan anlamazlığına güldü. O da olmasa fantezisi soğuk bir et yemeği gibi yapışacaktı dudaklarına. Demek ki her kişiyle değişik ortak noktalarda birleşebiliyordu insan. Bu ortak noktalara göre birçok gruplara ayrılmalıydı toplum. Böylece hiç bir araya gelemeyecek insanlar bile bir araya gelip kaynaşabilirdi belki Şakadan anlayanlar, anlamayanlar; hayvanları sevenler, sevmeyenler; reklam gördükçe çileden çıkanlar, etkilenenler; sigara içenler, içmeyenler; özgürlük isteyenler, istemeyenler... Örneğin şimdiden babasıyla Ercan arasında hayvan sevgisi konusunda ortak bir nokta bulunmuştu. Babası reklam seyretmekten hoşlanmazdı. Ercan da öyleydi muhakkak. Kuze-niyle kendisi arasında da espri anlayışı yönünden benzeşme vardı.

“O zaman yarınki toplantıda bu öneriyi hiç açmayayım,” dedi Ayhan.

“Tabii tabii,” dedi, dinlemeden dayısı.

Gece eve döndüğünde rehberden telefon numaralarını aradı. Sözü geçen iki firmanın telefonu kayıtlıydı. Birinin adresi Tünel'e yakın bir yeri gösteriyordu. Üçüncü firmayı bulamadı. Adresleri ve numaraları defterine geçirdi.

Yarın arayacak mıydı bunları? Birbirine karışıt duygular çarpışıyor, anbean ters kararlara vardiuyordu. Bir an, harekete geçmekte güçlü hissediyordu kendini, iki dakika sonra ıslak, üşümüő bir kuş kadar zayıf... "Affedersiniz, şirketinizde Tülin ya da Figen isminde bir bayan çalışıyor mu? Tülay da olsa olur. Kim varsa, görüşmek istiyorum." Evet var, derlerse! Hiç tanımadığı, ilgisiz biri çıkarsa karşısına! "Pardon, acaba siz Esmâ'nın arkadaşı olan Figen misiniz?" "Esmâ kim beyefendi? Siz kimi aradığınızı bilmiyor musunuz?"

Yanında getirdiğı dergiyi açtı. Fotoğrafa baktı uzun uzun. Dört bayan bir erkek. Kızlardan biri hamile. Hepsi gülüyorlar. Esmâ'nın arkadaşı saçlarını perma yaptırmış. Öndeki kızın mini eteğı epeyce kısa... Yarın karşılaştıklarında gösterebilecekleri tepkileri ölçüp biçti kafasında. Karar veremedi.

Yattı... Ertesi gün patrona önemli bir konuda rapor sunacaktı. Zaten yeterince hazırlanamamıştı, bir de üstüne uykusuzluk eklenmemeliydi. Gözlerini kapadı. Önemli her girişim öncesi uykusuz geceler, kalp çarpıntılı günler yaşırdı. Yalnız başına olma düşüncesi öldürürdü onu. İlle de arkasından iten biri gerekliydi. Hem kızardı itildiğine, hem de o iteni arardı arkasında. Gülümsedi. Dayısının oğlu haylaz mı haylazdı. Babası, "Benim yanıma verin, iki haftada mum ederim onu," demişti. Evde ne var ne yok hepsini toplayıp gitmeden bir gece önce bitişikteki odadan gelen garip seslerle uyandı Ayhan. Koridora çıktı; konuk odasının kapısını dinledi. Bir kadın sesi duyar gibi olmuştu. Evde de tek kadın olduğuna göre... Annesini karşısında görme beklentisiyle kapıyı açtı. Daha doğrusu, açamadı. Arkasına bir şey dayanmıştı. Tüm gücüyle itip, aralıktan baktı. Necmi abisi giyinmeye çalışıyordu. Bir de kız vardı. O da çırılçıplak! Odasına dönmeden yakalandı. Delikanlı içeriye çekti onu. "Bak Ayhan," dedi; "Babana bir şey söylemeyeceksin değil mi?" "Tamam tamam," dedi Ayhan kekeleyerek. Kız, "Ben artık gideyim," diyordu. "Dur, giyinme," dedi Necmi kıza. "Şununla biraz ilgilen." Arkasından itiverdi Ayhan'ı.

Dönüp durmaktan sıkıldı; dayanamayıp başucundaki ışığı yaktı. Yattığından beri yetmiş dakika geçmişti. Bahçede Toni'nin halefi Pino havlıyor sokaktaki arkadaşları koro halinde ona yanıt veriyordu. Yandaki daireden Nilüfer'in sesi geliyordu. Aşağıdaki genç çift geç saatlere dek uyumazlardı. Açık ışıkları ağacın dallarını aydınlatıyordu. Videodan izledikleri filmin sesleri geliyordu arada bir. (Herhalde videoydu. o saatte televizyon açık olamayacağına göre...) Bitişik odanın kapısı açıldı. Babasının prostatı vardı. Tuvalet kalkmıştı.

Ayrı bir eve çıkmayı iki kez denemiş – bir keresinde ev tutup eşya bile döşemiş – becerememişti. Keşke yalnız olsaydı şimdi. Salona geçer, orada otururdu. Veya odasında ışığı yakıp müzik dinlerdi. Burada da yapabilirdi elbette bunları, ama olabilecek kestirebiliyordu. Annesi kapısını çalacak, "Ne var, hasta mısın oğlum," diyecekti. "Sana sıcak bir süt getireyim mi?" Babası, içeriden homur homur soracaktı : "Ne olmuş? Bir derdi mi var?" Baba evinde kaldıkça odasının bazı geceler kız arkadaşlarının sesiyle şenlenmemesinin bahanesini kolay buluyordu. Bazen de o veya başka nedenle pişmanlık duyuyordu bundan. En kısa zamanda ayrılmalıydı artık.

Işığı söndürdü. Rahatlatmalıydı kendini. Uyumalıydı. Önce gevşemeliydi biraz.

Gece boyu, peşi sıra rüyalar gördü. Anımsaması güç, bölük pörçük sıkıntılı düşler... Ara vermeksizin birilerine telefon ediyordu. Zor bir durumda oluyordu hep. Neden o durumda olduğunu çıkaramıyordu. Birtakım insanlara özel sorunlarını anlatıyordu, mahrem sırlarını... Sonra o insanların hiç tanımadığı kişiler olduğunun ayırımına varıyor, utanıyordu. Rezil oluyordu. Yerin dibine geçiyordu; terliyordu.

Sabah, gerektiğinden çok erken uyandı. İshal olmuştu. Tuvalete koştu.

Beyoğlu'nun tarihi apartmanlarından birinin dördüncü katına çıktılar. Kapıdaki sarı metal tabela zayıf ışıkta güçlkle seçilebiliyordu. Evet, aradıkları yerdi burası. Zili çaldı Ayhan. Bir kadın açtı kapıyı.

“Buyrun, kimi görmek istemiştiniz?”

“Ben daha önce, yani bugün telefonla görüşmüştüm,” dedi Ayhan. “Eski bir arkadaşımı arıyorum. Fakat ismini hâlâ çıkaramadım. Tülin ya da Figen ya da buna benzer bir isim. Telefonda sizinle mi görüşmüştüm?”

“Evet, bendim,” dedi kadın, telefondaki kavrayışsız havasına dönerek.

“Özür dilerim. Siz bu isimde birinin çalışmadığını söylediniz ama içime sinmedi. Yani gerçek ismi anımsayamadığım için... Daha önce çalışıp çıkmış olabilir; ya da kusuruma bakmayın, başka bir tanıyan vardır şirkette... Yani ben öyle düşündüm.”

“Ben burada altı aydır çalışıyorum,” dedi kadın, daha anlayışlı bir havada. “Eskiden çalışmış olanları tanımam. İçerideki arkadaşlara soralım isterseniz.”

Kendi ölçülerine göre epeyce uzun bir başlangıç yapmış olmanın yorgunluğuyla, dikkatini zorlayıcılıkta yoğunlaştıramadı Ayhan, duruladı. Betül girdi devreye.

“Evet, zahmet olacak. Bir sorsak iyi olur.”

Girişteki sekreter odasından geniş bir salona geçtiler. Çizim ve çalışma masaları, birkaç bilgisayar, kitaplık, dergilerle yüklü sehpalara, akrobat lambalar, kordonlar, fotokopi cihazları, sıkışık, karışık bir mekân... Başları hayli meşgul görünen iki genç kadın çalışıyordu burada.

“Nermin hanım, arkadaşlar Tülin veya Figen isminde bir tanıdıklarını arıyorlar. Daha önce burada çalışan öyle biri var mıydı? Siz bilirsiniz.”

“Adından emin değilim,” diyerek araya girdi Ayhan. “Buna benzer bir isim de olabilir.”

Pembe renkli, bol bir gömlek giymiş gözlüklü kız umursamazca, “Hayır,” dedi. “Bizde daha önce Hatice çalışmıştı. Banu...” Tek tek isim saymasının gereksiz olduğunu düşünüp duruladı. “Yani, söyledığınız kişiyi tanımıyorum. Aradığınız yerin burası olduğundan emin misiniz?”

“Yoo, yo...” dedi Ayhan kekeleyerek. Sinir bozucu saçmalıkları üretenler işte karşısındaydı. Bir yardım dileniyordu onlardan ve tahmin ettiği gibi reklam hazırlarken zekice buluşlar yaptıklarını sananlar

kıt anlayışlarıyla çabasını mantıksız bulduklarını imaya kalkıyorlardı. Bakışları sıkıntıyla köşede, duvardaki afişe takıldı. Bir mayo reklamı... Manken, tek parça sarı-siyah mayosuyla arkasını dönmüş, bir sırığa (bir sörfün çatalı?) iki eliyle yapışmıştı. Bir an, gözünün kızın çekiciliğine kaydığını sandı; fakat hemen anımsadı. Dergideki fotoğrafta, geri planda, duvarda ne olduğu tam seçilemeyen bir resim görülüyordu.

“Emin değilim fakat,” dedi; çantasından dergiyi çıkardı, fotoğrafı gösterdi. “Ben bu bayanı arıyorum. Tanıyor musunuz?”

Kız küçük bir kahkaha attı.

“Aa, bu bizim Füsun. İşte şuradaki de benim. Fakat bu halimle tanıyamazdınız tabii. Neden ayaktasınız, buyrun oturun.”

Ayhan ilk kez rahat bir soluk aldı. Kıza teşekkür dolu duygularla oturdu. Betül de rahat bir koltuk buldu kendine.

“Füsun’u nereden tanıyorsunuz? Pardon, iyi tanımadığınızı söylemiştiniz galiba. Tanışıyor musunuz?”

“Hayır tanışmıyoruz,” dedi Ayhan. “Ben aslında eski bir arkadaşımlı arıyorum. Füsun hanım da arkadaşımın yakın arkadaşı olur. Biraz karışık mesele.”

“Şansınız yokmuş,” dedi kız. “Füsun bugün izne ayrıldı. Tatile çıkıyorlar. Mamafih, bir telefon edelim. Yarına kalmışlarsa, belki evdedirler.”

Betül yine ısrarcı olma gereği duydu.

“Çok memnun oluruz. Size zahmet olacak.”

“Ne demek! Bir şey içer miydiniz?”

Ayhan’ın dudakları kurumuştı. Bir an önce işi bitirmek istiyordu: “Hayır, çok teşekkür ederiz. Telefondan sonra hemen kalkmak zorundayız.”

Kız yan masaya geçip alıcıyı kaldırdı; tuşlara bastı, bekledi. Saniyeler geçmek bilmiyordu. Sonucu açıkladı :

“Cevap vermiyorlar.” Bir kez daha denedi. Düdük sesi uzaktan duyuluyordu. Sekiz kez çaldırdı. “Yok...”

Ayhan boynunu büktü. Ters gidebilecek her şey ters gidiyordu. Son bir kez şansını denemek istedi.

“Füsun hanımı bulmak benim için çok önemli. Evlerini biliyorsanız eğer; gider komşularına sorarım. Ne zaman dönecekler belki bilir-

ler. Saçmalıyorum galiba. Ne zaman döneceklerini siz de bilirsiniz. Nereye gittikleri hakkında bir fikriniz var mı?”

Kız bir an duraladı.

“İki haftadan önce dönmezler,” dedi. Bunun için oralara yollanmanızın anlamı yok. Birkaç yeri dolaşacaklar. Kesin bir adres veremeyeceğim size.” Ayhan’la Betül’ü güvene değer bulmuştu ki ekledi “Ama isterseniz evlerini tarif edebilirim. Yine de bana sorarsanız, hiç yorulmayın. Çıkılmışlardır.”

Kaldırım kalabalıktı. Adımları ne hızlı ne yavaş... Karşıya geçip Harbiye’ye doğru yürüdü. Bankaların, yabancı acentalıkların önünde otomatik tüfekli polisler bekliyordu. En sık giysileri içinde kadınlar, erkekler geçiyordu yanından. Aralarında beğenip baktığı pek az insanla karşılaşılıyordu. Milletçe tipsiziz, dedi içinden. Oldum olası kendi fiziğinden de hiç hoşlanmamıştı. Babası annesi neydi ki, oğulları bir şeye benzesin! Çelimsiz bir vücut, dar omuzlar, uzun bir boyun üstünde küçük bir kafa, sivri bir burun, kocaman bir ağız : Yani bir angut. Babası hiç aynaya bakmaz mıydı ki, onun bunun çirkinliğiyle alay ederdi. Güzelliğe aşırı önem vermeyi küçük yaştan aşılırmıştı beynine. Gerçi kim değer vermiyordu ki! Her konuda olduğu gibi bu konuda da ikiyüzlüydü insanlar.

Karşı kaldırımın kenarında sarışın, mini etekli bir hatun bekliyordu. Bu denli erken mi başlıyorlardı işe! Mercedes ya da BMW’lileri yeğliyorlarmış. Yerli bir Renault’ya bakmazlar. Sebep o idi sanki mıymıntı!

Reklamcı kızın karşısında nasıl yalvar yakar olduğu, alnından nasıl terler süzüldüğü geldi aklına. Şimşek gibi bir utanç akımı çaktı, geçti yüreğinden. Soyut olarak çok kızdığı kişilerin yüzleriyle karşılaşınca önce yakınlık sonra eziklik duyuyordu içinde. Betül güç vermese şu işi de beceremeyecekti. Hâlâ başkalarının göğsüne yaslanarak toparlayabiliyordu kendini. Hâlâ arkasından itekleyecek birilerini arıyordu gözleri.

Sinemanın önünden geçerken afişlere baktı. Oynayan filmi görmüştü. Girişte bekleyenlere özendi. Bir hafta önce, o da bu insanlar gibi kaygısız, sinemalara, tiyatrolara girip çıkıyordu. Bir hafta! Bir hafta ne kadar uzun bir süreydi. İşte Lale apartmanı!

Bilincini uyanık tutan teller günlerdir gerili durmaktan yorulmuş, boşalmıştı. Kapının önüne sandalye atmış oturan kapıcıya bir şey sormadan yavaş ve rahat adımlarla üç basamak çıktı; apartmana girdi.

Üç katın merdivenlerini ağır ağır çıktı. Bazen nostaljik duygular yaratıp hoşuna giden, bazen iğrendiren eski apartman kokusunu derin derin içine çekti. Evde yoklarsa Bursa'ya gitmesi gerekebilirdi. Bursa'ya gidecek ya da Ercan'dan haber bekleyecekti. İki seçeneğe de alçak sesle küfretti. Bir daha... İyice rahatlamıştı.

İşte karşısında sekiz numaralı daire. Apartman ismi tutuyor, kat tutuyor; bas zile! Bismillah! Bastı. Dinledi. İçeriden hiçbir ses gelmeyeceğini umarken bir ayak sesi duyuldu. Kapı açıldı. Kendi boyunda, sakallı, esmer, gözlüklü bir adam vardı karşısında.

“Rahatsız ettim. Füsun hanımın evi burası mı?”

“Evet,” dedi adam. “Ev burası ama kendisi şu anda yok. Neden aramıştınız?”

“Adresini ajanstan verdiler. Füsun hanım eski bir arkadaşımın arkadaşısıdır. Arkadaşımın adı Esmâ. Siz tanıyor musunuz acaba?”

“Hayır,” dedi adam. İlk andaki şaşkınlığı dağılıp gülümseme gelmişti yüzüne, sonra yine asıldı suratı. Ayhan diyalogun olumlu sonuçlanması için tüm sevimliliğini ve nezaketini gösterme telaşındaydı. Öte yandan yüreğine su serpilmişti. Esmâ hakkındaki kötü haber hiç değilse hemen doğrulanmayacaktı.

“Ben aslında Esmâ'yı arıyorum. Önemli bir sorun için. Fakat adresini bilmiyorum. Yıllardır görüşmüyorduk. Füsun hanım aklıma geldi. Esmâ'yla bir zamanlar çok iyi arkadaşlıklar.”

Adamın yüzü yine aydınlanmıştı.

“İçeriye buyrun,” dedi. “Lütfen, lütfen ayakkabılarınızı çıkarmayın. Size vereceğim terlik yok, İçerisi çok pis zaten.”

Küçük bir salona geçtiler. Pencereler ana caddeye bakıyordu. Dışarıdan korna sesleri geliyordu. Televizyonda yine reklamlar vardı. Ortalık dağınıktı. Birkaç el çantası, bir büyük valiz kapının yanında duruyordu.

“Ben de Füsün’u bekliyorum. Geç kaldı, merak ettim. Tatile çıkıyoruz. Belli oluyor değil mi?”

“Bu sıkışık durumda rahatsız ettim,” dedi Ayhan.

“Rica ederim. Orası rahat değil, şöyle oturun. Esma adını galiba çıkartır gibiyim. Fakat bildiğim kadarıyla Füsün da uzun süredir görüşmüyor. Gelsin, bir sorarız.”

Başını salladı Ayhan. Tanımadığı insanları uygunsuz bir vakitte rahatsız etmek hiç de hoş bir durum değildi. Ne yapabilirdi ki. Başlamıştı bir kere, bitirecekti.

“Ne içersiniz? Soğuk bir şey ikram edemeyeceğim size. Buzdolabını kapattık. Neskafe ister misiniz?”

“Hayır,” dedi Ayhan. “Gerçekten, siz hiç rahatsız olmayın.”

“Siz bilirsiniz. Tanışmadık. Benim adım Fuat.”

“Ben Ayhan. Memnun oldum.”

Ardından uzun süre suskunluk kapladı odayı. İster istemez, soluk iki abajurla aydınlanan eşyaları inceliyordu Ayhan. Bunun ayıp olacağını düşünerek gözlerini televizyona dikti. Hiç hoşlanmadığı bir Amerikan dizisi yayındaydı. Bakışları önündeki sehpa kaydı. kâğıtlara alta alta sözcükler yazılmıştı. Ev sahibi, konuşacak bir konu bulmanın sorumluluğundan kurtulmak istercesine sordu :

“Kelimelerin kökenlerini bulmak hoşunuza gider mi?”

“Evet, bazen düşünmüşümdür,” dedi Ayhan.

“Yabancı diliniz var mı?”

“Eh!”

“Siz gelmeden, kâğıtlara yabancı dildeki ve Türkçedeki anlamdaş sözcükleri sıralıyordum. İlginç şeyler var.”

Kalkıp kanepede yanına oturdu. Kâğıtları eline aldı.

“Bakın, Türkçede ‘sabır’ kelimesiyle İngilizcedeki ‘sobriety’ benzer anlamda. ‘Buruk’ ve ‘barok’. Sonra tarife sözcüğünün Fransızcadaki karşılığı ‘tarif’. Rastlantısal benzerlikler de var. ‘Evet’ yerine Almanlar gibi ‘ya’ deriz bazen. Sonra ‘Highly-Hayli’, ‘Capture-Kapmak Kaptırmak’, ‘Bad-bet’. Dayanıklılık, durabilir : “Durable”.

“Evet, ilginç,” dedi Ayhan. “Hayli sözcüğü benim de dikatimi çekmişti. ‘Insanity’yi de ‘insanlık hali’ olarak çevirebiliriz, yani : Delilik.”

“Çok iyi,” dedi Fuat, güldü.

“Bir arkadaşım tankerlerin arkasındaki ‘Danger’ uyarısını görünce bak şu salaklara, ‘Tanker’ yazamamışlar, demişti.”

Fuat daha yüksek sesle güldü. “Bak bunları da not etmeliyim. Çok iyi!” Ayhan saatine baktı. Sekizi geçiyordu. Ev sahibi de ciddileşti.

“Çok geç kaldı,” dedi mırıldanarak. “Saat yedide çıkmayı planlamıştık. Bir arkadaşın arabasıyla gideceğiz. Birlikte gelecektlerdi.”

Ayhan’ın kalbi yeni bir heyecan dalgasıyla sarsıldı. Füsün her an kapıdan girebilirdi. Büyük bir olasılıkla, şu an Esma’nın nerede olduğunu biliyordu. Ve büyük bir olasılıkla Esma İstanbul’daki bir hastanedeydi. Veya böyle bir şey ihtimal dahilindeydi. Birkaç saat sonra onu görebilmek anlamına geliyordu bu. En geç yarın.

Ya durumu gerçekten kötüyse?! Ya ölümle yüz yüzeysen?! Ya onun acıyla boğuşan, çökmüş hayali bundan sonra tüm güzel düşlerini kartartırsa. Ya donuk, anlamsız bakışlarla sekiz yıllık ayrılıklarında hissettiği tüm tutkulu, coşkulu duyguları delip, geçersiz kılırsa!

“Programı değiştirebilir miyim? Ama seyrediyorsanız kalsın.”

“Yo, yo, benim için fark etmez,” dedi yürek buran dalgılığından silkinerek Ayhan.

Fuat uzaktan kumanda ile ikinci kanala geçti. Paul Simon çıktı karşılarna. Zil çaldı! Ayhan’ın beyninde öttü sanki çan. İçinde bir tel kopacak gibi gerildi. Zili çalan, kapıyı anahtarıyla açmıştı.

“Yahu nerede kaldın, hani yedide çıkacaktık?”

“Ya, bilmez misin Semih’leri. Sonra anlatırım, şimdi çok sinirliyim zaten. Toparlandın mı? Hadi aşağıda bekliyorlar.”

“Bir konuğumuz var. Sana bir şey sormak istiyor.”

Kısa bir suskunluk oldu, ardından mırıltılı sessiz bir konuşma. Kız şaşırmıştı galiba, adam durumu özetlemeye çalışıyordu antrede. Ayhan ayağa kalkıp yüzünü kapıya çevirdi. Füsün hızlı adımlarla girdi içeriye, elini uzattı.

“Merhaba!”

Yıllar öncesinden ve uzaktan şöyle böyle tanıyordu onu. Hayli değişmişti. Giysileri, saç rengi... Biraz da yaşlanmıştı. Fakat elini kuvvetle sıkın parmakları cesaret verdi Ayhan’a...

Uyku ve uyanıklık arasında gidip geliyorum. Düşüncelerim dağılıyor, parçacıkları sakız gibi yayılıp uzamaya başlıyor, imgeler bağımsızlaşıyor. İrkiliyorum. Uyumamalıyım!

Kahvaltımın parasını ödeyip çıktım. İnönü Caddesi'nde Erkol Oto Galerisi... Son kez bir büfeciye soruyorum. Evet, tarif doğru. Köşeden sağa kıvrılınca İnönü Caddesi'ne çıkacağım. Biraz kafamı toparlayabilmek için arabamı uzakta park etmişim. İşe yaradı mı bilmiyorum.

"Gelmemi istiyorsan gelirim," dedi Betül. Telefondaki sesi biraz uzak ve kuşkulu. Ercan'ın ortaya çıkışından bu yana o da tedirgin. Geçmişe ve eski arkadaşlarıma bu denli bağlı olduğumu kestiremezdi. Bilmiyor ki ben de onlara bu denli çürük ipliklerle bağlı olduğumu kestirememiştim. Duygularımda coşkudan eser yok. Yapmam gerekenleri zoraki yapıyorum. Kim bu Esmâ, diyor Betül haklı olarak. Yabancılık, kıskançlık, merak, küçümseme okunuyor gözlerinde. Belki de hiçbir şey okunmuyor. Tuhaf biri olduğumu düşünüyor yalnızca; hepsi o.

Esmâ yıllardır bu küçük şehirde oturuyor. Evli ve çocuğu var. Kocasını bir oto galerisi sahibi. Tüccar! Bunların hepsi kötü veriler. Gözümde toplumun sıradan bir parçası olmanın hiçbir saygınlığı yok. Hey gidi Esmâ, sen bebek bezleri yıkayarak mı saçlarını ağartacaktın. Çocuk zırlıtısından iki kelime konuşulamayan 'mutlu' aile toplantılarında pasta çörek mi yetiştirecektin konuklarına. Kocanın otomobil satışlarıyla zengin olsaydı ereğin niye göze almıştın onca tehlikeyi!

Fakültenin ilk yıllarındaki amaçlarımı anımsıyorum; bir de şu an bulunduğum yere bakıyorum. Bunun adına yaşlandıkça ayakların yere basması deniliyor. Sevinmeliyim. Ayaklarım hâlâ birkaç parmak havada. Demek ki hâlâ gencim. Esmâ'nın konumu canımı sıkıyor. Be-

tül'e bazen sırf babası kereste tüccarı diye içten içe kızıyorum. Çocuk düşlerimde ormanları talan ettiren kereste fabrikatörlerini bir bir öldürürdüm. Ağaç kesen köylüleri kestikleri ağaçlara astırırdım. Oysaki, ahali ormanı umursamıyorsa çocukça hayalciliğe ne gerek... Hak, adalet gibi kavramları yoksa çoğunluğun, sen de uy onlara. Yoksa inanmıyor musun demokrasiye!

İşte hem görmek hem görmemek istediğim şey : Erkol Oto Galerisi. Yüreğim bir an durup, dolgun ve kuvvetlice attı. Işıklı tabelada beyaz, kırmızı, sarı renkler kullanılmış. Toyota-Mitsubishi...

Karşıya geçmem gerek. Uzaktan bir otobüs geliyor. Gereksiz yere bekleyerek zaman çalıyorum ve yolun sonu! Karşı kaldırımdayım. On adım kaldı. Dokuz, sekiz, yedi, altı, beş... Camekânın gerisinde pırıl pırıl otomobiller... Arkadaki masada gençten bir çocuk oturuyor. Kocas o olamaz. Kapıyı atladım. Biraz daha yürü ve soluklan. Eski bir minibüsün yanından geçiyorum. Eski arabalara özgü o koku geliyor burnuma. Makineyağı, benzin, egzoz is, minder kiri karışımı... Çocukluğuma sığınmak istiyorum. İşletmenin garajında eski arabaların içinde kaybolur, hülyalara daldırdım. Bir sütçü eşeği! Kaçak odun taşırken yakalanan suçlu eşekler getirilip bahçeye salınırdı. Biz de yarış yapardık onlara binip. Yeter! Dön geri, öğren öğreneceğini ve bitsin bu iş.

"Günaydın."

"Günaydın, buyrun."

Çocuk ayağa kalkıp yaklaşıyor.

"Affedersiniz, ben Esma Erkol'u arıyordum. Burası eşinin dükkânı mı?"

"Evet burası."

"Evleri yakında mı, öyle duymuştum."

"Evet, yakında. Siz şöyle buyrun oturun. Sezai abi şimdi gelir."

Demek buradalar! Ayrıca adamın ismi Sezai. İyi bir çağrışım yapmadı bu ad. Fakat neden kötü çağrışım yapsın. Yalnızca Esma'ya, Esma Erkol demek zoruma gitti.

"Ne içersiniz abi. Çay, kahve, soğuk bir şey?"

"Şimdi içtim, almayayım. Evleri yakın mı demiştiniz?"

"Evet evet yakın. Sezai abi şimdi gelir. Demin buradaydı, yarım saate kadar gelirim, dedi. Gelir şimdi."

Öyle ya, yabancı bir erkeğin doğrudan eve gitmesine izin verilmez. Galeri daha da soğuk görünüyor bana. Bir karasinek yüzüme musallat oldu, çıldırtmak istiyor. Kovuyorum; sehpaye konuyor. Ön ayaklarıyla ensesini ve kulaklarını sıvazlıyor uzun uzun. Sonra art ayaklarıyla kanatlarını önden geriye doğru sıyırıp temizliyor. Ani bir kararla kalkıyor. Hedef yine benim.

“Siz akrabası mısınız yengenin?”

“Sayılır. Eski bir arkadaşım. Bursa’dan.”

“Ya! Benim annem de Bursalı. Bir şey almaz mısınız gerçekten?”

“Teşekkür ederim.” Sor soruyu artık ve bitsin bu gerilim. “Nasıl-
lar, iyiler mi? Çoktandır görüşmüyorduk.”

“İyiler iyiler...”

Biraz tereddüt mü etti?

“Sezai bey iyi?”

“İyi iyi...”

“Esma’nın hasta olduğunu duymuştum.”

“Aa evet, bu aralar biraz rahatsız. Dün yine hastaneye gittiler.”

Yüzüm kızarıyor, boğazıma yerleşen kütle, sesimi soluğumu kesiyor. Biliyordun bunu. Ne bekliyordun ki! Tokat tam yanağıma oturdu. Darbe yediğini belli etme. Neden? Bu aşamada da mı sansür, burada da mı onur!

“İkisi de burada yani?”

Ne anlamsız soru!

“Evet buradalar.” Konuyu değiştirmek ister gibi bir hali var. “Siz iş için falan mı geliyorsunuz, yoksa sadece ziyaret mi? Bursa’da oturuyordunuz, değil mi?”

“Hayır, ben İstanbul’da oturuyorum. Tatile çıkmıştım. Geçerken bir uğrayayım dedim.”

Telefon çalıyor. Zayıf, dal gibi uzun genç iş bilir bir tavırla alıcıyı kaldırıyor.

“Alo... Öğleden sonra mı? Yalnız abi bak, burada seni bekleyen bir misafirimiz var... Adını sormadım... Pardon adınız neydi?”

Kendim konuşsam daha iyi olacak.

“Biraz bana verir misiniz telefonu.” Yine o lanet olasıca alet elimde. “İyi günler Sezai bey. Ben eşinizin liseden arkadaşayım. Yıllardır

görüşmüyorduk. Geçerken bir uğrayayım dedim. Sizinle de tanışırım diye düşünmüştüm. Adım Ayhan.”

“Ayhan mı!” Sesine neşe geliyor. “Sınıf arkadaşısınız değil mi?”
“Evet.”

“Esmâ hep sizden bahseder durur. Çok iyi yaptınız da geldiniz. Nasılsınız, iyi misiniz?”

İlk izlenim iyi. O anda duvardaki ticari ruhsat takılıyor gözüme. Fotoğraftaki adam bana bakıyor. Ruhsat Sezai Erkol’a ait. Sezai Erkol gülümsüyor belli belirsiz. Tebessümü biraz alaycı, küçümseyici. Gözlüklü, bıyıklı, esmer, sert çizgili. Bu adamı bir yerden tanıyorum, ama nereden? Çocukluk arkadaşım ile konuşmak için elin adamından izin almak... Alçalıyorum.

“Teşekkür ederim. Siz nasılsınız?”

“Ben de iyiyim, sağ olun. Buralara kadar gelmişsiniz; hemen bırakmayız sizi. Bize ayıracak birkaç gününüz vardır herhalde. Esmâ duyunca havalara uçacak.”

“O kadar değil ama biraz vaktim var, görüşelim,” diyorum kekeleyerek.

“O halde ben bir saate kadar gelirim. Kusuruma bakmazsınız değil mi. Noterde bir işim vardı. Siz orada keyfinize bakın.”

Tam sırası. Sor ve kurtul! Haydi cesaret!

“Aloo, Ayhan bey!”

“Pardon, sizi dinliyordum”

“Biraz beklerseniz hemen geliyorum, diyordum. Kusuruma bakmazsınız değil mi?”

“Ne kusuru, estağfurullah. Şey, bir arkadaşım dan Esmâ’nın hasta olduğunu duymuştum. Ciddi bir durum var mı acaba?”

“Evet, biraz rahatsız bu günlerde. Üst üste geldi hastalıklar; bir türlü toparlanamadı. Bir de düşük yaptı. Canımız sıkılmıyor desem yalan olur.”

Yalnızca, “Evet,” diyebiliyorum. Esmâ’yı görmeliyim hemen. Değil bir saat, on dakika dayanamam. Hastalığı ciddi mi, değil mi? Hayır, belki bu önemini yitirdi artık. Onu görmeliyim. Bir şeyler söylemeliyim. Sesini işitmeliyim.

“Pardon, bir mahzuru yoksa... Evinizi tarif edebilir misiniz? Vak-

tim sınırlı biraz. Birkaç saat oturup gitmek zorundayım.”

“Tabii tabii, nasıl akıl edemedim. Özür dilerim. Çocuk size evi gösterir. Oraya çok yakın zaten. Siz gidin, oturun; ben bir saate kadar gelirim. Ertuğrul’u verir misiniz bana.”

İyi günler dileyerek alıcıyı çocuğa uzatıyorum. Ağır ağır cam kapıya yürüyorum. Dışarıdayım. Buraya gelirken de vardı aynı duygu, şu anda daha yoğun. Sanki görünmeyen bir sis içindeyim. Araçlar, insanlar, şu karşıdan karşıya geçen köpek, köşedeki şu dilenci, elektrik telleri ile ağaçlar arasında uçuşan kuşlar, yoğunluğu artmış ağır bir ortam içinde güçlkle hareket edebiliyorlar. Renkler donuk, sesler yankısız, boşlukta yitip gidiyor.

“Buradan abi.”

Onu izliyorum. Sokak içine sapıyoruz. Çok değil kırk elli adım sonra bir apartmana giriyoruz. Geniş, aydınlık merdivenlerden çıkıyoruz. Dışarıda çocuklar oynuyor. Çığlıklı sesleri geliyor kulağıma. Çok uzaktan...

“Üçüncü kata çıkacağız. Asansör bir haftadır bozuk. Yaptıramadılar gitti...”

Başka şeyler de söylüyor deminden beri. Anlayamıyorum. Aklım durmuş. Seza’yi daha önce görmüştüm. Nerede? Esmâ cidden hasta mı? Ercan?

“Geldik.”

Anımsadım. Ne aptallık! Eski evimizin sokağında her gün gelip geçerken gözüme takılan fotoğrafçının vitrinindeki yüz... Ruhsattaki fotoğrafı o adama benziyor. Onunla başka hiçbir yerde karşılaşmadık.

Çocuk zili çalıyor.

Kapı açılacak ve karşımda Esmâ olacak. Arşivimde Seza’nın kaydı yok. O yalnızca bir oto alım satımcısı. Tanışıklığımız yalnızca bellegimin derinliklerinde unutulmuş tozlu bir anının yarattığı yanılsama. Esmâ şimdi karşımda olacak. Onun hayali de bir büyük yanılsama mı? Esmâ diye biri, yıllardır belleğimde sakladığım, düşlerimde yaşadığım böyle bir kişi yok mu?

Ama gürültülü şehirlerden
Geçmeye çalıştığım aceleyle,
Yaşlılar gösterip beni çocuklara
Şöyle diyorlar, gülerek kibirle :

“Bakın ve ibret alın ondan,
Gururluydu, uyuşmadı toplumla
Ahmak, bizi inandırmaya çalıştı
Tanrı’nın sözcüsü olduğuna!

İyice bakın ona çocuklar :
Görün sıskalığını, solgunluğunu!
Bakın, nasıl da somurtkan, yoksul, çıplak,
Herkes nasıl hor görüyor onu!”

Lermontov

Sabahın dördü. Uykusuz gecelerinde kaslarının yavaş yavaş gevşediği, saatinin atlamalarla ilerlediği anlar. Amforik bir uğultu geliyor derinlerden. Duyulan, Hypnos’un zafer boruları.

“Sıçarım senin Hypnos’una!”

Yatağından sıçradı. Doğruldu. Yine aynı ses. Üç kişi var. Biri bu adam. Sesinin ince, metalik tonu duyudan yoksun. Tiz küfürleri dakikalarca kulağında yankılanır. Sinir bozar yalnızca. Pek korkutmaz. Bak yine başladılar.

Uyuyamamamın nedeni belli : Sesler. Ses duyma korkusu. Fakat bir kez duyulunca artık önemi yok. Yalan! Nasıl yok. Yat uyu öyleyse.

Rüzgâr hâlâ uğulduyor. Dünden beri aralıksız. Yarım saat sürerdi en çok. Kulağıma bir bardak kapatıp, yaklaştırp uzaklaştırıyorlar. Kim yapıyor bunu? Neden çıldırtmak istiyorlar beni? Nereden çıktı bu Hypnos? “Os”lar, “us”lar... Zeus, Oidipus...

“Sıçarım senin Hypnos’una.”

Anladık. Yeter artık. Ne anlatmak istiyorsun.

Elleriyle kapadı kulaklarını. Faydasız.

Pamuk tıka, kulaklık kullan, walk-man dinle; hepsi boş. Uğultu içeriden geliyor. Rüzgârı bıçak gibi kesen bağırtılar. İşte! Duydum mu o sesi; duyduğumu mu sandım? Yanımda biri olsa soracağım : Siz de duydunuz mu? İlaçlar sesleri keser demişti doktor. Keser mi?

Bir keser imgesi belirliyor usunda. Çivi çakıyor beynine.

Bir süre için kesmişti. Keser... Kesik...

Bıçağı karnına saplanırken havada yakalıyor. Jilet gibi keskin kenar avucunun içinde kayıyor. Kan!.. Uykunun hemen öncesi gibi yaşıyor uyanıklığını.

Bu bir hastalıksa neden iyileştirmede ilaçlar. Düzenli alamıyorum. Alamam, çünkü uyuşturuyor. Gevşetiyor adaleleri. Adaleler... Adele. Bir İtalyan fotoromanı. Bir kız... Sırtı adama dönük. Böylece ikisinin de yüzü görülebiliyor.

Telefon acı acı çalıyor. Doğruldu yatakta yine. Kim olabilir?

“Alo, kimsiniz?”

“Ercan sen misin? Ben Mustafa.”

Ses kesildi. Üst üste tıklattı telefonu.

“Evet, resepsiyon!”

Soracaktı; vazgeçti. Yine kapattı telefonu.

Yatağa attı kendini. Derin derin soluklandı birkaç kez. Kalktı, pencereye koştu. Giysileriyle yatmıştı. Bedenine baktı tuhaf tuhaf. İlk kez görüyor gibi. Perdeyi gürültüyle çekip açtı. Karşı yapının tozlu, isli, gri yan cephesi... Aşağıda dar bir ara sokak. Sokağın iki yanına gelişigüzel bırakılmış araçların tavanları. Devrilmiş bir çöp bidonu. Kediler... Uzaktan mahmur mahmur onları izleyen sarı bir sokak köpeği...

“Kapat perdeyi. Başka otel bulamadın değil mi avanak!”

Yine o küstah. Hapların yararı yok. Düşümde Mustafa’yı görmüş-tüm; sonra unuttum onu. Telefon anımsattı. Bir ölü telefon edemez.

Belleğim, işini savsaklayan bilincimi uyardı. Mustafa ne istiyorsun benden? Neyi söylemek niyetin?

Raflar tavana dek kitaplarla dolu. Portatif çelik raflar dizi dizi göz alabildiğine uzanıyor salonda. Renkli, parlak on binlerce cilt... Ortalık ıslıl ıslıl. Kitaplar hoşlanmazlar böylesi aydınlıktan. Yayıkları mütevazı ışıklar ayırımsanamaz çeşit çeşit ampullerin göz kamaştırıcı parlaklığında. Utangaçtır onlar. Tutkunlarını loş salonlarda, taş duvarlara, tahtalara yaslanarak beklemek isterler. Bildiğim bir kitabı arıyorum. Var olduğunu bildiğim; fakat okumadığım ve sözü edildiğini duymadığım... İşte şu girintideki kitaplar bir parça korumuşlar kendilerini parlak ışıklardan. Yerde biri yatıyor. Zemini toprak bir hücre... Köşede bir sarmaşık. Şirin bir kertenkele gözlerime bakıyor. Adam doğruluyor. "Mustafa! Yine mi sen Mustafa! Yine mi sen. Anımsamak istemiyorum sesini, çocuksu yüzünü. Acıma yok mu sende. Bırak yakamı. Dostluk hatırı yok mu?"

"Çok yalnızım Ercan!" Cüppesinin başlığını geriye atıyor. Kahverengi kıvrıkcık saçları terden sıırılsıklam. Damlalar burnundan düşüyor. "Çok yalnızım. Kimse anımsamak istemiyor beni. Kimse söz etmiyor; ne iyi ne kötü. Bazen annem babam ağlıyorlar birlikte; el ele tutuşarak. Seslerini duyuyorum. Bazen gizliyorlar hıçkırıklarını birbirlerinden. Başka kimse yok. Bazen kız kardeşim. Başka kimse yok..."

"Bunu baştan göze almıştın sen."

"Hayır." Sesi ağlamaklı. "Ölümü göze almıştım; doğru. Yalnızlığı ve unutulmayı değil. Türkülerimiz söylenecekti zafer ateşlerinin başında, dizelere geçecektik. Böyle alevlendirmiyor muyduk yüreklerimizi."

"Geçen yıl kardeşin gazeteye ilan verdi senin için..."

"Biliyorum. Bu şiirlerin modası geçmedi mi diye öfkeleni birçok insan."

"Çok hatalar yaptık Mustafa!"

"Hatalarımızı kavrayamıyorum ben," diyor gözlerini iri iri açarak. "Bilmiyorsun sen; ölümler ölümlerinden sonrasını değeriendiremiyorlar. Gazeteleri okuyorum, dergileri... Televizyon seyrediyorum. Cümleler ardı sıra diziliyor; görüntüler geçiyor peşi sıra... Hiçbir şey anlayamıyorum. Ölümün belki en kötü yanı : Aklım durmuş. Tam öldüğüm sırada. Bazı sorumluluklar hissettiğimizi; anımsıyorum. Bazı şeyleri yap-

mak zorunda olduğumuzu...”

Mesaj bu mu? Bu rüya mı? Sigara dumanlı bir odada, uzayıp sık-maya başlamış bir toplantıdaki hüzünlü yüzü geliyor gözümün önüne. Piknikte nişanlısının elinden tutuyor. Herkes ne der düşüncesinin utancı ile, kızı incitme endişesi arasında sıkışıp yüzü kızarıyor. O şim-di bir ölü. Kemikleri bile dağılmıştır. Midemin üstünde yabancı, hoy-rat bir yumruk. Git başımdan be adam!

Çekti, hızla kapattı perdeyi. Karanlık.. Elektrik düğmesine atıldı. Bacağı çarptı yatağın kenarına. Gecenin sessizliğinde yan odalardan duyulur bir ses yankılandı.

Bacağım fena acımış olmalı. Hissediyorum. Galiba biraz acıyor. Hayır, bir şey hissetmiyorum.

Işığı açtı. Pis, bakımsız, düzensiz bir otel odası...

Pis ve bakımsız ama, düzensiz olmayabilir. Bu senin elinde. Yata-ğın kenarına düşmüş eşofmanını katlayıp çantasına yerleştirdi. Konso-lun üzerine koyduğu bozuk paraları, cüzdanını, mendilini pantolon ceplerine dağıttı.

Tıraş olmaya gerek yok. Köpük çantadaki yerine. Asprini nereye koydum. İşte buradaymış. Öbür ilaçlar çöpte. Orada bırakmamalıyım. Temizlikçi bulursa şüphelenir. “Bu adam ilaç kullanıyor!” Montunu al sandalyeden, askıya as. Amma da buruşmuş. Yok yok, iyi. Kalsın dur-duğu yerde. Birazdan çıkarım zaten. Çöp kutusu ille de banyoda mı durmak zorunda. Kapı korkunç gıcırıyor. Her giriş çıkışım duyulur yandan. En iyisi açık kalsın.

Diş fırçasını eline aldı; sonra bıraktı yerine. Çömeldi, çöpleri ka-rıştırdı. Kirli tuvalet kâğıtları arasında buldu aradıklarını. Yarı yarıya ıslanmış kutular. İğrenç! Kaldığı yurttan lavabo içinde makarna süzen arkadaşı geldi aklına. Yine de cebine tıktırdı onları.

“Olmaz orada. Çıkar, çantaya koy. Ceplerin pislenecek.” Ellerin-de kutular, eskiyip dalga dalga lekelenmiş aynada yüzüyle karşılaştı.

Hastasın sen. Göz altların morarmış, torbalaşmış. Mustafa’yı unutmak isteyen bu yüz benim değil. Bakışlara bak. Donuk, anlamsız. Hiçbir şey anlatmıyor insana.

“Def ol!”

Küstah. Piç! Sana ne.

Odaya döndü.

Yine bakımsız ve iğrenç gözüküyor. Ortalığı topladım. Boya, badana yaptıramam ya. Eşyaları tümünden yenilemek gerek.

“Gecekonduya git!”

Sesin yeğinliğinden kutular yere düştü. Baş dönmüş gibi bir an kalakaldı yerinde, sonra eğilip kutuları aldı.

Sesleri başkaları da duyabilse tüm otel ayağa kalkardı herhalde. Yalnızca o duyabildiğine göre gerçekten bu bir hastalık anlamına mı geliyordu? Fakat çağrılar açık seçik ve anlamlıydı. Üstelik basbayağı duyuyordu onları; neden hastalık olsun.

Kutuları çantasına attı. “Işık az.” Gözü tavandaki karpuzu düşmüş kirli ampule takıldı. Kordonun duvardan çıktığı yere yakın bir örümcek... “Acele acele yürüyor. Bir şeye yetişecek. Ya da ışıktan korktu kaçıyor. Hızı boyutlarına göre olağanüstü. Mıhlanıyor aniden yerinde ve tekrar fırlıyor; yine duruyor görünmeyen bir şeye çarpmış gibi. Örümcek yürüyüşü... Birçok böcek böyle yürür, yalnızca örümcekler mi. Örümcek Adam. Örümcek adam olsam. Şu pencereyi açsam, karşıki binanın damına geçsem, oradan yandakine... Kimseye görünmeden, kimseyle karşılaşmadan, tepelerden...

“Gecekonduya git!”

Haplar sesleri kesmiyor. Yalnızca donduruyor insanı. Başkalarına zarar gelmesin diye. Başkaları duyuyor mu o çığlıkları. Duymuyorsa kime ne zararım olur? Hasta değilim!

Bir sigara yaktı. Masadaki kültablası ilişti gözüne. Tepeleme izmarit dolmuş, yığından kayan dibine dek içilmiş filtreler kenarlarına saçılmış... “Bardağın içinde de bir izmarit. Odayı toplarken neden ilişmedi gözüme. Geçen aya kadar binde bir içerdim şu zıkkımı. Ne oldu bana?”

Tablayı aldı. Banyoda çöp sepetine döktü. Döndü. Eliyle sildi masayı. Ellerini lavaboda yıkadı, tekrar odaya geçti.

Oturamam. Ne boğuntu böyle! Kızgın kor yutmuşum sanki. Akşamki tas kebabından olmasın? Tuzluydu...

Banyoya gitti. Çeşmeye ağzını dayayarak güç geçen yudumlarla ıslattı boğazına. Pencerceye koştı; camı, perdeyi açmadan hafifçe araladı. Soğuk, taze hava gece boyu onu sıkıp boğan karabasanlar gibi atıldı boğazına. Pencereyi vurdu. Kapanmadı. Bir daha vurdu; kapanma-

dı. Bir daha... Alt kenar pervaza takılıyor, geçmiyordu yerine. Kaldırdı biraz, tüm gücüyle vurdu. Bu kez kapandı. Yan odadan homurtular duyar gibi olmuştu. Üst katta bir çocuk ağlaması... Çocukluğunun ilk uğursuz anısı... Yukarı kattaki bebeğin, başlayınca sabaha dek süren ağlaması... Evin dışında kötülüklerle dolu yabancı bir dünyanın varlığını gösteren ilk im. Şu anda bir çocuk ağlıyor muydu gerçekten. yoksa belleğinin yeni bir şakası mıydı duyduğu? Neyse ki yeni sesler alışageldiği uğultuların arasında yitip gitti. Daracık odada bir ileri bir geri gidip gelmeye başladı.

“Gecekonduya git!”

Tamam, bu onun sesi. O kadının. Önerileri akla yakın. Esmâ'nın sesine benziyor. O olsa, tanımaz mıyım aptal. Bu ses değişik. İçeriden geliyor. Beynimin içinden. Kendi düşüncelerimin sesi sanki. Öbürleri kulağımın arkasına fısıldanır gibi. Bu öyle değil. Sanki ikinci kişiliğim. Belki telepati. Doktor, “Telepatiye inanmak da bir hastalık belirtisi olabilir,” diyor. Sesleri duyan kendisi değil. Kitaplardan okuyor o. Deliler ses duyabilir; fakat her ses duyanın deli sayılması düz mantık. Ben de ses duyuyorum ve işte mantıklı düşünebiliyorum. O halde!?

Elini yakan sigarasını acıyla yere fırlattı.

Elim yandı ve acısını hissettim. Gecekonduya git, diyor. Şifre açık. Düşünmeliyim. Mesaj bu olabilir. Önce bir düşün. Sen robot değilsin. Buyruklara göre hareket etme. Önce düşün.

Gidip gelmeyi daha hızlı adımlarla sürdürdü. İzmarit halıda tütüyordu. Yün ve lastik kokusu sardı odayı.

Sakladığım paraları koruda bulamadık. Peki nerede? Belleğim dar-madağın; durmadan oyun ediyor bana. Birbirine karıştırıyorum her şeyi. Gecekondu bir şifre. Hangi ev olduğu açık.

Bilincinin rastgele dolaşan büyütecisi, renklerini yılların sararttığı kayıtları buluyor. Kazlıçeşme'nin demiryolundan uzak yukarı mahallelerinde bir gecekondu. Gecekondu? Nereden çıktı bu gecekondu lafı. Bahçeli, iki katlı basbayağı düzgün bir ev. Bahçenin demir kapısı ipi çekilince açılıyor. Kırmızı bir tulumba parıldıyor yan tarafta, sarmaşıkların dibinde. Amcamın evinde de aynı tulumbadan vardı. Üstünden azıcık su konulur ve kol kaldırılıp indirilir. Bahçeye her çıkışında yaparım bunu. On dakika, yirmi dakika, yarım saat... Kolumun ritmik

inif çıkışları ve ritmik olarak azalıp çoğalan güröl güröl su. Amcamın, ensemeye inen tokadı. Babasızlığımın ilk fiziksel acısı. “Ulan fırlama, o su dipsiz kuyudan gelmiyor!” Evde ne zaman buluşmuştuk? Her şeyi gizledikten önce mi, sonra mı? Ev hangisiydi? Gültepe’deki mi, Kazlı-çeşme’deki mi? Tüm grup oradaydı. En geç ben gelmişim. Hava sıcaaktı. Üşüyorduk korkudan. Korku değil, yapışkan bir tedirginlik. Bir önsezi ensemeye üflüyordu. Telepati mi? O otomobil neden orada duruyor?

Evin arka çıkışı var mı? En geç gelen kişi evi en erken terk ediyor: Ben. O garip tedirginlik işimizin doğası gereği mi, yoksa özel önemde bir belirti mi? Araba hâlâ orada. Başka bir araba sokağın öbür başında. Dönüp haber versem mi? Uzaklaş buradan. İlerideki ana yol ilk hedef. Arada karanlık ve geniş bir arazi. Seyrek ağaçlar, çalılıklar, molozlar, çöplerle kaplı doğal bir çukurluk. Çingelerin köpeği kokumu aldı, havlıyor. Dikenli telleri geçiyorum. Silahımı saklamalıyım. İlk ağaç dibine... Altınları da oraya mı gömmüştüm. Yoksa o başka bir gece miydi. Bir silah sesi. Peşi sıra patlamalar. Evden geliyor! Bir tek Mustafa’da vardı silah! Sessizlik... Araba kornaları, motor gürültüleri, komşu mahallelerden gelen olağan sesler... Uzaktan bir tren geçiyor. Yeri kazıyorum. Hayır, yok böyle bir şey. Çantamı alıp koşuyorum. Hangi çanta? Elimde çantayla çıktığım ev hangisiydi? Amcamın evi? Yengem bizi kapıda sevinçle karşılıyor. Öğle yemeğine oturuyoruz. Amcam tarlada tek başına çalışıyor. Uzakta bir korkuluk gibi... Geldiğimizi biliyor; fakat ilgilenmiyor. Biz ayrılınca dek dönmeyecek eve. Hep ilgisiz böyle. Amcamın zekâ özürlü oğlu giriyor içeriye. Selam sabah yok. İlk sözü : “Ercan, sen toto oynamayı biliyor musun?”

“Gecekonduya git!”

Belleğimin çöküntüleri altında kalan bilgileri önsezilerim anımsatıyor. Akıl hastalığı böyle olmaz. Dışarıdan sesler duyarım insan. Saçma sapan sesler. Benimki bir tür trans hali. Test sınavında ilk işaretlediğin seçenek doğrudur. Değiştirirsen yanılırsın. Önseziler yanılmaz. Bugüne dek hep önsezilerime uydum ve kurtardım paçayı. O evi anımsamalıyım. Arka tarafındaki araziye. Yumrukla bakalım bozuk radyoyu. Oraya gündüz gitmişim. Tulumbasından su çekmişim. Hayır karıştırma. Orası yine amcamın evi. Komşu çocuğun adı Resul’dü.

Kulak yolunda kocaman bir siğili vardı. Çok döverdi beni. Sonunda sapanla kafasını yarmıştım. Sapan! Kapan! Kapana kısıldım burada. Girip çıkarken ne kötü bakıyor resepsiyondaki adam. Tanıdılar mı acaba? Her yana fotoğraflarım dağıtılmıştı. Ama aradan yıllar geçti. Sararmıştır resimler. Üstelik binlerce kaçak var. Sarı silik fotoğraflar... Bu duvar da bir zamanlar sarıymış. Örümcek hâlâ orada. Biri de şu köşede. Annem döndüğümü öğrense çıldırır sevinçten. Sevinmek ne demek, unutmuşum. Abartma ulan! Edebiyat yapma. Sevinmek. İnsan gevşer, dudakları yayılır, gülümser... Esmâ! Onu düşünmekti sevinmek. Şimdi mutluluğu düşünmek abes. Kız orada ölüyor. Esmâ! Hiçbir şey yapamıyorum. Bir oda içinde hapis...

“Gecekonduya git!”

“Sus be. Patlama. Gideceğiz elbet.”

İki katlı bir ev. Sarı renkli. Bahçesinde kırmızı tulumba. Renkler değişebilir. Başka bir renge boyarlar, olur biter. Kazlıçeşme’de. Kazlar ve Çeşme. Ne anlamsız. Bir emin olabilsem.

Durdu. Banyoya girdi. Aynadaki yüzü berbat. Sırdaki lekelerden dir. Elini yıkayıp çıktı. Pencereyi açtı. Geçerken bilmeden izmarite basıp söndürdü. Aşağıya, sokağa bakmak için başını uzattı. Gürültüsü pencere camlarını titreterek bir minibüs geçiyordu. Bu Magiruslar yalnızca bizde tutundu. Bir kapıcı apatmanının önüne çıkmış geriniyor. Beyaz takkeli iki adam sabah namazından dönüyor.

Annesinin oturduğu apartman da şu karşıdaki apartman gibi bir apatmandı öyle değil mi. Şu, ışığı yanan mutfak kendi mutfakları olsa ve izlese onları buradan. O kadın benim annem. Çayın suyunu koydu. Şimdi mis gibi kokan yorganımın altında miskinlik ediyorum. Az sonra kahvaltıya kalkacağım. Yan odada Zehra, Selma’yla tartışıyor. Okula yetişmek için telaşlı.

Eve gitmekten ne alıkoyuyordu onu? Düşündü ve bir neden bulamadı. Kafası bomboştu. Zili çalar, uyandırırды onları. Karşılarında hiç beklemedikleri, belki de her dakika bekledikleri birini bulurlardı.

Güldü. Katıla katıla güldü içinden. Dudakları hafifçe gevşedi...

Sabahın ilk saatleri... Dev şehir yeni uyanmış. Aksaray-Beyazıt arasındaki arka sokaklar, caddeler... Sıkışık, iç karartıcı. Yapılar pis, bakımsız, dökülüyor. Gri, boz, kirli kahve; her yer toz, is, örümcek ağı renginde. Kaldırım yok; işgal edilmiş. Yayalar yollarda, araçlar kaldırımlarda. Satıcılar mallarını yüklemiş, meydanlara, köşe başlarına koşuşturuyorlar. El arabası geçene dek herkes beklesin. Tek otomobil durunca trafik felç olur. Çöpler yerlerde rüzgârda oynuyor. Duvar dipplerinde idrar kokusu. Bidonlardan sızan şerbetin ekşi kokusu... Kamyonetlerin arkaüstü devrilecekmiş gibi güçlkle çıktığı dik yokuşlar. Kenarlarda toprak yığınları, derin çukurlar... Karışıklık, karmaşa! Polonya'dan, Romanya'dan, Yugoslavya, Bulgaristan'dan gelen döküntü otobüsler. Sosyalist ülke turistleri esneyerek pis otellerinden çıkıyorlar. Arkasında yattıkları perdelerin uçları, kornişlerden kurtulmuş salkım saçak. Renkler Açık kahve, koyu kahverengi, gri, boz, çöp rengi, is rengi. Yüzler boş, kaba, anlamsız. Karışıklık dayanma sınıırını aşıyor. Onlarsa bu karışıklığa koşuyorlar. Karmaşa, pislik, serbest ticaret. Gelin ve layığınızın bulun. Mal getirin, mal götürün. Satın vücutlarınızı. Özgürlük bu işte. Gerçek özgürlük.

Çürük meyve kabuğuna basıp sendeledi. İstmeden hızlandı adımları. Yürüyüşü koşuşturmaya dönüşmüştü sağına soluna baktıkça. İnşaatın tahta perdesinde çıkıntı yapan kalası fark edemedi, çarptı kafasını.

"Bok herifler!"

Koş kurtul buradan. Koş! Mitoloji neden batı uygarlığının temel taşıdır? Kendi sorusuna yanıt veriyor Peter "Mitolojide erdemler ölümlü ve eziktir de ondan. Hırs, ihtiras, açgözlülük, acımasızlık, saldırganlık ve tecavüz, sapıklık ve işkence; kötülük adına ne varsa ölümsüz ve tanrısal... En kaba biçimleriyle çoğunluğun eğilimlerini, aydınların özentilerini yansıtır." Kafam ve kalasla ne ilgisi var bunun? Peter, evinde kal ve karışma işime!

Annesi geçti usundan. Kız kardeşleri... Koş ve kavuş onlara! Ezan okunuyor. Hayır, sela bu. Ezan sesini özlediğimi sanırdım. Özlememişim. Benim vatanım yok. Koş ve kurtul buradan. Koş ve kurtul.

Bir polis onu gözlüyordu, başka birçok kişi gibi. Üniformasının bakışlarını üstünde hissetti ve irkildi.

Devam et! Belli etme hiçbir şeyi, devam et!

Köşeyi dönene dek koşusunu sürdürdü ve orada yavaşladı. Nefes nefeseydi.

Nereye gidiyorum ben? Ben! Aranan, saklanan, düzme kimlikli kaçak. Nasıl giderim anneme.

Koyu kıvamda bir çorba gibi yoğun ve karmaşık duygularında altta parlayan ateşin etkisiyle garip bir kabarcıklanma oldu. Fakat ağlama isteği, kalın, sert, soğuk kaymak katmanını geçemeyip dipte kaldı.

“Gecekonduya git!”

Elbette. Otelden bunun için çıkmamış mıydım. Anneme gide- mem. O işi ertele. Altınları bulmalıym.

Yine hızlandı. Ev neredeydi? “Kazlıçeşme’de. Kazlar ve Çeşme! Burası neresi? Beyazıt olmalı. Beyaz?! Meydana nasıl çıkılır? Hangi taraf Kazlıçeşme? Aşağıya mı inmeli, yukarıya mı çıkmalı? Aksaray’dan. Ak ve beyaz. Hiçbir anlamı yok. Unutmuşum. Her şeyi unutmuşum.”

Çevresine bakınarak durdu. Yaşamı boyunca hiç görmemiş gibiydi buraları. Sokaklar, yapılar fırıl fırıl dönüyordu. İnsanlar durup bakmadan geçmiyordu.

Soramam. Kimseye soramam. Gözlere dikkat ettin mi? Düşman, kin dolu bakışlar. “Oh, iyi oldu sana!” diyorlar. Hizaya getirecektin milleti ha! Bizi zorla kalıba sokacaktın, öyle mi! Cesaretin varsa dök içindekileri. Hadi dök dök. Dök de tükürüklerimizle boğalım seni!”

Bir taksi yanaşıp durdu. O tuhaf tavırlı turistlerden biriydi galiba. Bazen umulmadık para çıkardı böylelerinden.

Ercan düşünmeden atladı arabaya.

“Kocamustafapaşa’ya.”

Sürücü şaşırdı. Ercan kendi sesini tanıyamadı. Kalabalık bir pazar yerinde yolunu şaşırmış, ürkmüş bir köpek gibi hissetti kendini. Bağır- tılardan korkmuş, kafasına taşlar yemiş, beli tekmelenmişti. Sığınacak geçici de olsa bir yer bulmaktan hoşnut olmalıydı.

Hayır, böyle tutkuyla sevdiğim sen değilsin
Güzelliğinin parıltısı etkilemiyor beni
Sende, geçmiş yılların acılarını seviyorum
Ve yıkılıp giden gençliğimi.

Lermontov

Çay bahçesinde Esmâ'yı bekliyorum. Bakışlardan, başka hiçbir yerde bu denli tedirgin olmam. Kulak misafirliği hep ağırımaya gider. Tipler iticidir. Tavırlar çileden çıkarır. Birçok göz üzerimde Benim gözlerim. Sözler çalınıyor kulağıma : Benim konuşmalarım. Davranışları izlerim : İşte benim selamım, benim oturuşum, garsonu çağırışım, gazete okuyuşum... Onları kendimi tanıdığım kadar iyi tanırım. Yargılayıcılık, kusur arama, hoşgörüsüzlük, kişiliğini pazarlama telaşı... Zekâ, insanı halden anlar, ince fikirli kalmaz; ne de bilgi, özgeci, alçakgönüllü... Zekâ ve bilgi karakter kalıbının üstünü kristal parçacıklarıyla süsler, hepsi o. Bazen insana hak etmediği bir sevimlilik kazandırır, bazen küçük lekeleri büyütür.

Peki, neden buradayım yine? Kendi kırı, kendi kokusu pek iğrendirmez adamı da ondan. Çay içiyorlar ve konuşuyorlar. Çay, sigara ve işleyen çeneler... Yürümek yok, devinim yok. Gidecek yol yok ki, oturmak suç olsun. Yanıt hazır! Her şey oraya kadar. Yol yoksa yürümek de yok.

İşte geldi! Yine herkes ona bakıyor. Yıllar önce de herkes ona bakardı görüldüğünde. Yıllar öncesinde olduğu gibi herkes ona bakarken ben birazcık sevinip, daha çok hüznleniyorum. Bu kız benim masama oturacak. Demek ki hâlâ pek çok şeyi düşünme şansım var. Şans neye yarar ki! Esmâ tanımadığım insanların arasında hep ezmiştir be-

ni. Düşüncelerin dudaklara yansımayan fısıltılarını hissediyorum. Kıza bakın, bir de şu yanındakine.

Yüzü gülmüyor. Sonuç bugün de olumsuz.

“Merhaba!”

“Hoş geldin. Nasıl gitti? Gene çok yordun mu kendini?”

“Evet, canım çıktı.”

Saçlarını geriye topluyor. Terlemiş.

“Hiç haber yok mu?”

“Yok. Kimse bilmiyor; deli olacağım. Herkes döndüğünü benden öğreniyor. Necmi’ye gittim. Tüm umudum ondaydı. Tam üç saat bekledim işyerinde. Nihayet geldi : Sonuç sıfır.”

“Ne içersin?”

“Sen telaş etme. Çaycı gelirse bir şey söylerim.”

Bir haftadır İstanbul’da. Tekdüze yaşamının biraz renklenmesini ister hep insan. Bir şeylerin değişmesini... Aradığın değişiklik : İşte Esmaya yanımda. Akşamları buluşuyoruz. İşten çıkış saatimi iple çekiyorum. Buluşma yerine gelene dek içim içime sığmıyor. Sevinç ve hüznünden yalıtılmış salt heyecan. Sonunda geliyor. Geldi! Renklenme hep tatlı tonlarla olacak değil ya! Cart renkler giriyor araya. Esmay’ın geliş amacı belli. Ortada çözemediğimiz bir sorun var : Ercan.

“Sen daha iyi bilirsin ama,” diyerek bir söz açmak istiyorum.

“Ben neyi daha iyi bilirmişim?” Lafımı ağızma tıkıyor. Gereksiz tevazuum bazen benim de canımı sıkıyor. Ne söyleyeceksen doğrudan söyle işte! Esmay mıymıntılıktan hiç hoşlanmaz. Ben de sert çıkıyorum.

“Canım, sözün gelişi söyledim.”

“Daha sözüne başlamadın ki, sözün gelişi olsun.”

Bugün çok sinirli. Nasıl olmasın. Hasta yatağından yeni kalkmışken İstanbul’a koş, bu sıcakta kayıp bir adamı ara.

“Bir arkadaşımın eski bir arkadaşı ölmüştü. O zaman bir şey söylemişti bana.”

“Ne demişti?”

Yumuşadı mı, dalga mı geçiyor’?

“Arkadaşının ölümüyle insanın yaşamından bir parça boşluğa uçuyor, demişti bana. Aslında ister bir tanıdık, ister bir dost ya da akraba; birinin ölümüyle o insanın üzerindeki, bilincindeki seninle ilgili tüm

izler toprak oluyor. Karşılıklı sevgi, dostluk, beğeniler, anılar, hepsi hükümsüz. Bir anlamda kısmen senin de   l  m  n.”

“Neden söyledin bunu?”

Haklı. Neden söyledim bunu.   ekinerek nedenini açıklıyorum: “Ercan bizim için çok özel biriydi.”

Pembe dizilerdeki “  zel bir yer” “  zel bir kişi” gibi dublaj söylemler geliyor usuma. Baskın dilin verdiği baya ılılık duygusu tümce daha ağzımdan çıkarken eziyor yüreğimi.

“Ercan   lmedi ki,” diyor Ema kızıgnlıkla. Duygularımı gizleyip, konuyu kapatıyorum.   lmedi ama bize ne kadar yakın. Ne düşünüyor şimdi, neler tasarlıyor. Hangi gözlerle görüyor eski dostlarını. Ya beni. Bakışları, yüzü, donuk, sevgisiz...   sk  dar’daki ayrılı ımızı anımsayıp aklımdan geçenlerden utanıyorum. Ben böyleyim işte. Fırsatını bulmaya görsünler, boy verir fesat, kinci,   ıfıt yönelimler; suyunu   eker sevgilerimin.

  aycı geldi. Masa örtüsüyle aynı renk kısa, bordo önlüğü lekeli, kirli. Elleri bakmak istemiyorum. O da bizim yüzümüze bakmadan iki çay koyuyor önümüze. Belli ki İstanbul’a geldiği çok olmamış. Ama hiç ezik değil. Nobran, saygısız.

“Soda yok mu.”

“Yok abla.”

“Para getirmiyorsa satmazlar tabii.”

“Yok, satıyoruz abla. Kalmadı. Onun için.”

“  yle olsun.”

Ema kar  ımda.   imde birikip ta anları anlatabilirim ona. İki gece önce kafaları çektiğimizde a ılamamı tım, şimdi ne söyleyebilirim. Duygularımı biliyorsa biliyordur zaten. Geçmişte ne kadar biliyorsa, şimdi de o kadar biliyordur. Sekiz yıldır hep onu, Ercan’ı ve arkadaşlı ımızı düşündüğümü biliyor mudur? Anlatmak gerek bazı şeyleri. Anlatınca değer kazanır bazı duygular, anlatmadık a bilinmez... Bir zaman gelecek, hep birlikte olacaktık yeniden. Bu düğümün hiçbir an yüreğimde canlılığını yitirmediğini bilmesi gerekir. Bazen iki duble rakıdan sonra kapıldığım o kısa vecd anlarını, onları d    nd    m  de içmeden de yaşadığımı... Olmuyor. Ba layamıyorum. Aklı Ercan’da. Benimki değil mi?

“O halde annesine gitmeliyiz.”

Söz, ağzımdan kendiliğinden çıkıyor. Önünü arkasını düşünmeden.

“Evet, şimdi ben söyleyecektim,” diyor. “Başka çare kalmadı. Bu akşam gidelim. Var mı işin?”

“Bu akşam?”

“Geç bile kaldık. Gidelim öğrenelim. Dananın kuyruğu kopsun. Kadıncağızın bir şey bildiğini sanmıyorum ama duyacaksa bizden duy-
sun. Yerini biliyorsa ne âlâ.”

Cezaevine girince yataklara düşmüştü. Şimdi, yıllar sonra pat diye gidip Ercan’ı sormaya çekiniyoruz. Ya bilmiyorsa. Ya boş yere umuda kapılırsa. Hele son durumunu öğrenirse birden bire. Korkuyorum. Ama başka çıkar yol kalmadığı doğru. Bu akşam gideceğiz demek. Geç bile kaldık. Esmâ haklı. Çayını yudumluyor. Benimki soğumuş bile.

“Annesi bir şey bilmiyordur. Döner dönmez evine gitmez. Çok riskli bir şey...”

Esmâ ters ters bakıyor. İş yokuşa sürmek benim son çırpımışımdı.

Serin bir rüzgâr esiyor denizden. Hırkasını sırtına alıyor. O zamanlar bile iyi giyinirdi. Bu haliyle olağanüstü. Soğukta ürperisi, ince boynu, çıplak kolları... İlkokula bile gitmiyordum. Bir akraba kız gelmişti, iki üç hafta kalmıştı evde. Peşinden ayrılmaz, dışarıya çıkmaz olmuştum. Sonra gitti. Yemekten içmekten kesildim, dünyam karardı. Bu benim yapım. Umutsuzluk. Umutsuz tutkular. Ne mutsuzluk verecekse ona sarılış...

Yan masadakiler akşam gidecekleri konseri konuşuyorlar. Yerler numaralı değilmiş. Erken gidip önleri kapmak gerekiyor. Kıvırcık saçlı oğlan rahatına düşkün. Konseri arkalardan da izleyebileceğini söylüyor. Peki ya hiç yer bulamazlarsa. Arka masadaki iki kız Ferit’le Ayla’nın neden ayrıldıklarını tartışıyor. Ferit Ayla’yla “çıkarken” başka birini daha idare ediyormuş. Hayır, bu Ayla’nın bahanesi. “Olaya” tek yönlü bakmamak gerekir. Varsa yoksa giyinip kuşanıp gezmek, ha ha ha, hi hi hi. Bir şey okuduğu yok. Üstelik bir de mızımız. Çocuk, kaprislerinden az daha “kafayı yiyecekti.”

Konuşmuyoruz. Ercan yakında bir yerde mi, uzakta mı? Neyi, ne zaman, neden yapacağı belirsiz bir adam. Başımızı belaya bulaştırabi-

lir. Pimi çekilmiş bomba altımızda; biz oturmuş Ferit'in Ayla'dan neden ayrıldığına kafa yoruyoruz. On on beş metre çapındaki bir alanda ki herkes Ferit ve Ayla'yı ayıran nedenleri dinliyor. Zülfü şarkısını söylüyor. İleride uçuk uçuk tipler kitap satıyor. Yanlarındaki sergide devrimci bıyıklı gençler... Posterler de var. Madonna. Yanındaki de Che galiba. Ercan başımızı belaya sokacak. Ne yapacağız? Belki de yakalanmıştır. Korkumu dağıtmak istiyorum.

"Aradın mı eşini? Hep eşini diyorum, kusura bakma. Adını yine unuttum."

"Unutmuşsan kafanı yorma." Bu kez kinayeli değil. "Aradım ve beklediğim gibi yine kavga ettik."

"Niye?"

"Söylemiştim ya; 'dön' diyor. İşlerini yola koyabilirse haftaya birlikte gelebilirmişiz. Çok anlayışlı. Kolumda kocam, elimde çocuk, dedektiflik yapacağız."

"Sen ne dedin?"

"Canım, laf söylüyor işte. Hiç gelir mi? Sen bu hafta işlerini ayarla, sonra ben gelirim; sen ararsın Ercan'ı dedim."

"Sonra."

"Sonra küfretmeye başladı. Çileden çıktı."

"Sana küfreder mi?"

"Kızınca çok bağırır. Ben de altta kalmam tabii, üzülme."

Üzüldüğümü anladı. Hiç değilse bu iyi. Acaba herif hiç vurdu mu ona. Soramam. Ya, "evet, vurdu, dövdü," derse. Yok canım, olmaz öyle şey. Hem adam bir vursa, bizimki üç vurur. Konu terletti beni. Daha fazla kurcalamak istemem.

"Peki teyzende rahatın cidden yerinde mi? Yine söylüyorum, bize gelersen çok sevinirim. Babamdan çekiniyorsan, Betül'de kal. Ha, ne dersin?"

"Sağ ol. Teyzemde gerçekten rahatım. İlk birkaç gün aile akraba muhabbeti sıkıti hakikaten, ama şimdi iyiyim. Betül nasıl?"

"İyi. Sana selam söyledi."

"Sağ olsun."

Tanıştırırken birbirlerine soğuk kalacaklarından korkuyordum. Farklı çevrelerin insanlarıyla kendim iyi arkadaş olurum da, aralarında

sıcaklık yaratamam. Benzer zevkleri olan dostlarım bile ayrı ayrı gruplaşırlar. Tüm arkadaşlarımla katılacağı yemekli bir toplantı düşlemişimdir hep. Olmayacak şey... Ama Betül'le Esmâ kaynaştılar. İkisi de Çehov hayranıymış. Daha birçok ortak nokta... Eskiden iyi okurdu Esmâ. O gün sordum : “Neler okuyorsun?” “Hiçbir şey,” dedi. “Sana ev işleri, çocuk, çamaşır, bulaşık demeyeceğim. Okuma arzumu kaybettim. Yeni müzikleri izlemiyorum. Film seyretmiyorum. Doğru dürüst dergi, gazete okumuyorum. Politikayla ilgilenmiyorum...” “Nelerden hoşlanıyorsun peki?” “İşte bundan,” dedi. Parmak uçları nasırlaşmış erkeksi elleriyle yemleri oltalara ustaca takıyordu. “Hemen her gün denizdeyim. Çoğu zaman yalnız, bazen bir arkadaşım var, onunla... Radyoyu açıyorum. Bazen yalnızca denizi dinliyorum. Zaman zaman İstanbul'u özleyorum. Sonra soruyorum kendime : Niye özleyorum büyük kenti. Sinemaya, tiyatroya gitmek için. Ya da ne bileyim, kalabalık bir kafede oturmak için... Şehirli doğanın kucağında yaşayanlara imrenirler. Filmlerde bu duygu sömürülmez mi. Öykülerde aynı tema işlenmez mi. Ben zaten buradayım işte! Sanki kalabalıkta yaşayınca daha mı sıcak ilişkiler kuruluyor. Ona buna özeneceğime, düşlediğim gibi yaşarım...” Kıyıda tatlı bir rüzgâr esiyor. Teknemiz hafif hafif sallanıyor. Elimde konyaklı çayım, serinlikle ürperiyorum. Üstümüzde göğüs göğüse çarpışmalarda binlerce insanın öldüğü, top mermileriyle delik deşik tepeler... Deniz koyu mavi ve şıkır şıkır. Yanımda Esmâ. Yukarıdakiler ölmüşler; ama ölmeden önce yaşamışlar zamanı. Ben yaşayamıyorum; seyrediyorum yalnızca. Bu kız hep yaşadı, bense izledim. “Sen girmek istiyorsan eşlik ederim,” diyor. Doktoru kesinlikle yasaklamış; ama umurunda mı. Üşeniyorum yüzmeye. Biraz da onu korumak için galiba. Mutlu değilim. Esmâ'nın yanımdaki varlığı geçici. Şu ortam geçici. Önümde akıp giden yaşam suyuna bir türlü giremedim.

Esmâ yanımda. Yalnızken anılarla sarhoş olurum; şimdi göz göze yiz; kafam bomboş. Kaçmak, evine dönmek isteyen, ezik, sıkılmış, donuk, soğuk bir Ayhan.

“Senin ufaklığın adı neydi? Bak onun adını da unutmuşum. Kafa kalmamış ki!”

“Ulaş.”

“Ulaş ne diyor bu işe? Seni özlüyordur.”

“Özlemez mi? Ben de özlüyorum. İşin sonundan asıl onun için endişeliyim.”

Bir tanıdığını gördüm. Öndeki kalabalığın arasından, gözleriyle oturanak boş bir yer arayarak ağır ağır geçiyor. Görmezlikten gelmek en iyisi.

Uzun bir sessizlik... Her an kalkabiliriz. Esmayüzünü bana çeviriyor.

“Hadi, istersen gidelim.”

Fırtınada sığınılan sıcak kulübe. Çocukluğum. Ne zaman başım sıkışsa, ne zaman canım sıkılrsa, sıcakta bunalsam, sabah bezgin kalksam, patrona kızsam, trafikte geciksem, giyecek gömlek bulamasam, işlerim yoğunlaşsa, tatili özlesem, gazetede içimi buran bir başlık görsem, çocukluğuma; o güzel evimize, toprak ve çimen kokan bahçemize, oyunlarımın küçük dünyasına dönmek isterim. Sonra komşulara gitmek, Hasibe teyzenin kapısını çalmak, her zaman yeni pişmiş kurabiye kokan kuzineli mutfığa dalmak...

İstanbul’a taşınmalarından sonra buraya birkaç kez gelmiştim. Ercan’la ilişkimiz pek sıcak sayılmazdı. Ama annesini ilgilendirmezdi bu. Aksine, yenilerindense eski arkadaşlarına yakınlık gösterirdi. Kurabiye kokulu o evden sonra merdiven aralığı küf ve yemek yağı kokan bu apartmana ilk girdiğimde bayağı garipsemiştim.

Karşımızda zil. Yüreğimde çocukluk sevinci hiç kalmamış. Biraz heyecan, biraz korku, bastım düğmeye. Önümde yeni bir kapı, yeni bir bilinmezlik. İçeriden bir tıkırtı duyuluyor. İyi ki yanımda Esmayar. Kapı açılacak! Açılıyor : Karşımda Ercan! O açmış oluyor kapıyı. Gülüyor. “Sonunda izimi buldunuz ha!” Hayır. Bir kız. On dokuz yirmi yaşlarında. Kız kardeşlerinden biri olmalı. Büyüğü mü, küçüğü mü? Birinin adını anımsıyorum Meral. Öbürünün ismi aklıma gelmiyor. En son gördüğümde çocuktuydu. Bizi tanıması olanaksız. Kendimizi tanıttık. Şaşıyor.

Utangaç, fakat içten bir ilgiyle buyur ediyor bizi. Adı Seval. Demek ki küçüğü. Salona geçtik. Eski tip, camekânlı büfeyi iyi anımsıyorum. Cilalı ve pırıl pırıl. Camlarından biri kırılmış. Öbür eşyalar yabancı. Bana yalnızca bu büfe cesaret veriyor. Zaman zaman anlamsız görünen iz takibimizde ziyaretimizin nedenini anımsatan tek eşya o. Üst rafta gümüş çerçeveler içinde yan yana duran fotoğraflar... Ercan ve babası. Ercan fakültedeki yüzüyle gülümsüyor. Bu hali bana biraz soğuk. Cezaevine girmeden önceki son birkaç ayda arkadaşlığımız biraz canlanır gibi olmasa şimdi belki burada olmazdım.

İyi ki Esmâ var. O, kızla konuşuyor, bana dinlemek kalıyor. Seval liseyi yeni bitirmiş, fakülteye girememiş. Bir muhasebecinin yanında yarım günlük işte çalışıyor. Üniversiteye hazırlık kurslarına devam ediyor. Gülümsedikçe dudakları aynı Ercan'inkiler gibi kıvrılıyor. Bu kız Ercan'ın özbeöz kardeşi. Burası Ercan'ın evi! Gelişimizin elbette ki anlamı var. Seval'in üzerinde göğsü yazılı ve resimli bir tişört, altında kot pantolon... Kanepede bir Sabah gazetesi, yanında bir pop müzik dergisi. Annesi komşuya çıkmış, neredeyse gelirmiş. Başıma bir ağrı girdi. Hadi sor Esmâ. Artık dayanamıyorum.

"Ercan"dan bir haber var mı? Çok özledik onu."

Kızın yüzü gölgeleniyor. "Abimden dört aydır haber alamıyoruz." diyor. "Daha önce ayda bir-iki kez telefonla arardı. Mektup yazardı. Annem çok merak ediyor. Yine hastalanacak diye korkuyoruz."

Biraz olsun ferahlıyorum. Yarım bir soluk... Yani, yeni bir haber yok. Onları annelerinin sağlığı daha çok ilgilendiriyor. Haksızlık etme. Söylediği, işin yalnızca bir yönü.

Zahmet etmemesini söylüyoruz ama kız, soğuk bir şeyler getirmek için mutfaka gidiyor. Konuşmadan birbirimize bakıyoruz. İçimden hiçbir şey söylemek gelmiyor.

İri bardaklar içinde kolalarımız geldi. Kenarlarına birer dilim limon geçirmiş. İstememiştım; ama elimi serinletti bardak. Cam, boncuk boncuk terlemiş.

"Söylemeyecektim; fakat sizler yabancı değilsiniz. İki gün önce biri gelmiş; abimi sormuş. Hiç tanımadığımız birisi. Annem, polise pek benzemiyordu diyor ama, bizim bakkala da abimi sormuşlar. Bayağı endişelendik."

Bardağı bıraktım. İşler sarpa sarıyor. Ev şu anda gözetleniyor olabilir. Olabilir mi? Muhakkak gözetleniyordur ve geldiğimizi biliyor adamlar. Yandık. Çıra gibi... Neden geldim buraya? Neden uydum Esmâ'ya?

Kapıda anahtar sesi... Seval fırlıyor.

“Annem geldi. Sizi görünce çok sevinecek...” diyor. Neşeleniyor.

Ey uçucu zaman, daha hızlı ak!
Bu yeni zırh bunalttı beni.
Ölüm gelip üzüngimi tutacak
İnip çıkaracağım yüzümden miğfer siperliğini...

Lermontov

Sonunda bildik gibi gelen caddeler... İşte meydan! Yalnızca adı meydandı. Biraz şişmiş dört yönlü bir kavşak... Yıllar önce en son gördüğüm gibi. Otobüs durağı bile değişmemiş. Soluk alamayan sıkışık apartmanlar, dar sokaklar, toplanmayan çöpler, bidonların başında pinekleyen kediler, yerlerde sigara paketleri, karpuz kabukları, ekşi şerbet kokusu...

Yabancı gelmeyen bir sokağın başında arabayı durdurdu. İndi. Adamın ne kadar istediğini, kendisinin ne verdiğini bilecek durumda değildi. İçindeki fırtınada göz gözü görmüyordu; duru bir deniz gibi pürüzsüz, düzdü yüz anlatımı. Sokağın içine yürüdü.

Ev bu sokakta. Çok iyi tanıyorum kaldırımları. Arkada boş arsalar olmalı. Apartmanlar her yanı kaplamış. En çok iki katlıydı binalar. Her yan dolmuş.

Durup dört bir yanına, yukarılara, yere, çevresindeki her yönde, her cisme dikkatle baktı. Şaşırtıcı bir benzerlik vardı ortamda. Belleği ona yeni oyunlar ediyordu. Burası annesinin sokağına, yani kendi sokaklarına benziyordu.

Olamaz! Şöföre Kazhçeşme'ye gidelim, dediğimden eminim. Kaz ve Çeşme! Ne ilgisiz bir bağlantı, diye düşünmüştüm hatta. Kazlıçeşme, demiştim; kuşku yok. Fakat burası Kocamustafapaşa. Olanaksız. Annemin evine gitmek istemiştım : Fakat bu daha önceydi. Taksiye at-

lamadan önce. Bunlar ne anlama geliyor. Şöför düşüncelerimi mi okudu yani. Telepati gibi bir şey. "Başka bir insan sizin düşüncelerinizi çağırıyor gibi hissettiğiniz oldu mu hiç?" diye sormuştu doktor. Hasta değilim. Suçlayıp durma kendini. Deli değilim ki, adam kafamdakileri anlayıp beni buralara getirsin. Şoför bir hayli tuhaftı. Küçük bir ihtimal ama yine de bir ihtimal. Saçmalama! Herif hiç tuhaf birine benzemiyordu. O halde burası Kazlıçeşme. Adama ne dediğimi gayet iyi biliyorum. Kaz-lı-çeş-me. İri bir kaz oturmuş sularını silkiniyor üzerinden. Altında küçük bir çeşme. İşte ev! Bu yapının yerinde bahçeli iki katlı bir gecekondu olmalıydı. Kırmızı tulumbalı. Tulumbadan su çeker, birbirimizi ıslatırdık. Eski bir apartman. Karşısında bir kahvehane açılmış. Arkada geniş, açıklık bir arazi olmalı. Çukurluk... Yer yer çalılıklar, tek tük ağaçlar, çöp yığınları, Çingene çadırları. Hani yok! Nerede? Arkada da evler var. Apartmanlar... Her yanı beton sarmış. O çukurluk nerede? Ne olacak şimdi? Her şey boşa mı gitti? Altınlar ve onca mark. Onca kan boşa mı aktı!? Uykusuz geceler, yalnızlık ve işkence. Onca yıllık gurbet, göğsümde düğümlenen habis bir ur gibi aşkıml! Hepsi bir hiç için. Umutlarım betonların altında kalmış. Kimse çıkaramaz onları. Yaşamıyorum bu anı. Kötü bir düş olmalı. Uzamış bir kâbus. Ne yapmalı? Ne yapmalı şimdi?

Kalabalıkta annesini yitirmiş bir çocuk gibi ağlamaklı, panik içinde aşağı yukarı koşturdu sokak boyunca. Arka sokağa, yan sokaklara girdi; oradan koşup caddeye çıktı. Uzamış bir kâbus içindeydi sanki. Saçları, yüzü terden ıslanmıştı. Bağırsa bağırımıyordu; kime bağırırsın. Ağlasa ağlayamıyordu; kime ağlasın. Labirentte dönenip durdu. Yabancı suratlar şaşkınlık, korku ve küçümsemeyle bakıyorlardı yüzüne. Tek bir dost çehre yoktu, tek bir tanıdık surat, tek bir sıcak yürek.

Tiz, cinsiyeti belirsiz bir çığlıkla sıçradı yüreği, durdu; kulaklarını kapattı.

İndirdi ellerini. Ses dışarıdan gelseydi, kulakları patlamış olurdu kuşkusuz. Kimin sesiydi bu ses? Onun sesi miydi? Esmâ ölüyor muydu şu anda?

Esmâ ölecek ve sen hiçbir şey yapamamış olacaksın. Hiçbir yardımın olamayacak ve bir daha göremeyeceksin onu. Yüzü yüzüne düşlerinde bile gülümsemeyecek. Sesi sestense sese değişecek, yüzü yüzden yü-

ze ve lanet okuyacak sana rüyalarında. Sen zavallı bile denmeye layık olmayan, iğrenç yaratık; çaresizlikle kahrolacaksın. Gül şekilsiz adam, gül. Acı çekmeyi bile hak etmedin sen. Gül haline. O donuk, ödünc suratınla.

“Ercan!”

“Ercan!”

Bu da kim? Yeni bir ses. Bir sen eksiktin be adam. Yükselt sesini, katıl rezalete. Hepiniz gelin. Gelin ve tükürün suratıma. Git. Git yoluna! Bırak peşimi,

“Ercan!”

Şimdi daha yakın. Arkamda. Nereden çıkarttı şu iğrenç sesi belleğim! Nefesi ensemde. Dön bir bak arkana. Dön bir bak, ne çıkar!

Döndü. Peşinden gelen, kanıyla canıyla bir insandı. Uzunca boy-lu, kumral, mavi gözlü, tıraşı gelmiş tanıdık bir sima. Gülümsüyordu. Gözleri? Korku ve kuşku vardı bakışlarında. Gözleri gülmüyordu. Kararsızdı. Çağrışımları hızlandı. Denetleyemiyordu onları. Bir zaman tüneline girdi sanki ve ayakları yerden kesildi birden, karanlık bir çukura uçtu. Bu ses ve bu yüz! Düştüğü çukurun dibi yoktu. Ayakları ulaşmıyordu yere ve toparlayamıyordu kendini. Sonra bir darbe. Sırt üstü çakıldı zemine. Tüm hücreleri sarsıldı : Bu adam dost değil!

“Ercan, beni tanıdın mı?”

Boş boş baktı Ercan.

“Seninle biraz konuşalım.”

Farkında olmadan fünüyeyi ateşledi adam : “Seninle biraz konuşalım!” Ercan’ın yumaklaşmış, karmakarışık anıları içinde bir bölüm parlayıp, kısa bir an aydınlandı. Mont cebindeki sağ eli tokalaşacakmış gibi çıktı, ileri uzandı yavaş yavaş. Adam da elini uzattı uzanan eli sık-mak için. Ercan’ın eli yükseldi, apansız atıldı karşısındakinin boğazına. Adam geri geri sendeledi, kurtarmak istedi gırtlığını. Şimdi Ercan iki elle sıkıyordu boğazı. Adam sol eliyle direnirken, sağ elini beline attı, tabancasını çıkardı. Ercan bekliyordu bunu. Bileğinden kavradı, yük-lendi kola. Silah patladı. Boşuna! Gırtlığı bırakıp diziyle; sertçe çene-ye vurdu Ercan. Düşen tabancayı yerden kapıp fırladı ayağa. Adam di-linden fışkıran kanları tükürmeye çalışırken doğrulmak istedi. Bir şey-ler geveliyordu ağzında.

“Ne bekliyorsun; bas!”

Derinlerden bir yerden gelen sese ilk kez yürekten katıldı, bastı te-
tiğe. Art arda üç kez... Adamın yüzünden ve alnından kırmızı benek-
ler fırladı ve hareketsiz kaldı yerde. Gözleri açık ve şaşkındı. Bir şeyler
söylemek ister gibiydi hâlâ.

“Kaç!”

Koşmaya başladı. Ama koşmak gereksizdi. Kimse kovalamıyordu
ki. Köşeyi döndü. Yavaşladı. Yürüdü. Caddeye çıkınca ilk rastladığı
çöp kutusuna bıraktı silahı. Bir taksi ilişti gözüne. El etti.

Çevredeki apartmanlardan silah seslerini duyanlar, ortalık yatışık-
tan kısa bir süre sonra pencerelere üşüştiler. Başı beyaz tülbentle bağ-
lı (kızları çıkarttıramamışlardı kafasından – hele küçük oğlunun peşi
sıra gelen üzüntülerinden sonra... –) yaşlıca, şişman bir kadın herkes-
ten önce aşağıya baktı. Karşı kaldırımda, kahvenin ilerisinde bir adam
yerde yatıyordu, öbeklenen kanın içinde hareketsiz... Bir an, köşede
elinde silah uzaklaşan birini gördü arkadan. İki kişi, şaşkınlığın ardın-
dan korkak adımlarla yerde yatanın başına yaklaştılar. Kadının kalbi
pır pır atmaya başladı, başı döndü.

“Allah sonunu hayır etsin. Yine başladılar.”

Kendini kanepeye zor attı.

“Burada ineyim.”

İçinde öyle bir sıkıntı vardı ki, araç hemen durmasa kapıyı açıp
atacaktı kendini yola. Fırladı dışarıya. Şoför arkasından bağırdı. Pek de
üstelemedi fakat. Normal biri olmadığı kesindi herifin. Başına bela aç-
madan çekip gitmişti ya, daha ne istiyordu.

Gözleri kavrulmuş, alev alev yanan bir adam gibi koşuyordu Er-
can. Öldürdüğü adamın yüzünü görmesiyle kabarcıklanan, şaşkın,
cansız bakışlarıyla kabuğunu atıp belleğinden fıskıran pislikler... “Me-
saj falan yok, hain!” diye bağıırıyordu Mustafa. “Üstünü betonlarla
örtmeye çalıştığın geçmişin işte karşında. Hatırla! Utan ve yine hatır-
la!”

Belleğim oyun ediyor bana. Bir zırdelinin belleği! İnanma ona. Bir kâbus bu. Uzamış bir düş. Uykudasın. Gördüklerin düş. Anımsadıkların uydurma. Kuruntular... Deli saçmaları...

Bir ormandalar. Gece... Karanlık... Araçların farları ve el fenerleriyle aydınlanıyor yüzleri. Uzun, soluk, gölgeli... Orta yerde saçları sakalları uzamış, bitkin, kirli, dağınık dört adam. Çevrelerinde elleri silahlı, telsizli, diri tok sesleriyle bağırıp çağıran, küfreden adamlar. Tutsakların bağları yeni açılmış gözleri, el fenerlerinin aydınlığına bile alışıksız değil, kamaşıyor. Yürümeyi unutmuşlar. Dallara, çalılara takılıyor ayakları. Bağırsız ayakkabıları fırlıyor iki adımda bir. Tekmeler ve yumruklar... Birisi çizmesinin topuğuyla çıplak şiş ayaklarını eziyor. Soğuk iliklerine işliyor.

“Şu çalının dibinde.” (Ölgün, zor duyulur bir ses.)

“Burada mı?”

“Evet!”

“Al öyleyse kaz.”

Eline bir kürek tutuşturuluyor. Bırakıveriyor yere. Bir yumruk çenesine. Sendeliyor.

“Yeter artık vurma çocuğa. Yardımcı oluyor, daha ne yapsın.”

Aynı ses. ‘İyi’ polisin sesi. Ya kurban kim. Paraların yerini gösteriyor cellatlara. Teslim olmuş. Kim bu adam? “Ercan” diye sesleniyorlar ona da. Ben? İmkânsız. Olamaz! Deliriyorum. Çıldırıyorum ben!

Köprü! Haliç mi burası, Boğaz mı? Boğaza yaya sokmuyorlar. Köprü mü, kemer mi? Bahçe duvarı. Evimizinki. Komşuya geçmek için çıktım üstüne. Armut dalları engel oluyordu. Aralamak gerek. Hani bir kız vardı yan bahçede!? İşte orada. Yapraklardan göremiyorum. Armutlar. İri, sarı, sulu sulu... Kızı nasıl göreceğim?

Çok sıcak. Dar geliyor giysileri. Üstüne yapışıyor terden. Montunu çıkarıp fırlatıyor. Yetmiyor. Yanık, cılk yara kaplamış ruhunu dalıyor kumaş. Gömleğini de fırlatıyor.

Neden göremiyorum onu? Gözleri bağlı. Islak bir sıçan gibi ve çıplak... Şıp şıp damlalar düşüyor ayaklarına. Tabanları, betonu duyumsamıyor. Kafasını kapıya çarpıyorlar.

“Dinle! Bülbülün sesini dinle!”

Bir kız. Kimin sesi? O mu, değil mi? O mu?

İtiyorlar arkasından. Yerler çıplak beton. Pencereleler açık. Soğuk...
“Açın gözlerini; görsün.”

Üç adamın arasında yerde boğuşan bir kız. Sesi kısılmış, yine de bağırıyor. Çırılçıplak. Yüzünü göremiyorum. Esmam mı? Göremiyorum. Kulaklarında rüzgârın uğultusu. Pencereleler açık. Hiçbir şey duymuyorum. Kız kalkmaya çalışıyor. Her yanını mıncıklayan yaratıkların ellerini itmek istiyor. Uğultu... Sesler çok derinden geliyor. Adamlar gülüyor. Kız? Yüzünü göremiyorum. Esmam mı?

Çıplak adamı çıplak kızın üstüne savuruyorlar. Adam direnemiyor. Devriliyor yere. Tutuyorlar ellerini, kızın teninde dolaştırıyorlar parmaklarını. Göz göze geliyorlar altında yatanla. Haftalardır tükettiği gücünün artıklarıyla doğrulmak, bağırarak istiyor. Ensesine bir tekme... Göremiyor hiçbir şeyi. Sesleri artık hiç duymuyor. Uğultu kulak zârlarını zorluyor. Kızı göremiyor. Çünkü dallar var önünde. Sulu, iri, çürük meyveler... Kızın göğüsleri... Yapraklar... Arala şu dalları ve bak. Kim bu kız? Ne değişir. Esmam ya da bir başkası. At kendini aşağıya ve bitsin şu iş, kurtul! Hazır mıyım ölüme? Hiçbir görevim kalmadı mı? Hiçbir sorumluluğum... At kendini, kurtul! İşlevlerim sona mı erdi? Şu dal engel oluyor. Uzan, tut ve çek aşağıya. Yakaladım! Çek aşağıya. Armutlar ellerime bulaşacak. Ellerin zaten kirli, zaten iğrenç. Bırak artık kendini.

Birkaç kişi o yana doğru koşuyor. Fakat yetişemiyorlar. Yarı çıplak adam kendini boşluğa atıyor. Kenardaki kayalara çarpıp yuvarlanıyor.

Bize ne, acı çekmişsin, çekmemişsin, ya da?
Ne diye bilelim senin coşkularını;
Umutlarını ergenlik yıllarının, aptalca,
Ve mantığın kötücül yakınışlarını;
Bak, gidiyor güle oynaya önünde
Kalabalık, kendi bildiği yolda.
Bir kaygı izi göremezsın sevinçli yüzlerinde
Ve orada karşılaşmazsın bir gözyaşı damlasıyla.

Lermontov

Tavanda bir sinek yürüyor. Doğruluyorum. Yataktayım. Kolum ve omuzum yerinden sökülmüş gibi ağrıyor. Duvarları krem rengi büyük bir oda. Badanada damla damla lekeler... Kan rengi, bok rengi... Yanımda biri öğürüyor. Duvar dibinde yatan adamın başına üşüşmüşler, burnundan bir hortum sokmaya uğraşıyorlar. Güçlü ışık gözlerimi alıyor. Beynimdeki zonklamalarla inceli kalınlaşan tavandaki parlak şerit üzerime üzerime düşecek gibi. Beyaz bir sisle her yan bulanık. Hayır, bulanık, sisli görüldüğü doğru değil. Her şey açık seçik ortada. Bulanıklık nerede peki? Kafamda. Tüm bunların anlamı ne? Amaç ne?

Zayıf, esmer bir kadın geldi başıma. Kolumdan çıkan saydam hortumun izlediği yolu inceliyor. Yukarıda bir şişe fokurduyor. Serum? Dikkatimi oraya toplamaya uğraşıyorum. Kolumda böyle bir uzantı yoktu!

Yılan gibi kıvrılıyor. Nedir bu hakikaten, nedir bu? Zarar vermeden fırlatıp atmalı. Ahh! kolum oynamıyor. İki kolum yok mu benim. Biri nerede? Hortumlu olan yerinden kurtulmaya çalışıyor. Beyaz kalın bir bezle yatağın kenarına bağlanmış. Ne de kalın! Her şey çok ka-

lin. Ne kalın bir bedenim var. Kıpırdıyor! Kalın, ölü bir sığır gibi şişmiş vücut göğsümden aşağıda kıpırdıyor. Orta yerinden bükülmeye çalışıyor. Oturmak... Oturmaya, çalışıyor. Olmuyor. Sol kolum yatağa bağlı. Doğrulmamı engelliyor. Kalın bıyıklı yaşlıca bir adam üzerime biniyor. Leş gibi ter kokuyor. Elleri kalın kalın. Üstüne bir berber önlüğü geçirmiş. Git başımdan hayvan! Kaçmalıyım buradan. Doğrulamak istiyorum. Boğazımı sıkıyor. Öldürecek! Çok güçlü. Bense bağlı, güçsüz, çaresiz. Sağ yanımda tonlarca ağırlık var. Kalın mı kalın. Kıpırdayamıyorum : Adam uzaklaştı! Neden öyle bakıyor. Bu böyle gitmez. Toparla kendini. Neredeyim ve neden. Evet, evet, böyle sormalı. Neredeyim ve neden bu işkence? Aklıma daha önce gelmiş olsaydı bu soru çoktan çözmüştüm problemi. Kim bu adamlar? Ya ben? Ben, benim işte. Sorun düşüncelerimi toparlayamamamda. Güzel! Başlangıç için iyi. Sonra? Görüntüler gelip geçiyor önümden. O an algıladıklarımı düşünebiliyorum yalnızca. Yalnızca gördüğümü, şu an gördüğümü biliyorum. Düşünce parçacıkları peşi sıra diziliyor. Her görüntü bir öncekini siliyor. Şaşırtıcı! Anlamsız... Her yanımda sızlıyor. Burası aydınlık bir oda. Başka insanların yanında yatmaya zorlanmışım. Bağlanarak... Hepsi bu. Tüm bildiğim. Ben kimim? Ercan. Ne demek Ercan? Bir isim. Benim ismim. Ne anlatıyor? Ercan? Caneriği. Saçma. Adam geldi. Böyle ani hareketler yapmayın lütfen. Önceden haber verin. Neden gülüyorsunuz? Aletin ışığını gözüme tutuyor.

“Işık çok. Burada iyi görünmüyor.”

Görünmeyen ne. Aklımdan geçenleri okuyacaklar. Anlayabilirseniz bana da söyleyin. Kolay mı. Çan sesleri! Bu ses hep duyuluyordu derinden; ama şimdi varıyorum ayrımına. Yakından geliyor. Bu bir ipucu. Sabahları oturduğum şirin kafe. Kafenin arka bahçesi... Akasyaların altında pembe örtülü masalar. Pembe minderli, beyaz demir koltuklar. Bu yataklar da pembe! Yandaki katedralden geliyor çan sesleri. Almanya! Bu adamlar Alman değil ki. Tüm bunlar bir düş mü? Düşünürsen çıkarırsın, topla kafanı. Adam yine bana bakıyor. Gözlüğü burnunun ucuna düşmüş, yüzü terli. Doktor diyorlar. O yeşil giysililer yine geldi. Kolumu çözüyorlar. Hiç değilse bu iyi. Nereye kaldırıyorsunuz beni? Bırakın. Bırakın kolumu. Başka bir yatak! Kolumu bağlamayın artık. Nasıl bir oyun bu? Akıntıya sürüklenen bir çomak. Ben üs-

tündeyim. Dikkatim durmuyor bir yerde. Takılmıyor çomak. Tutunamıyorum kenarlara. Bir tehlike var. Önemli! Çok önemli. Hayatım tehdit altında. Nasıl bir tehdit, nasıl bir tehlike. Çıldırıyor muyum?

“O zaten hiçbir şeyi beceremedi.”

Yine o kadın. Durmadan aynı sözü tekrarlıyor. Az önce koridorda bağırان kadın olmalı. Hayır, onun sesi tizdi, bununki boğuk. Kime söylüyor belli değil. Yan odada olmalı. Göremiyorum.

“Şimdiye dek hiçbir şeyi beceremedi!”

Kes sesini. Beni çileden çıkarmak istiyorsun değil mi? Şu duvarlara bir göz at önce. Şu pisliğe. Al eline bezi temizle. Tara saçlarını. Saçılmış... Damla damla...

“O hiçbir şeyi beceremedi.”

Sus dedim. Aman Allah! Ne oluyor; donla oturuyorum ben. Yalnızca bir don. Bacağımın yanında kalın kırmızı bir çizgi... Dikmişler. Ne zaman kesildi, ne zaman diktiler? Donla oturulur mu! Bunca kala-balıkta. Ver şu bezi. Çekme be adam. Ver bezi ver. Çekme! Ne gülüyorsun. Allah Allah... Doktor dedikleri şu gençle konuşmalı. Konuş hadi konuş!

Konuşuyorum. Neler söylüyorum ben. Sesimi tanıyamıyorum. Sözcükleri seçemiyorum. Kendiliğinden dökülüyor ağzımdan. Onların söyledilerini de yerlerine koyamıyorum kafamda. Doktor gülüyor. Kapa çeneni öyleyse. Önce kafanı toparla sonra konuş. Gördüklerimi anlatmak isterdim oysaki.

Kızıl bir buğday tarlası... rüzgârla savruluyor ekinler. Üzerinde uçar gibiyim. Kolumu çekistirmeyin.

“Omuzun çıkmış diyoruz sana! Kolun da kırık. Sakin dur biraz. Sana yardım etmek istiyoruz. Korkma!”

Tümceleri eksiksiz tutabildim bu kez usumda. Anlamına yoğunlaşamıyorum. Sakin dur! Evet, anladım. Kıpırdamamı istemiyorlar. Öyle olsun. Omzumun kalınlığını açıklayamadılar. Almanlar söylemiş olmalı yerimi.

“O hiçbir şeyi beceremedi.”

Tekerlekli bir yatak. Buna sedye denir. Evet, sedye... Yine geldiler. Ne istiyorlar benden? ‘

Buğday tarlası. Başaklar boyuma dek boy vermiş. Hafif bir yel ekinleri okşuyor. Kızıl-sarı saç tutamları gibi alımla savruluyor toprağın tüyleri; dalga dalga parılıyor. Kızillık tarlalardan gökyüzüne yansıyor. Telaşla koşuşturan bulutlara hafif fırça darbeleri dokunduruyor. Güneş görünmüyor. Vakit gece yarısı olmalı. Duru kızıl aydınlıkta ötelelerdeki tepeleri, evleri, ağaçları göremiyorum. Bir uğultu, hışırtı ve çan sesleri. Hışırtı artıyor : Ayak sesleri, birbirine sürtünen keskin ağızlı çelik sesleri... Yüzlerce insan bir yöne doğru koşuyor çok yakınımda. Çok mu yakın? Değil. Epeyce uzaktalar. Kim bunlar; nereye koşuyorlar? İlerdeki kayalık bir tepeye yaklaşıyorlar dört bir yandan. Gök çatırıyor, kızıl şimşekler çakıyor, damlalar düşüyor bardaktan boşanırcasına. Sıcak bir yağmur! Yüzüm, saçlarım, tüm bedenim ıslanıyor; sırlıslıkam ve kızıl. Beni ezecekler. Yanlarında bir karınca gibiyim. Görmeyecekler ve ezileceğim. Bu bir savaş. Korkuyorum. Kim dost, kim düşman? İşte bir yıldırım patlıyor, sular çağılıyor, yer yarıyor. Sular köpük köpük, dalga dalga geliyor. Suyun altında yosunlar gibi salınıyor başaklar. Boğulacağım. Kayalık tepeliğe koşuyorum. Tutunsam kurtulacağım. Sağ kolum kırıdamıyor. Dalga gürültüyle çekiliyor. Dibi görünmez kara çukur ağzını açmış saldırıya hazırlanıyor. Birden yükselecek ve yutuverecek beni. Kolum yosunlara dolanmış. Kurtaramıyorum.

Gözlerimi açıyorum. Sonunda! Şükür ki gördüklerim düşmüş. Ya bu yaşadığım?! Ağzım kurumuş. Yan yatakta bir adam yatıyor. Pencere açık. Parmaklıklar örtüyor siyah boşluğu. Dışarı çıkılmaz. Öbür yataktaki üçüncü kişi horluyor. Tavandaki kirli, soluk ampulün çevresinde birkaç kelebek dönüyor. Kalk yataktan ve nerede olduğunu öğren. Doğrulup ayağımı aşağıya atıyorum. Zemin ayağımın altından kayıyor, terlik fırlıyor. Bas yere çıplak ayağınla, bir şey olmaz. Tutun yatağın demirine. Ah, ne olmuş koluma. Sarmışlar. Alçı! Kırıldı, diyordu biri. Kaç hafta önce? Kapı kapalı... Çarşafklar kirli. İğrenç! Ne pislik. Herifin ayağına bak. Aylardır su görmemiş. Ağzım kuru. Yapış yapış. Lavabo gibi bir şey yok ki tüküreyim. Dışarıya tükür. Parmaklıklar bileğim kadar... Cezaevi? İki yatakta iki adam, öbür ikisi boş. Biri be-

nimki; köşedeki. İyi tut aklında, karıştırma dönerken. Kim bu adam; traktör gibi sesler çıkarıyor. Ağzı da leş gibi kokuyor. Sana ne, girme burnunun içine. Duvarlar damla damla lekeli. Hayvan koysan durmaz burada. Kedi miyavlaması! Dışarıdan geliyor. Oh temiz hava! Demek ki yaşıyorum. Geniş bir avlu. Ortasını beton yapmışlar, kenarları çimenlik. Çok bakımsız. Biçmek gerek. Şuraya birkaç sandalye, bir masa; ne güzel oturulur. Parmaklık sağlam. Kolum fena acıyor. Kafamı da bir yere çarpmışım. İki sigara ateşi gibi parlıyor kedinin gözleri karanlıkta. Bu hayvan kuduz. Sokakta sarhoş dolaşıyor, diye bağırarak herkes evlerine kaçmıştı. Üç-dört yaşındaki gözlerimle bakmıştım pencereden dışarıya. Kuduz bir hayvanmış gibi korkuyla izlemiştim yaşlı adamı. Allah kahretsin, ne çok sızlıyor kolum. Kim sarmış bunu bel! Çıkartabilsem belki biraz ferahlarım. Taş gibi. Omzumdan bağlamışlar.

Kapıyı kır ve çık dışarıya. Çan sesleri... Hâlâ pansiyondan uzakta değilim. Katedralin ismi neydi? Nasıl unuttur insan. Hanna'yı görmeliyim. Kafede beni bekliyor. Saat kimbilir kaç oldu. Aaa kapı açık!

Salon... Adım attıkça her yanımda sızlıyor. Işık yanıyor bu bölmede. İçeride kimse yok mu? Ne yazıyor? Hemşire! Pencerelelerini de ne yükseltmişler. Kimse yok burada.

"Heey kimse yok mu."

Nerəsi burası? Meral'in arkadaşı bana tutulmuştu. Ben de ona. Neydi adı. Ooof her şeyi unutmuşum. Ağaca çıkar, dalların arasına gizlenir konuşurduk. Saatlerce... Kuşlar gibi. Neydi adı. Bu odanın kapağı da açık. Işığı nerede. Hah! Ben on iki yaşındaydım. O da olsa olsa dokuz. Masaya otur bir çay iç! Çay mı! Nerdece. Adam çoktan gitmiştir evine.

"Kimse yok mu burada?"

Beyaz pardesü. Al sırtına, dışarıda lazım olur. Dönüşte sahibine geri veririm. Döner miyim? Hay, sıçayım içine, kolum oynamıyor. Sırtıma alayım yeter. Başım kazan gibi. Ne oldu bana? Kimse yok ki so-
rayım. Bak bir şeyler hatırlıyorum. Bir toprak yığını. Yerde yatıyorum ve gözlerimin önünde bir toprak kümesi yükseliyor. Elimle avuç avuç toprak alıp yığının üstüne döküyorum. Kum saatinin kumları gibi ellerimden süzülüyor toprak. Var mı bir anlamı bunun? O kızın ismi

neydi? O dokuzunda ben de on bir. Ya biri görseydi! Toprak yığını göğşe yükseliyor, elim nasıl kalkıyor oralara? Neler konuşurduk onunla? Adı Esmâ'ydı. Olur mu canım, Esmâ'yı tanımıyordum o zamanlar. Kâmil kim peki? Kâmil abimin ismi. O halde Kâmil kim? Çan sesleri. Bu kapı da kapalı. Neden kilitliyim burada. Soracak tek bir Allahın kulu yok. Dolaşmak acı veriyor vücuduma. Oysa rüyada havalarda süzülür insan. Demek ki bir düş değil bu. İşte bir koridor daha! Karanlık. Tek bir insan yok.

Mustafa! Hatırladım, az önce onu gördüm rüyamda. Çırılçıplaktı. "Ne olur Ercan, bir şey ver bana; şu ceketini ver, örtüneyim." "Utanmıyor musun neden çıplaksın böyle?" Sanki onun suçuydu bu. "Ölümler gömüldükleri gibi dolaşmak zorundadır." "Kefenin yok muydu senin?" "Vardı, çürüdü." Ceketimi verdim. Elinde eridi, yok oldu. Yaşayanlara görünmememiz gerekiyor. Hiçbir şey örtmüyor ayıbımızı. Sevgi'nin düşlerine bu yüzden giremiyorum. Düşünüyorum Sevgi kimdi? Nişanlısı vardı. Evet, adı Sevgi'ydi galiba. Ne ilgisiz şeyler anımsıyorum; gerekli olanlarsa aklımdan uçup gitmiş. Dallarda birlikte otururduk. Adı neydi? Hanna? Hayır!

Bu kapı da açık. Işığı yakma. Nasıl göreceksin yüzleri. Belki birini tanırırsın. Işığı yakınca uyanırlar, gürültü çıkar, kargaşalık... Cesetler gibi uyuyorlar. Hiçbirini tanımıyorum.

Ayak sesi! Sonunda! Saçları üç numara bir delikanlı... Tuvaletten çıkıyor. Ya ben! Altıma mı yaptım şimdiye dek? Islaklık yok. Nereye yaptım öyleyse?

"Hişt baksana! Baksana kardeşim." Aldırmıyor. Küstah. Uzun burunlu, sarışın. Karadenizli. Sümüşü yanağına bulaşmış. İğrenç.

"Baksana be!"

"Ne var ulan ne var!"

"Adam gibi konuş. İki saattir sesleniyorum. Niye cevap vermiyorsun. Bakma öyle suratıma. Buradan nasıl çıkılır? Göstersene bana."

"Kapı kilitli. Çıkamazsın."

"Ne demek kilitli?"

Salonda bir başkası. Orta boylu, esmer, şişman bir adam. Bıyıkları alttan üstten özenle düzeltilmiş. Önü açık ropdöşambrının altında eşofman... Şiş göbeği görünüyor. Ne çiğniyor ağzında bu?

“Sen yeni geldin öyle mi? Nerelisin hemşerim?”

Gülümsemesi insanın üstüne bulaşıyor. Sahi yeni gelmiş olmalıyım. Peki nereliyim ben?

“Hemşire abla gitti mi?” Deminki sümüklü sordu bunu.

“Ne yapacan lan hemşireyi?”

“Uyku tutmadı. Yüzlük melleril verse uyurum.”

“Bok uyursun. Bu herif kapıları açıp kapadıkça uyu uyuyabilirsen.”

Herif, dediği kim? Benden mi söz ediyor? “Sen nasıl konuşuyorsun kardeşim. Terbiyeni topla!” Şu düştüğüm hallere bak. Kimlerle di-
dişmek zorunda kalıyorum. Ne cesaretle benim hakkımda böyle konuşabiliyor.

“Vur suratına, dağıt! Vur suratına!”

“Saat kaç?” ‘Vur suratına’ diyor arkamdaki. Saati soran ayrı. O ses yandan geliyor. Duvar dibinde, karanlıkta put gibi dikilmiş biri.

“Saati ne yapacan lan hıyar. Git yatağına zıbar.” Taşra pavyoncusu kılıklı adam işi fena azıttı. Küstahlığın da bir ölçüsü var. ‘Haddini bildir ona. Vur suratına. Çarp duvara.’ Kolun sakat. Dur durduğun yerde aptallaşma. Gidin başımdan. Kendim karar verebilirim ben. Siz gereksinimim yok. Kolum sakat, bu doğru. Sahi saat kaç? Gece yarısı olmalı.

“Bir sigara versene abi.” Sigara mı? Pijamamın cebinde yok. Ben sigara içiyor muydum? Ah, sahi bir sigara olsa. Sigara içenlerden nefret ederdim. Ropdöşambırlı adam yaklaşıyor, itiyor öbürünü.

“Siktir. Siktir git başımızdan!” Bana dönüyor. “Bunlar yüzsüzdür. Bir sigara verdin mi bir daha yakanı kurtaramazsın.”

Uzun burunlu genç bön bön bakıyor. Bana niye bakıyorsun aptal. Herif senin hakkında neler söylüyor. Bakacaksan ona bak. Koridorda bir şarkı yankılanıyor. “Oy oy Emine, nedir bu güzellikler...”

“Sus ulan ...min ibnesi gelirse yanına sıçarım ağzına.”

Aklım buradan çıkmakta.

“Hiçbir ilgili bulamaz mıyız? Açtıralım şu kapıyı.”

“Sus bakalım artık sen de göt!”

Kafamı toparlayamıyorum. Fakat bu adam bana küfür etti. Vur suratına. Daha ne bekliyorsun. Hoşlanmadığım ne varsa onda toplan-

mış. Omzun yaralı. Başını belaya sokma. Fakat adam hakaret etti. Korkup susacak mıyım. Yaklaş adama iyice. Koridorun çift kanatlı yaylı kapısı açılıyor. Gür bir ses kulakları çınlatıyor. "Oy oy Emine. Kolunda bilezikler..." Sağlam sol bacağımla sıkı bir tekme yapıyorum adamın apış arasına. Nefesi kesilip yığılıyor yere. Bana bakıyor kıpkırmızı gözleriyle. Ağzından bir ses bile çıkmıyor. Hadi şimdi efelen bakalım, hadi! Duvar dibinde hareketsiz duran adam kolumu çekiştiriyor.

"Saat kaç?" Yeni gelen şarkıya devam ediyor. Küçük koridorun sonundaki kalın ağaç kapıda anahtar sesi... Önde kollarını aç aç yürüyene gri önlüklü ufak tefek bir adam. Arkasında bir hemşire. Onun arkasında başka bir gri önlüklü. O yaşlıca. Kız bana bağıyor.

"Şuna bakın. Kalkmış dolaşıyor."

Ne var bunda! Yaşlı adam hoyratça koluma yapıyor. "Gel bakalım aslanım!"

Kız gülüyor. "Nihat beyin önlüğünü giymiş."

"Dışarı çıkmak için aldım. Sonra getirecektim."

Kalın bir kayış takımı çıkıyor ortaya. Ne olacak o? Enli bölümü göğsüme bastırarak durumda yatağa sıkıştırıyorlar beni.

"Durun. Yapmayın!"

Ayak bileklerimi de kayışa geçiriyorlar. Sol kolum da bağlanıyor. Alçılı kolum kayışın altında. Ne olacak şimdi? Yan yataktaki adam horultusunu tek saniye kesmiyor. Kim bu adamlar? Bir kız daha geldi. Uzun önlüklü. İçinde yeşil bir bluz var. Gözlüklü.

"Adın ne?"

Ercan mı desem?

"Ercan."

"Bugün günlerden ne?"

"Bağlamayın beni. Ne yapmak istiyorsunuz siz?"

Çan sesleri...

"Hangi aydayız?"

Hangi ay. Dalga geçiyor benimle.

"Hangi aydayız?"

Aa, evet ay! Anladım.

"Bilmiyorum. Gerçekten bilmiyorum. Bırakın beni."

‘Vur ona. Dağıt suratını’ Vurdum ya daha ne yapacağım. Kemerlere ne gerek vardı. Benim dışarıda olmam gerek.

“Şu anda gece mi, gündüz mü?”

Çan sesleri... Gece. Elbette gece. İlahiler okur gibi soruyor sorularını. Ben Hristiyan değilim. Müslüman da... Zorla din propagandası yapamazsınız bana. Ne! Almanca mı konuşuyor : Wo sind wir?”

“Bunu benim size sormam gerek.”

Yine mi iğne. Durun! Kız bir şeyler söylüyor.

“Yeter. İğne istemiyorum artık!”

Ekinler rüzgârla dalgalanıyor. Kızıl pırıltılar saçıyor başaklar. Karanlıkta insanlar koşuşturuyor. Keskin çelikler kıvılcımlanıyor. Öbek öbek kapışmış insanlar. Yüreğim dehşetle büzülüyor. Baltalar, kanlı kılıçlar doğruyor bedenleri. Tortop oluyor kalbim. Yerde kopmuş bir el. Açılıp kapanıyor, kıvranıyor parmakları. Çan sesleri... Ben kimden yanayım. Hiçbir taraf tanıdık gelmiyor. Tüm yüzler yabancı. Biri savurabilir kafama baltasını. Her an bir kurşun saplanabilir göğsüme. Amaç ne? Adımlar toprağı sarsıyor. İçim kor gibi yanıyor. Başakların alevi gözümü alıyor. Kayalık tepeye koşuyor insanlar. Zirveye ulaşıp bayraklarını dikecekler. Kirli bir otel perdesinden yapılmış bayrak adım adım yükseliyor kayalıkta. Az sonra zirveye ulaşacak. Zaferi kazananlar çığlıklar atıyorlar. Bayraktar en tepeye ulaşıyor. Saplayacak direğı zirveye ve bağırarak : “Bize benzemeyenler bir hiçtir artık!” Ansızın bir kartal yükseliyor, bayrak direğinin saplanacağı kayaların arasından ok gibi. Kanat sesleri aşağıdakilerin çığlıklarını bastırıyor. Bulutlara erip geniş daireler çiziyor gökte. İnsanlar korkulu, hayran ve öfkeli... Bir adam, boyumu geçen ekinleri elleriyle aralaya aralaya yaklaşıyor. Kolumu çeğiştiren hademe. Sakalı üç günlük, dişleri sigaradan sararmış. “Seni komünden çıkarıyoruz!” “Neden? Bazı şeyleri herkes eleştirmiyor mu; neden ben? Hiç kaçtım mı kavgadan. Hep en önde değil miydim.” “Beyaz bayrak salladığını gördük,” diyor. “Göremezsiniz ki. O rüyaydı.” “Bu da bir rüya,” diyor. “Fakat söylediklerim gerçek.” Adama bir

şeyler mi açıklamalı, yoksa sinir bozucu özgüvenine mi saldırmalı. Sözlerimi anlayamayacağını bilmeme karşın, içimi rahatlatmak için itiraz ediyorum. Nitekim yumuşamıyor. Üç katlı ranzanın tepesinde bir hükümdar gibi. “Karar oybirliği ile alınmıştır ve kesindir.” Tek tek tüm arkadaşlarımın yüzüne bakıyorum. (Mustafa yok. Ölümlere oy hakkı tanınmıyor.) Yarılmış, kan sızan bacağımlı gösteriyorum. “Bunun sizin için hiç mi önemi yok?” Sen kendin için dövüştün,” diyor biri. Ne var bunda? Herkes kendi vicdanı için dövüşür. Bakışlarını kaçırırlar. Bir kız tiz sesiyle bağıyor : “O hiçbir şeyi beceremedi zaten.” “Esmâ’yı da bir daha hiç göremeyeceksin.” “Komün böyle bir karar alamaz.” “Kararı onlar değil ben aldım,” diyor Esmâ. Evde yalnızca ben ve o kalmı-şız. Toplantı az önce bitmiş. Ceketimi alıyorum. Önüme geçiyor. “Her zaman bir yerlere koşturursun, acelen ne?” “İşim var.” “Yalan! Bana sarılabilmek için yanıp tutuşurdun lisede” “Şimdi istemediğimi mi sanıyorsun; fakat şu anda gerçekten işim var.” “Uyduruyorsun,” di-ye bağıyor. “Ben seni istiyorum. Açıkça söylüyorum işte duy!” “Ko-mite toplantısı sonrasında ve önemli görevlerin arifesinde... Olacak şey değil! Kapıya yürüyorum. Önümü kesiyor. “İçindeki ses suçlarsa seni; beni zorla baştan çıkardı, diyebilirsin.” Üstündekini çıkarıveriyor. İçinde hiçbir şey yok! Herkes bana bakıyor. Olmaz! Çırılçıplak durum-dayım. Bir don bile yok üstümde. Çevremdekiler henüz çıplak oldu-ğumu ayırmamış değiller. Tüm gücümle koşup, ilk binanın köşesin-den kıvrılıyorum. Boşuna! O yan daha kalabalık. Ya fark ederlerse çıp-laklığımı... “Bakın, şu adam sünnetli galiba. Ne komik! Müslüman ol-malı.” Kadınlar alay edecek. Küçük kızlar peşime takılacak... İşte bir merdiven. Kenardan kenardan gizlenmeye çalışarak çıkıyorum. Ko-mün başkanı hâlâ söyleniyor : “Donunu toparlamaktan aciz; ama iti-raz etmesini biliyor.” Adam bana dönüyor : (Her gün bindiğim otobüsün sürücüsü) “Değişimin gerisinde kaldınız. Demodesiniz artık siz. Temel bilginiz de yetersiz.” “Fakat ben İncil’i okudum. Mitolojiyi de iyi bilirim,” diyecek oluyorum, tüm yolcular kahkahalarla gülüyorlar. Çok yorgunum. Çimenlere uzanıyorum. Ayhan da orada. Kısa pantolon giymiş. Hanım evlatları giyer kısa pantolonu. Çayırlarda koşuyo-ruz. İleride çamlıkların ardında çocuk yüreklerimizin arzuladığı bir şeyler var... Çayırılık keskin bir çizgiyle sonlanıyor. Uzun derin bir uçu-

rum... Taksiyi durduruyor polisler. Ayhan bir şeyler söylüyor onlara. Kaçmaya başlıyorum. Sırtımda o künt acı... Daha önce de görmüştüm aynı düşü. Mesaj bu mu? Gözlerimi açıyorum... Kapıda o onbaşı. Malatyalı. Maraşlı mıydı? Gece yarıları parmaklıklara vurur, uyutmaz. Fırsat kollar; copunu yapıştırır en olmayacak yerimize. Alın şu iti başımdan, yaklaştırmayın. Kolumdaki bağı koparıyorum. Kayışları çözmüşler. İki kişi atlıyor boğazıma. Sen gelsene sen! Yine geride durma öyle. Kayışlar gene geliyor. İğrenç kokuyor bunlar. Kokuyla tedavi! Onu bağlayın beni değil. Burası hastaneyse onun burada işi ne? Başım zonkluyor Ağzım kurumuş. Bir yudum su! Sizde hiç insaf yok mu. Demir bir bardakla su geliyor. Sağ ol, diyorum bardağı tutana. Mavi eşofmanlı, donuk bakışlı. Uyku bastırıyor. Göz alabildiğine çayırılar. Koşuyorum...

Birisi tabanlarımı çiziyor. Gözlerimi açmak istiyorum. Göz kapaklarım külçe gibi. Başımda dikilmiş bir sıra insan! Uyanamıyorum. "İsminiz ne" "İsmin ne senin? Kâmil bey!" Sesleri çok uzaktan geliyor. Bir cam fanusun içindeyim. Konuşmaya çalışıyorum ağzım açılıyor ve kapanıyor. Ben kimim? Kâmil kim? Ekin tarlasında koşuyorum. Defter bir türlü açılmıyor. Ayağım takılıyor kenara. Defter hâlâ açılmıyor. Gözlerime bastırıyor biri. Çok acıyor. Söylediklerini anlamıyorum. Ayağım saplara dolanmış. Bana mı sesleniyorlar, aralarında kavga mı ediyorlar? Biri gülüyor. Münasebetsiz. Uğraşamam bu halimle onlarla. Def olun başımdan. Sürünüyorum. Bir solucan gibi. Kenarlara tutunmaya çalışarak elimle çekiyorum bedenimi. Ellerime solucanlar geliyor. Islak, kaygan ve yumuşak... Tünel çok dar ve karanlık. Bir kablo altımdan geçiyor. Ne işe yarar peki bu. Bir sıyrık varsa çarpılıp gebereceğim. Delik tortumla kapanacak. Önden ısıklık sesi. Çıkış ağzında tehlike! Çıkışı tuttular. Girişi de bulmuşlardır. Yukarıdan bir kamyon geçiriyorlar galiba. Toprak göğsümü sıkıştırıyor. Nefes alamıyorum. Kıpırdamıyorum. Göğsümün üstünde yine o kayış.

"İmdaaaat!"

Sesimi duyabildim. Bağırabiliyorum.

"Gelmezler hemşerim. Boşuna bağırma."

Yan yatakta, göremediğim bir adam olmalı. Boğuk; harıltılı bir ses.

"Burası neresi?"

“Anlayamadın mı?”

Başımı zorlukla kaldırıyorum. Evet, iki yatak ötede bir kabartı var. Yağlı, yapışık saçlarını görüyorum adamın. Pencere açık. Güneşli bir gün. Acaba saat kaç? Kapı yine kapalı. Ardından sesler geliyor. Tut soluğunu ve dinle. Salağın biri kapıya yakın bir yerde hızlı hızlı konuşuyor. Karşısındaki tiz sesiyle itiraz ediyor boyuna. İkisinin de ne söylediği belli değil. “Doktor Özdemir bey, telefon.” Bir kadın sesi... Hastane! Niye buradayım. Uyku yine bastırıyor.

Uyandım. Kolum ve başım ağrıyor. Ağzım yapış yapış. Soluğum çimento harcı gibi kokuyor. Palaska yine göğsümde. Kımıldayamıyorum. Umarsızlık ve sıkıntının dehşeti küçük bir kıvılcımla başlıyor, bir kibrit alevi gibi parlıyor, büyüyor, yayılıyor, yangına dönüyor. Yorganın altına hapsederdi abim beni. Göğsüme binen ağırlığının altında çılglık çılgına debelenirdim. Kıpırdayamıyorum ve kıpırdayamayacağım. Zaman çarkı ağıdalı bir bulamaca batmış, dönmüyor. Gözleri ve beyniyle yaşayan felçli bir adamın uzamış kâbusu... Çıkarın beni buradan. Çözün şu palanı.

“Kurtarın. Kimse yok mu!”

Bağırdıkça paniğim artıyor. Paniğim arttıkça kayışlar daha da sıkıştırıyor. Biri gelir, ben böyle paket gibi yatarken boğazımı sıkıverirse. Sonunda kapı açılıyor. Kafasını uzatıyor bir beyaz önlüklü. Yüzünü iyi seçemiyorum.

“Duvar dibindeki çözün!”

Duvar dibi mi? İyi ki duvar dibindeyim. Bir hademe yanaşıyor başıma. Sonunda kurtulacağım. Kayışlara el atıyor.

“Rahat duracan mı lan!”

Yanıt vermiyorum. Sakinim. Son bağımdan da kurtulunca yavaşca doğruluyorum yatakta. Üstümde mavi bir pijama var. Sağ yenim yanımdan sarkıyor. O kolum alçılı. Yerdeki terlikleri görüyorum. Her şey düşünülmüş. Oda arkadaşım yaşlıca bir adammış. Şimdi uyuyor. Kalkıp sendeleye sendeleye kapıya yürüyorum. Elindeki kayışlarla bir seyisi andıran hademe uzaktan beni izliyor.

“Yavaş lan yavaş!”

Salona çıkıyorum. Hayal meyal anımsıyorum buraları. Sağda, avluya bakan bir pencere olmalı. Evet orada! Önüne koltuklar dizilmiş.

Başta kinde bir hasta oturuyor. Gözüm kararıyor. Adalelerim sertleşmiş. Zor atıyorum kendimi adamın yanına. Yine de hareket edebilmek, özgür olmak çok güzel. Terlemişim. Oturduğum yerde başım dönüyor. Yanımdaki benden yana bakmıyor bile. İyi! Salonun karşı yanında, üzerinde “Hemşire” yazılı bölmeden kadın kahkahaları geliyor. Saçları üç numaraya vurulmuş bir delikanlı hızla yaklaşıyor.

“Abi bir sigara versene.”

Hiçbir tepki göstermiyorum. Yüzüme bir maske yapıştırmışlar sanki. Sigara tiryakisi aniden dönüp, hızlı küçük adımlarla uzaklaşıyor. Bu çocuğu bir yerden anımsıyorum. Belki bir yanılsama. Herkes birbirine benziyor burada. Yanımda oturanın bana baktığını hissediyorum. Yüzümü çeviriyorum istemeden.

“Nerelisin hemşerim?”

Yanıt vermiyorum. İçimden gelmiyor konuşmak. Bereket ki herif üstelemiyor. Sonunda buralara da düşmek varmış. Neden buradayım? Dönüşümü anımsıyorum. Yağmurlu bir gün Yeşilköy’e iniş... Hava alanının yıkanmış simsiyah asfaltı... İçimde derin bir endişe ve korku vardı. Neden? Pasaportum sahteydi, ondan. Pasaporttaki ismim Kâmil’di. Eyvah! Açık vermiş olabilir miyim bu konuda. Kafam yerinde değildi. Ağzımdan kaçırmış olabilirim. Başımdan kaynar sular dökülüyor. Hızla fırlıyorum yerimden. Bacağım korkunç sızlıyor. Nereye gideceksin! Otur oturduğun yerde! Bazıları bana bakıyor. “Aniden kalktı ve sonra yine oturdu!” İçlerinde polis olabilir. Belli etme korkunu.

Köprüden uçuşum geliyor birden gözümün önüne. Evet, düşmüş-tüm ben. Nasıl da anımsayamamışım. Kafamdaki şişlik ondan. Kolum... Alt pijamadaki kurumuş kan lekeleri... Bacağım da yaralanmış mıydı? Şimdi bakamam. Neden düştüm? Polisler peşimdeydi! Onlar mı itmişti. Gitmeliyim. Fakat kapılar kilitli. Önce bir plan yap. Dön yatağına. Dokuz-on adımı atmak bu kez daha zor geliyor. Odama dönüyorum. Hiç değilse gözler izlemiyor orada beni.

Yatakta dönmeye çalışıyorum, olmuyor. Yutkunuyorum, ağzım ıslanmıyor. Su bulabilir miyim? Kalkıp tualete gitmek gerek. Gözleri-

mi açıyorum. Karanlık bir odadayım. Yine bağlamışlar beni. Sol kolumu kaldırmaya çalışıyorum. Direniyor. Hastanedeyim. Neden? Birden kalkıyor kolum. Oh! Demek ki bağlı değilim. Akşam hemşire bankının önünde toplanışımızı anımsıyorum. Adı okunan, öne çıkıp haplarını alıyor. Yüzler yabancı. Kimseye ısınamıyorum. “Kâmil Akıncı!” Öne çıktım. “Buraya gel!” Arkaya aldılar beni. İğne olacakları arkaya alıyorlar. Hemşireninkinden başka yakınlık duyabileceğim bir yüz yok. Onun da işi başından aşkın. İğne yapılacak bir kalça olarak görüyor beni. Köprüden düşmüştüm. Daha önce ne oldu? Ne kadar zaman geçti üstünden? İçimde, yüzeyi pürüzlü bir hüznün kütlesi sisli düşüncelerimi yararak acıta acıta yer açıyor kendine.

Neden? Burada yalnız, bir başınasın. Sevdiklerin uzakta. Nerede olduğunu bile bilmiyorlar senin. Belirsiz bir zamanda ve amaçsız, bulanık düşüncelerin karmaşasında... Bir şey daha vardı. Bir şey... Ne? Şey... Bi sigara versene! Yok sigara. İtiyorum adamın kolunu. Uzaklaşmıyor. İtiyorum itiyorum, ayrılmıyor başımdan. Bir sigara versene! Sigara! Bir sigara olsaydı... Hani bırakacaktın. Nereden tutuldum birden bire şu zıkkıma. Hastalanmıştım. Çorbanın dumanı tütüyor. Annem yapmış. Esmâ! O, evet o. Hüznümün ve burada bulunuşumun nede-nini bulmak bir an rahatlatıyor yüreğimi; sonra keder, tek parça ağır bir granit blok gibi aşağılara kayıyor, altındaki her şeyi ezip dağıtıp saçarak, gümbür gümbür oturuyor yerine. Esmâ! Onunla ilgili yıkıcı gerçek...

Ayrıntılan anımsamak istemiyorum. Yeter bu kadarı... Başımı yas-tığa bırakıyorum. Ondandır ayrı kalmak yeter.... Artık kimseyle konuşmak istemiyorum. Yataktan kalkmak, su içmek... Kulağıma ezan sesleri geliyor. Ben hüznümde boğuluyorum...

Sabah ilk kez kahvaltı ettim. Ekmek bir parça peynir, birkaç zeytin, hoşaf gibi bir çay. Masada karşımda oturan adam gözlerini ayırmaksızın alçılı koluma bakıyor. Sonunda dayanamıyor:

“Kolun takma mı?”

Yanıt versem mi vermesem mi?

“Bu kol benim değil. Takma. İşe yaramıyor.”

Zavallı deli gülüyor. Niye güldüğünü bilmiyorum. Esprimi mi anladı, yoksa durumumu komik mi buldu? İlk kez yemek salonunda karnımı doyurduktan sonra, yine ilk kez aşağıdaki oturma salonuna geçiyorum. Beyefendi hastaların rahat koltuklarına yerleşip televizyon seyrettikleri salona... İliştiğim kanepenin kumaş döşemesi yağlı bir kirle kararmış. Hastaların kokusu sinmiş eşyalara. Deli kokusu... Bu kez, yaşlı, sakallı, gözlüklü bir adam oturuyor yanıma. Hiç teklifsiz konuşmaya başlıyor. Alkol bağımlısıymış. Buraya kırk kere gelip yatmış belki. (Mübalağa değilmiş.) Önceleri kendi isteğiyle gelir yatar; biraz topa-rlanınca çıkıp, içmeye kaldığı yerden devam edermiş. Sonra kızları ve oğlu karakola şikâyet edip zoraki getirmeye başlamışlar. Parası yetmediğinden yukarıdaki bölüme almıyorlarmış. Evdeki papağanını merak ediyor. Şimdi ona kim yem verecek? Hiç çekemem geveze bunakları.

“Sus artık. Kapa çeneni!”

Sustu. Medeni cesaretime şaşırdım. O da terslenmeye alışmış galiba. Yanımdan kalkmadı. Televizyona kaydı gözleri. Çizgi film oynuyor. Hastaların kimisi ilgiyle izliyor çocuk programını. Ben dışarıya bakıyorum. İlerideki ağaçlığa... Bahçenin, oturduğum yerden görünen bölümünde iki katlı küçük bir bina var. Bu yapıda kalıyor olmak... Sabahın yedisinde mecburen değil, isteyerek kalkmak, pencereyi açıp serinliği ciğerlerine çekmek... Bahçeye karşı düşlere dalarak çayını yudumlamak... İki hasta bağıra çağıra kavga ediyor. Başka biri uzaktan küfrederek maydonoz oluyor. İtişme yumruklaşmaya dönüştü. Başkaları girdi araya. Kavga neden çıktı; kim haklı; hiç ilgi duymuyorum. Böyle değil-dim eskiden. İçimdeki değişikliğe de ilgisizim. Kalkıp, orta salona geçiyorum. Pencerenin önündeki koltuklar kapılmış. Başka oturacak yer yok. Yatakhane koridoruna yürü! Koridor boyunca gidip geliyorum. Topal bacağımla... Biraz sızlıyor, ama olsun. Tuvalet yaklaşıkça koku keyfimi kaçırıyor, uzaklaştıkça moralim düzeler gibi oluyor.

“Kâmil Akıncı! Kâmil Akıncı!”

Benim adım! Kâmil isminin benimsenmesi içimi biraz rahatlatıyor. Yavaş yavaş sesin geldiği yöne salona yürüyorum. Genç bir kadın doktor beni bekliyor. Demek ki duyduğum, bu kez varsam değilmiş.

“Benimle gelin.”

Gözlüklü, kısa boylu, topluca bir bayan. Bir odaya giriyoruz. Kapıyı kapatıyor. Kapalı odalar beni korkutur. Masanın karşısındaki sandalyeyi gösteriyor.

“Şuraya oturun.”

Odada bir tek o sandalye çıplak. Parlak mavi formikayla kaplı. Haklılar. Hastaların çoğu tuvaletten kışını yıkamadan çıkıyor. Sağlam-lar farklı mı. Fakat temizliği düşünen kim. Otur nereye olursa!

“Kâmil bey, burası neresi biliyor musunuz?”

Sesi tiz ve titrek. Konuşmak istemiyorum. Konuşmak hasta ve ateşliyen güneş altında çalışmak kadar zor.

“Bugün günlerden ne?”

“...”

“Bir şikâyetiniz yok mu?”

“...”

“Konuşmak istemiyor musunuz?” “Konuşmazsanız derdinize nasıl çare bulabiliriz?” “Ağrıyan bir yeriniz var mı?” “İçiniz çok sıkılıyorsa başınızı sallayın.”

Sıkıldım. Kalkıyorum. Bir şey söylemiyor. Önündeki dosyaya birkaç cümle yazıyor. Yazdıkları herhalde benimle ilgili. Tüm yaşadıklarım-dan sonra anlamsız geliyor bunlar bana. İlginç bir kolyesi var.

Yemek salonuna geçiyorum. Pencereye yürüyüp dışarıya bakıyorum. Binalardan binalara uzanan yollar beton sundurmalarla örtülmüş. Çim sulama makinesi işgüzarca çalışıyor. Ne de hevesli. Tıkır tıkır... Bir karga zıplaya zıplaya yürüyor, yem buldukça gagalıyor. Gözlerimi üzerinden ayıramıyorum. O da bana bakıyor. Hareketlerim gibi düşüncelerim de yavaşladı. Karga bir şey söylemek ister gibi. Bağırıyor ve bana bakıyor. Gaaaaak! Bir mesaj mı? Saçmalama! Çocukluğum geliyor aklıma. Çocuk saati! Meral’le oturur, başından kalkmazdık. Bir de çocuklar için arkası yarın vardı. Neydi o programın adı?

“Herkes vizite! Herkes vizite!”

Hademe hastaları topluyor. Herkes oturma salonuna. Koyunlar gibi uzaktan yakından, sağdan soldan gelip toplanıyorlar. Ben de oturma salonuna geçiyorum. Duvar boyunca dizilmiş sandalyelere, kanepelere yerleşiyoruz. Mavi formalı bir hemşire elinde kartlarla geliyor.

Her birimiz kartlardaki sırayla oturmalıymışız. İtiş, kakış, kargaşa; sonunda istedikleri gibi sıralanıyoruz. Yanımdaki adam burnunu karıştırıyor. Çıkardığını üstüme atmaya bari. Sandalyenin demirine sığıyor. Birkaç hasta değişik telden şarkı söylemeyi sürdürüyor. Bazıları kendi aralarında konuşuyorlar. Çoğu suskun. Benim gibi. Garipsiyor, hüznleniyorum. Ne işim var benim bunların arasında. Hayatım hep böyle abuk sabuk yaratıkların arasında mı geçecek. Hemşireler yüksek sesle konuşanları uyarıyorlar :

“Selim, yeter artık kafamızı şişirdin! Ahmet, sen de dön önüne, karışma başkalarının işine!”

“Abla, bu herif külünü pijamama silkiyor!”

“Aaa burada sigara içmeyin demedik mi size. Terbiyesiz, söndür o sigarayı, şimdi şef geliyor.”

Benim dikkatim camekânlı hemşire odasında. Doktorlar ve hemşireler çaylarını içiyorlar. Ne konuştuklarını, neden güldüklerini merak ediyorum. Bizi oradan nasıl görüyorlar? İlk kez kendimi öbürleriyle aynı ulamda değerlendirdiğimi ayırımsıyorum. Aldırmıyorum buna. Camekânlı bölümdeki dünyayı anlamaya çalışıyorum. Biri benimle ilgilenen doktor. Yandan görünen hemşire akşam bana iğne yapmıştı. Yerli yersiz öz Türkçe sözcüklerle dizilmiş bir yazı okur gibiyim yüzlerine baktıkça. Anlar gibiyim, anlamam gerekir, fakat kolayca oturmuyor yerlerine kavramlar, imgeler. Aniden toparlanıyorlar. Çaylarının son yudumlarını çekip salona doğru hareketleniyorlar. Biri geliyor galiba. Camekânlı oda boşalıyor, bizim kapı açılıyor hızla. İri yapılı, gözlüklü, esmer bir doktor giriyor içeriye. Önlüğünü takım elbisesinin üzerine geçirmiş. Böyle, daha heybetli görünüyor. Herkes ayakta. Ben oturmamı yeğliyorum. Gözleri hep yere bakan, donuk yüzlü şişman genç de (karşımda oturuyor) kalkmıyor. Biri daha... Yüzü öfkeli, saç sakalı birbirine karışmış zayıf adam... Herkes bir el işaretiyle oturuyor. Vizit denilen şey başlıyor. Beyaz önlüklüler kalabalığı her hastanın başında bir süre durarak ilerliyor. Uzaklardan bir çan sesi geliyor. Kulağım yanılıyor olmalı. Burası Almanya değil ki. Gözüm hemşire odasının boydan boya çatlak camekânma dalmış.

Şimdi önümdeler. Kalkmak zorundayım. Dünkü kız benim hakkımda anlamadığım şeyler söylüyor.

Şefle yüz yüzeyiz. Başını geriye atıp gözlerini kısarak çifte numaralı kolormatik gözlüklerinin arkasından suratımı inceliyor.

“Bunu tanıyorum ben. Sen Edirneli değil miydin?”

Değilim, demek gelmiyor içimden. Pasaportta yazan memleketim Zonguldak. Adam çenemi tutup yüzümü sağa sola çeviriyor, değişik yönlerden gözden geçiriyor.

“Bu adam bizim eski müdavimlerden. Önceki dosyalarını istetin.”

“Eski dosyası yok,” diyor benim doktor.

“Bir daha baktırın.”

Çattık belaya. Nereden tanıyabilir?

“Bakışları hostile,” diyor şef, öbür hastaya geçerken.

Saat dörde geliyor. Doktorlar az sonra kaybolur. Salonda, pencere dibindeki koltuktayım. Bacağım, kolum, omzum, her yanımda sızlıyor. Kendime gerçekten geliyorum demek ki. Şefin, beni tanıdığını söylemesi aklıma takıldı; kurup duruyorum. Nereden tanıyabilir? Öte yandan sevinmiyor değilim. Gerçek kimliğim ortaya çıkmamış. Yoksa zarf mı atıyorlar? Oturmak için burayı yeğliyorum. Oturma salonunu sevmiyorum, çok kalabalık. Üstelik orada oturdukça hemşire odasını gözlemekten kendimi alamıyorum. Onların bana bakışından tedirgin olmuyorum. Asıl kendi bakışlarım rahatsız ediyor beni. Sanki o oda dışımdaki dünyanın küçük bir modeli ve ben bu örneği inceleyerek insanlıkla olan problemimi kavrayacağım. Düşüncelerim üstlerine örümcek ağları gibi ince iplikçiklerle yayılıyor. Ayrırıyorlar sanki bunu, ürperiyorlar. Ne düşünüyorlar hakkımda kim bilir? “Şu sessiz adamdan korkulur. Bakışları düşmanca. Sapık mıdır nedir?” Gündelik işlerini gören kızlar... Gizemli ne özellikleri olabilir. Birkaçı hiç fena değiller. Beni ne ilgilendirir. İşlerinin başında doktorlar... Onları anlayarak yaşamın sırrına nasıl erebilirim.

Hastalar ilgimi çekmiyor. Oysa ki delilik ne çok merak uyandırır-
dı bende. Bazıları benim gibi mavi pijamalı. Bazılarına eşofman verilmiş. (Belki yakınları almıştır.) Donuk, değişmez bakışlarla ağır ağır yü-

rüyen, oturduğu yerden saatlerce kalkmayan bir genç var. Eşofmanının önüne iri harflerle “Robot” yazılmış. Anlamalı başka ilişkiler arıyorum. İri yapılı, kavgacı, gürültücü bir adamın göğsünde de “Hi Men” yazılı. Birisi bunları seçerek veriyor olmalı. Gülümsüyorum... Hasan ustayı aradığımı anımsıyorum. On bir yıl aradan sonra o kahveye gidiyorum. Arka bahçe... Dut ağacının altındaki masada şimdi başkaları tavla oynuyor. Öbür her şey bıraktığım gibi. Tahta iskemleler, duvarın gerisindeki ağaçlık bahçe... İçimde hüzün... Birine soruyorum “Hasan ustayı arıyorum. Tanıyor musunuz? Hayatta mı, sağ mı?” “Evet,” diyor adam. “Sokağın köşesindeki pembe evde oturuyor.” Çocuklar gibi seviniyorum. Dönüp gitmeden duruyor, boş bir masayı duvarın kenarına çekip üstüne çıkıyorum. (Her zaman merak etmişimdir gerisinde ne olduğunu.) Arkada, bir yerden anımsadığım gibi, bakımsız; fakat gür otlarla kaplı büyük bir bahçe... Issız... Kimse görünmüyor çevrede. Kahvede herkesin gözü üstümde. Uzaklaşıyorum oradan. Pembe ev... Kapıyı çalıyorum. O karşımda. Kucaklıyor beni. Bayağı yaşlanmış. “Size hiçbir zaman pek inanmamıştım; ama sıcak bir umut vermiştiniz yüreğime, sonra çıkıp gittiniz,” diyor. Fabrikadan iki yıl önce emekli olmuş. Karısı Şadiye teyze geçen yıl ölmüş. “Belki ben görme-yeceğim; ama gittiği yolun yol olmadığını bir gün anlayacak insanlık,” diyor. Esma’dan söz ediyorum ona. Gözleri doluyor. Banka defterine uzanıyor hemen. “Damı onarmam gerek. Kış için kömür lazım. İki milyon yeter onlara. Gerisini sana vereceğim Üç buçuk milyon. Yetmez ama, benim de çabana katkım olsun.” Senin gibi insanlar bitmedikçe umut bitmez, demek istiyorum ona; diyemiyorum. Parayı da almıyorum, “Ben sonra yine uğrarım.” diyorum...

Doktorum önümden geçiyor. Elimde dosyalar, hızlı küçük adımlarla odasına gidiyor. İçimden geliyor, sesleniyorum

“Doktor hanım!”

Bana dönüyor.

“Vaktiniz varsa konuşmak istiyorum.”

İnsanlığın doğasındaki o aşılmaz “Hayır istemiyoruz” engelini ayımsayamadığımız yıllardayız. İnsanlar dostça bakıyorlar yüzüme. İdeallerimle gurur duyuyorum. Az sonra Esmâ’yla buluşacağız. İşte orada. Deniz kıyısında. Kayalığın üstünde bikinisini düzeltiyor. Ne kadar çok yanmış! Geldiğimi fark etmiyor, bırakıyor kendini suya. Ben de peşinden dalmalıyım. Ürperiyorum. Ayhan da orda, kayalıkların arkasında tarlada tırpanıyla ekin biçiyor. Dikkatsizce sağa sola savuruyor aleti. Dur ne yapıyorsun! Bacaklarımı yalayarak geçiyor keskin çelik. Su çekip şişmiş tüm imgeler. Beynimin kıvrımlarında dönmüyorlar. Esmâ sudan çıktı. Islak. Bikinisi iyice sıyrılmış. Ayhan’ın boyu iki metre var. Başakların arasında bir görülüp bir kaybolan yüzü gülüyor. Fakat dostça bir gülüş değil bu. Esmâ’ya bakıyor.

Birisi omuzumdan sarsıyor.

“Kâmil. Kâmil, uyan! Ziyaretçin geldi. Seni bekliyor.”

Çevremi tanımaya çalışıyorum. Hastanedeyim.

“Hadi kalk. Seni bekliyorlar.”

Bekliyorlar mı? Kim bekliyor? Sormuyorum. İzimi buldular! Polis! Terliklerimi giyip ayağa kalkıyorum. Başım dönüyor. Sakin görünmeye çalışarak çıkıyorum odadan. Polisler buldu beni. Bunu hak etmiştim. Şu anda kaçamazsın. Pencereler parmaklıklı. Hem bu bacakla nereye kaçıyorsun. Camekânlı bölümde iki hemşire... Son bir umutla yüzlerine bakıyorum. Bakışlarımda bir olağanüstülük var mı? Yok hayır. Biri yan gözle şöyle bir baktı. Evet eminim, polisler dışarıda.

Beni uyandıran hasta yol gösteriyor.

“Ziyaretçi odasına git. Koridorun sonunda solda.”

Buldular beni. Yapacak bir şey var mı? Kaçmaya çalışıp rezil olmaktansa üstlerine giderim. Başka şansın yoksa düşünüp karar vermenede gerek yok zaten. Kapı kolunu sağlam elimle indiriyorum. O an soğuk bir ter boşanıyor üstümden. Bir şimşek çakıyor beynimde ve anımsıyorum:

Ben... Ben ne yapıyorum!? O polisi vurmuştum ve ellerine düşmeyi kabulleniyorum. Dön geri ve kaç! Adam sırtüstü devriliyor. Gözleri hâlâ bana bakıyor, şaşkın... Kolum patlamalarla art arda sarsılıyor. Yüzünde, alnında kırmızı lekeler fışkırıyor. Çok geç! Kapıyı açmış bulunuyorum. Salon boş! Hayır, bir adam... Sırtı bana dönük, masada oturuyor...

Hava bunalıcı sıcak. Soğutma cihazı üç gündür arızalı ve odam yanıyor. Canım çalışmak istemiyor. Elime aldığım dosyayı açar açmaz kapattım. Çaycıyı çağırmalı ve buzlu bir kola getirtmeli.

Esmâ yarın Çanakkale'ye dönüyor. Bu mesele de böylece kapandı mı? On-on beş yıl sonra anımsadığımda, o Ercan'ı son görüşümdü mü diyeceğim? Ne tuhaf bir karşılaşmaydı! Bu dosya da sonu yazılmamış bir öykü olarak kalacak.

Böyle bitmesini hem istiyorum hem de istemiyorum. Son sayfanın açık kalması başımı her an belaya sokabilir. Öte yandan, aklıma geldikçe hüzünleniyorum. Yaşamımın en anlamlı en renkli dönemi, olabilecek en kötü anılarla kapandı.

Betül'le uzun süredir oturup konuşmuyoruz. Esmâ'yla birkaç kez telefonla görüştük; yüz yüze geledik. Ortada kaldım. Esmâ'yı görmek çaresizliğimi yüzüme vuruyor. Betül'e anlatacak şey bulamıyorum. Söylediklerimin ötesinde bir şeyler olduğunu seziyor, soramıyor. Sorsa, yorum getirebilecek miyim?

Telefon çalışıyor. Giderek daha az irkilerek açıyorum telefonu. Korkum günbegün azalacak. Bir zaman gelecek, sorun kapandı artık, rahat olabilirim, diyeceğim. Ne zaman? Geçmişin buruk sonlanışı ne zaman acı vermeyecek?

Telefona uzanırken muhasebe kısım şefi Avni bey giriyor içeriye. "Aa hoş geldiniz. Siz oturun lütfen. Nasılsınız?"

Bu adamın sohbeti hiç çekilmez. İnsanı esir alır saatlerce. Yine de nazik davranırım. Tavrım ikiye bölünmüş mü, insanca bir davranış mı? Saçma bir ikilem. İnsanca olunca mutlaka iyi bir şey mi olması gerekir. Alıcıyı kulağıma dayıyorum.

"İyi günler. Ayhan Özden'le mi görüşüyorsunuz?"

"Evet benim. Buyrun."

“Ben Kâmil Akıncı isminde bir hastamız için rahatsız ettim. Galiba sizin yakınınzıymış. Tanıyorsunuz değil mi bu şahsı?”

Şaşırıyorum.

“Hayır,” diyorum. “Tanımıyorum. Siz nereden arıyorsunuz.”

“Akıl hastanesinden arıyorum. Notları arasında sizin telefonunuz çıkmış.”

“Hayır,” diyorum yine. “Bu isimde birini tanıımıyorum.”

“Peki öyleyse, özür dilerim,” diyor kadın. Yine de tatmin olmamış gibi. “Adınızı başka bir nedenle yazmış olabilir.”

“Evet olabilir,” diyorum. Düşüncelerim dağınık, havada, askıda... Konuşmanın anlamını, gerçekliğini tam anlamıyla kavrayamıyorum. Avni bey ilgiyle bana bakıyor. İlginç bir olay yakalasa da günü biraz renklense. Akıl hastanesinden aranmam hem bir şeyler çağrıştırıyor gibi, hem de çok ilgisiz. O adamda benim telefonum ne arıyor?

“Bir gelişme olursa sizi tekrar arayabilir miyiz?”

“Olabilir. Tabii.”

“Teşekkür ederim. İyi günler.”

“İyi günler!”

“Hiç uğramıyorsunuz bizim tarafa.”

“Ha, evet gelemiyorum gerçekten. Bugünlerde işler de pek yoğun sayılmaz ama, neden bilmem yetişemiyoruz. Sıcaklar çarptı herhalde.”

“Evet evet. Ben yirmi senedir İstanbul’da böyle sıcak görmedim. Nereye otursam pantolonum üstüme yapışıyor. Kadınlara özeniyorum vallahi. Biz de Araplar gibi eteklikler giyseydik fena mı olurdu? Ha ha ha...”

Ben de gülmeye çalışıyorum. Aklım başka yerde. Akıl hastanesinde bir hasta?!

“Klimanız randıman vermiyor galiba?”

“Ya evet, bozuk. Yarın servisten gelecekler. Yine atlatmazlarsa... Öğleden sonra güneş tam karşıdan vuruyor, o zaman felaket...”

Ercan’ı akıl hastanesinde aramak aklımızdan geçmişti. Fakat bu adam Ercan değil ki!

“Bu yeni yapılar iyi hoş da eski binaları hiçbir şeye değişmem. Bizim oralarda taş binalar vardır. Yazın klima falan istemez, serin... Kışın bir ısıtırsın bir daha soğumaz,”

Her fırsatta memleketini över. Gidin o zaman geldiğiniz yere de, şuralar biraz ferahlasın. Ercan'ın pasaportu sahteydi. Oradaki ismi Kâmil olmasın : Neden bakmamıştım. Bakmış mıydım yoksa?

“Bir şey içer misiniz? Kusura bakmayın, telefona daldım, unuttum sormayı.”

“Aman rica ederim, ne olacak. Vallahi soğuk bir şey alırım. En soğuk neyse. Su da olur.”

Hemen telefon etmeliyim. Şu Kâmil dedikleri eğer Almanya'dan gelmişse bizimkidir. Neden sormadım. Aptal kafa! Hemen aramalıyım.

“Ben gidip kendim söyleyeyim daha iyi. Zile basınca yarım saatte gelmezler.”

“Yok yok, niye zahmet ediyorsunuz. Bekleriz veya içmeyiveririz bir şey. İki çift laf edelim, diye geldik. Rica ederim oturun.”

Aşağıda ankesörlü telefon var. Arayan bayanın ismini almalıydım. Nasıl bulacağım şimdi? Bir denemeliyim en azından. Avni bey arkamdan bağıyor. Soğuk bir şey söylemeye gittiğimi sanıyor hâlâ. Beklesin bakalım. Ben kapıdan fırlıyorum, çaycı içeriye giriyor.

Girişte, Ercan'ın yattığı servisi soruyoruz. Ağaçlı asfalt bir yoldan epeyce aşağılara iniyoruz. Sonra sağa sapıyoruz ve geniş bir alanın çevresinde sözü edilen yeni blokları görüyoruz.

İçimde Ercan'la birlikte sürdürdüğümüz izden kalan bildik bir heyecan var. Sesini duyabilseydim biraz olsun rahatlayabilecektim. Niye görüştürmediler acaba? Kuşkucu olma. Kural gerçekten böyle olabilir. Fakat tuzak da olabilir. Şoför parmağıyla gösteriyor.

“Şu aşağıdaki bina abi. Şimdi hatırladım.”

Çevreye göz atıyorum. Kuşku uyandıracak bir şey görünmüyor.

“Bekleyeyim mi sizi?”

“Bekleyin.”

Yine de parasını veriyorum adama. Park yerinin karşısında bir Atatürk büstü... Kaidesinde ‘Beni Türk Hekimlerine Emanet Ediniz’ ya-

zılı. Hekimlerden bir kazık yemeyelim de. Beton yoldan aşağıya yürüyorum. Eğim hafif, fakat yerler ıslak. Sanki ayağım kayıp düşeceğim. Biraz daha yavaş. Karşıdan bir doktor geliyor.

“H-l servisi bu bina mı?”

“Evet, zemin kat.”

Girişte, danışmadaki hemşireye geliş amacımı söylüyorum. Beni ziyaretçi salonuna alıyor. Yüzünden bir anlam çıkarmak olası değil. Çıplak kupkuru bir odada yalnızım. Dört masa ve sandalyeler var eşya olarak yalnızca. Bana, “Her saatte gelebilirsiniz,” demişlerdi. Duvarda ziyaret saati on üç-on dört otuz arasındır, diye yazılı. Bir oyun olmasın? Girdiğim kapıdan başka ikinci bir kapı var. Dikkatim orada. Ansızın açılabilir ve Ercan yerine eli silahlı adamlar odaya doluşabilir. Betül’ü yanıma almadığım için yine pişmanım. Esmâ’yla birlikte gelmemeyi kararlaştırdığımıza da... Pencereler parmaklıklı. İdeal bir kapan. Kendimi çok yalnız ve umarsız hissediyorum. “Bana arkadaşını söyle, kim olduğunu söyleyeyim sana,” demişler. Halt yemişler. Bana göre değildi bu arkadaşlık. O yükü geçmişte kaldıramıyordum ve gene kaldıramıyorum. Uzaklarda olmak istiyor canım. Buradan çok uzaklarda. Kaygısız bir yaşamı özlüyorum. Yüksekçe bir tepenin üstünde bir köy evinde olmalıyım. Burnuma aşağıdan geçen koyun sürülerinin kokuları geliyor. Ağaçların yaprakları sararmaya yüz tutmuş. Otlar kavrulmuş. Sıcak... Kekik kokuları... Sundurmanın altına uzanmış, dama tahtası gibi tarla dilimlerini, uzaktan minnacık oyuncaklar gibi görünen inekleri seyrediyorum. Sessizlik. Ağustos böcekleri, kuş cıvıltıları... Çevrede tek bir insan yok. Betül de yanımda olsaydı. Ya da Esmâ... Onun gelmesi hakikaten uygun değildi. Kız korkmakta haklı. Kapı açılacak ve nasıl bir insan girecek içeriye? Ercan mı, yoksa yabancılaşmış bir deli mi? Ercan girecek ve boş gözlerle bakacak... Hadi be arkadaşım, gel artık!

Kapının ardından sesler geliyor.

“Abla, iyileştim artık be. Çıkarın beni.”

“Bırak kapıyı bırak! Çıkamazsın şimdi.”

“Abla bir şeyim yok benim. Çıkarın artık beni buradan.”

“Bırak kapıyı. Çıkamazsın dedim. Doktorunla konuş, benimle değil.”

Kapı açılacak ve Ercan girecek içeriye. Deli gömleği geçirmişler üstüne. Abuk sabuk laflar edecek, beni tanımayacak. Anahtar sesi. Kapı gerçekten açılıyor. Kalbim yerinden fırlayacak.

Birisi giriyor içeriye. Sargılar içinde. Topallıyor... Fakat, bu yüzü tanıyorum ben. Gülümsüyor. Solgun ve süzölmüş, ama bu Ercan!

İçim içime sığmıyor. Karşımda oturmuş konuşan eski arkadaşım. Yüzü anlamını yeniden kazanmış, mantığı ayakları üstüne dikilmiş. Yine yol gösteriyor, buyruklar veriyor bana. Yine irkiltiyor, dara sokuyor yüreğimi. Olsun...

Gerçek kimliği anlaşılmamış. Beni hastaneden hemen çıkartabilirsin, diyor. Kendinde değilken galiba bir ara ağzından kaçırılmış, ama üzerinde durulmamış. Hakkında hiçbir adli suçlama yok. O halde geriye bir tek pasaportunu almak kalıyor. Hastane idaresinden ya da her neredeyse oradan.

Düşünüyorum. Önümde gene başka bir seçenek yok. Bizim gibilerin ne zaman farklı seçenekleri olmuştur ki zaten. Ama bu son olsun. Son bir kez!

Klinik şefinin kapısını çalıyorum. Ne sorarsa yanıtlayabilirim. Ercan'la oturup, yaklaşık bir buçuk saat her olasılığı düşündük, hesap ettik.

“Gir!”

Kendimi tanıtıyorum.

“Geç şöyle otur!” Azarlarcasına karşısına alıyor beni. Sert olsa ne olur; her sorusunun yanıtı hazır. Haydi sor! Yüzüme bakmıyor. Gözü masada uğraştığı şeylerde. İri yapılı, hayli esmer bir adam. Suratı asık, burnundan soluyor.

“Evet, ne istiyorsun?”

Konuya doğrudan girmesi iyi.

“Kâmil’in burada benden başka yakını yok. Aklına esmiş, Almanya’da evinin kapısını bile kapamadan çıkmış gelmiş. Orada bir doktoru vardı. Kontrol altındaydı. İzin verir taburcu ederseniz hemen geri göndereceğim. Teyzesi de Almanya’da. Durumuyla ilgilenecek. Tabii hastalığını en iyi siz bilirsiniz. Ben uğrayabileceği maddi kayıpları düşünüyorum. Orada malülen emekli yapılmak üzereymiş.”

Söylediklerimle ilgilenmiş görünmüyor.

“İyi. Al götür delini. Bizde fazlasıyla var zaten.”

Hem afallıyorum, hem de seviniyor... Oluyor galiba iş.

“Ne zaman götürebilirim?”

Birden sinirleniyor.

“Bana sorma kardeşim. Her şeyi bana sormayın. Git doktoruyla görüş. O ne zaman derse, al o zaman götür hastanı.”

Kalkıyorum. Yine de teşekkür ederek çıkıyorum. Yanıt vermiyor. Önündeki küçük küçük kâğıtlara bir şeyler yazıyor; bazılarını da buruşturup çöpe atıyor.

Gece uyuyamadım. İçimde hep son anda kötü bir şey olacaktı hissi... Bu duyguya kapılmışsam muhakkak kötü bir şeyler olur. Yine annemin diazemlerinden çaldım, işe yaramadı. Herkes uyurken uyanık kalmak yalnızlığımı, felaket beklentimi kışkırtıyor. Sabah on birde hastanıza gelip alabilirsiniz, dedi doktor. Gözlerinde kurduğu tuzağın kurnaz ışıltısını arıyorum; ama yok. Bu kız oyun yapacak insan değil. Bir kez daha sordum : Sabah on bir. Bizim memlekette işler hep birkaç saat gecikmeli gider. Öğleden sonra mı gitsem? Ya geç kalırsam? Uçak bileti hazır. İki de bir kalkış saatini kontrol ediyorum. Uyanırken yaşadığım bir karabasan sanki. Ölmüşler geliyor gözümün önüne. En başta babamın amcası. Böyle karamsar anlarda onun ruh halini canlandırmaya çalışırım kafamda. Arap çöllerinde can vermiş. Ölüm tarihi ve son çarpıştığı yer bile bilinmiyor tam olarak. Yemen’de diyorlar. Kimisi Mısır’dan söz ediyor. Gece... Subay çadırında yalnız... Üst üste çay içiyor. Fotoğrafını bana çok benzetirler... Kaderimiz de mi benzeye-

cek? Kötü bir şeyler olacak. Patrondan izin alırken neden “çok özel bir işim var,” dedim sanki. Tuhaf tuhaf baktı yüzüme. Aptalın tekiyim ben. Betül’ü gereksiz yere mi korkuttum acaba. “Akşam saat sekize kadar seni aramazsam babama durumu anlat. Emniyette tanıdıkları var. Gözaltına alınmış olabilirim... Ah bir sabah olsa. Sonra da akşam. Saatime bakıyorum. Gece yarısı üç...

İlaç kalbimi yatıştırmış. Ama boğazımda bir oklava var sanki. Kalın, uzun, eğilip bükülmez... Taksi aynı yere park ediyor. ‘Beni Türk Hekimlerine Emanet Ediniz!’ Kliniğin kapısına kadar olan yol uzun, sancılı. Adımlarım götürmüyor. Boğazımdaki sopa kalınlaşıyor, kütük gibi oluyor. Ensemde bir ağrı. Zor yutkunuyorum.

Kapıdayım. Sorumlu hemşire servisten çıkıyor o an. Mavi formalı, ufak tefek, kuş gibi hafif bir kız. Gülümsüyor.

‘Tam zamanında geldiniz. Kâmil’in işlemleri bitmek üzere. Bizden dosyayı alıp vezneye gideceksiniz.’

Oh! Artık yutkunabiliyorum.

Pantolonu giyilecek gibi değil. Kanlı, yırtık pırtık. Ayakkabısı dışında başka da eşyası yokmuş zaten. Benim getirdiklerimi geçiriyor üzerine. Doktor ve hemşirelerle vedalaşıyor, teşekkür ediyor. Çıkıyoruz. Arabaya binip hareket edince ruhumda kıpır kıpır bir sevinç oynamaya başlıyor. Doğaüstü bir yaratığın elinden kurtulmuş, sağlam bir kapının ardına sığınmışım sanki. Takside hiç konuşmuyoruz. Ben kendimleyim, o kendi dünyasında. Böylesi daha iyi. Ağzından bir şey kaçırabilir.

Dış kapıya yaklaşıyoruz. Bir polis ekibi görüyorum. Eyvah!.. İki polis danışma kulübesinin yanında, öbürleri arabada... Kapı bariyeri açılıyor. Polislerden biri yaklaşıp, el ediyor. Ne olacak şimdi! Yandık! Eğilip bize bakıyor. Ercan’a kayıyor gözlerim. Kapıyı açmış, bir bacağını dışarıya atmış bile. Ne yapıyor bu çocuk?!

‘Topkapı tarafına gidiyorsanız, beni Merter’e bırakır mısınız?’

“Maalesef,” diyorum rahat bir soluk alarak. “Ataköy tarafına gidecekseniz bırakalım.”

Polisin dikkati Ercan’a yöneliyor.

“Polislerden çok korkar,” diyorum.

Adam gülüyor. Ercan ayağını çekiyor. Kalkıyoruz.

Uçağın havalanmasına dört saatten fazla zaman var. Bir yerde oturup üç saat zaman geçirmemiz gerek. Ama nerede? Kolu alçılı, topallayan bir adam dikkat çeker. Üstelik her an bir patavatsızlık yapabilir. Arkadaşlarımla hiçbirisi şu anda evde değildir. Kendi evime de götürmem. Ayrıntıları yeterince düşünemediğimiz ayrımına varıyorum. Bu işlerde aksayan bir nokta muhakkak olur zaten. İşte o bizi yakalatacak! Şu kadarını başarmış olmam da bir mucize. Yeşilköy’de bir kafe geliyor aklıma. Şimdi sakindir.

“Yeşilköy’e doğru sapalım,” diyorum şoföre.

Kafeden Esma’ya telefon ettim. “Hastaneden çıktık. Problem yok. Kararlaştırdığımız gibi saat on beşte hava alanında ol.”

Ercan koltuğa gömülmüş, kolasını içiyor. Kısıtlı zaman ve yeniden depreşen gerilim çenelerimize kilit vurmuş. Yalnızca kendi adıma konuşmalıyım. Onun kafasından neler geçtiğini çıkartamıyorum aslında. Esma’yla birlikte olduğumuz anlardaki duygu yine gelip oturuyor. İki hafta önce Ercan’la oturup yarım saat konuşabilmek için neler vermezdim. Al işte, şimdi yanında; konuş! Tartışmak için yüzlerce konu olduğunu biliyorum. Yüzlercesini boş ver. Birini seç ve başla. Hangisini?

Çoktandır yurtdışına gitme tasarıları geliştirdiğimi, fakat işlerimi bir türlü ayarlayamadığımı söylüyorum.

“Sen şanslısın. Mültecilik hoş bir şey olmasa gerek ama, hiç değilse ileri bir ülkede yaşıyorsun.”

“İçinde olunca özenilecek bir şey yok,” diyor. “Gidip görmek, yaşamak gerek. Ama süre uzayınca pek bize göre değil.” Susuyor. Sonra ekliyor : “Belki bazı yönleri tam bize göre. Şu anda iyi değerlendiremiyorum. Son olarak çok bunaldığımı hatırlıyorum. Bir Alman olsaydım belki yine bunalırdım. Yani huzur ve mutluluk bambaşka bir konu. Beklentiler ve amaçlarla ilgili bir şey...”

Arada uzun duraklamalar ve kararsızlıklar da olsa eski günlerdeki gibi konuşmaktan memnunum onunla. Fakat alışık olmadığım karamsarlığı ürkütüyor. “İnsanın doğası bizim istediklerimize engel,” diyor. Köşedeki televizyona gözlerini dikmiş bakıyor. Televizyon kapalı oysa ki. “Doğası engel,” diye tekrarlıyor.

Yanıtlamıyorum onu. Çok durgun. Uykusunda konuşuyor sanki. Birkaç günde bütünüyle iyileşmesini bekleyemezdim ya.

“Biz ne ermiş olabildik ne de filozof. Ermiş’in görevi susmakmış; susamadık. Filozofun görevi konuşmakmış; gereği gibi konuşamadık.”

Hâlâ bazı şeyleri muhasebe etmek peşinde. Kimin umurunda ki bu. Kaç saattir sormayı düşünüyorum ve artık zamanı geldi, geçiyor. Çekinerek ağzımı açıyorum.

“Esmâ’nın senin zannettiğin gibi hasta olmadığını biliyorsun, değil mi?”

“Evet, öyle olmalı. Yani yanılmış olabilirim. Başka birçok şeyde olduğu gibi.”

Rahat bir soluk alıyorum.

Yolcu salonu önünde taksiden indik. Ercan’da heyecan yok gibi. Yüzü sakın görünüyor. Her zamankinden renkli, kanlı canlı. Üzerine bulduğum spor yağmurluğun altında kolunun alçısı pek belli olmuyor. Hayret; içimde kötü bir şey olacakmış endişesi kaybolmuş. Kapiya yürüyoruz. Çevreme bakıyorum. Esmâ’nın daha önce gelmiş olması gerek. Uzaktan da olsa, Ercan’ı görüp hasret giderecek. Görüşmeleri şimdilik uygun değil. Öyle kararlaştırdık. Çocuğun akli başında halini gördükçe bu kararımız biraz anlamsız geliyor bana. Şimdilik uygun değilse ne zaman uygun olacak! Neyse. Şu anda bir pürüz çıkmasını istemiyorum. Esmâ’yı görünce heyecanlanabilir. Beklenmedik bir şey yapabilir. Örneğin, dönmek istemeyebilir. “Biraz daha kalacağım,” der. Sonra ayıkla pirincin taşını.

Çevreme bakındığımı ona belli etmemeye çalışıyorum. Hafif hafif o bildik ruh sızısı uyanmaya başlıyor. Pasaportunda bir sorun çıkma-

sa. Vizeleri tamam. Başka ne olabilir. Fotoğrafları polise dağıtılmışsa! Ve Esmâ'yı görüyorum. O da bize bakıyor. Salonun uzak bir köşesinde. Başımıza bir şey gelirse hiç değilse onun haberi olur. Endişelenmem gerek. Çevreye fazla bakmam doğru değil. Esmâ'nın onu görüp görmeyeceğinden değil, Ercan'la şu son anları iyi değerlendirip değerlendiremeyeceğimden endişelenmeliyim. Bu, onunla son görüşmemiz olabilir. Yüzünü son kez görüyor olabilirim.

Polisler cam perdenin arkasında pasaportları inceliyorlar. İçimdeki gerilim artıyor. Bildik sızıya, bildik başka sızılar ekleniyor. Soğukkanlılığımı koruyamayacağımdan korkuyorum. Gereği gibi davananamaktan... Aptallaşma. Yapman gereken bir şey yok artık! Yalnızca bekle.

Salon pek kalabalık değil. Bu kötü. İnsanların arasında kaybolma şansımız yok. Çevremizdekilerin çoğu yabancı. Arkadan bir grup yaklaşıyor. Salonun öte ucundaki arkadaşlarına bağırıyor, şamata yapıyorlar. Orta yaş ağırlıklı, paralı bir turist grubu. İki Türk rehber oradan oraya koşuşturarak konuklarını toparlamaya çalışıyor. Şirketin şoförleri olduklarını tahmin ettiğim adamlar mini etekli bacaklara bakarak bir şeyler konuşuyor, gülüşüyorlar aralarında. Ercan yine suskun.

Kapıya yaklaşıyoruz. Artık ayrılma zamanı geldi. Cam perdeyi geçtikten sonra yakalanırsa bunun büyük bir olasılıkla bana zararı dokunmayacak. Hastaneden kimin çıkardığını araştırırlar. Kayıtlar orada.

Yeni bir uçağın yolcuları geldi. Kapı önü birden kalabalıklaştı. Bu iyi. Karşılama gelenler de kapıya yağıldı. Uçaktan inen bir kız yakınlarını çığlıklarla kucaklıyor. Herkes görebildiği yakınına el ediyor, bağırıyor. Şuradan bir kurtulabilsek! Ercan'la sessizce kucaklaşıyoruz. Çevremizdeki kalabalığın kahkahaları, çığlıkları, konuşmaları birleşiyor, yüreğimi sıkıştıran kaynağı belirsiz, uğursuz bir uğultuya dönüşüyor.

"Güle güle. Kendine dikkat et. Hemen bir doktora görün. Beni de ara." Bir atlatabilsem şu tehlikeyi. Turistin bavulu dizime çarpıyor.

"Sorry!"

Sorry'miş... Ne kadar sorry olduğumu biliyor musun sen, tuzu kuru züppe. Ercan dönüp uzaklaşıyor. Yalnız... Topallıyor... Eşyası yok. Boğazıma bir şey düğümleniyor. Gözlerime ateş basıyor. O benim en iyi arkadaşım.

Birisi yaklaşıyor Ercan'a arkadan. Tam kapıdan girecekken kolundan tutuyor. Bir kız! Esmâ! Dayanamadı. Kucaklaşıyorlar. Ben de yaklaşıyorum.

"Senin çok hasta olduğunu duymuştum."

"Öyle mi görünüyorsun."

"Hayır. Hiç değişmemişsin."

"Sen çok değişmişsin. Bak kolun böyle değildi." Gözleri yaşlı.

"Seni gördüğüme çok sevindim." Yüzü yine kireç gibi. Gözleri kurur. Dudakları titriyor.

"Ya ben. Ya ben..." Damlalar artık süzülüyor. Hüznümün hiç değilse bir bölümünü onlara aktarmakla rahatlıyorum. Fakat Ercan gitmeli.

"Ercan geç kalıyorsun."

"Ayhan'a telefon et. Adresini bildir. Mektup yazacağım."

Başını sallıyor Ercan. Önce bana sarılıyor tekrar, sonra Esmâ'yı kucaklıyor. Gözleri şimdi nemli. Ayrılıyoruz...

Polisler camlı bölmenin gerisinde onu durduruyor. Bir şeyler soruyorlar. Uzaklaşmayacağız. Buradayız, birlikteyiz ve ona bir şey olursa yine birlikte olacağız. Ona bir şey olmamalı. Şuradan hepimiz bir kurtulsak! Sonunda kontrol bitiyor. Atlattık tehlikeyi. Bizimki arkasına bakmadan salonda ilerliyor, gözden kayboluyor.

Ne oyalanmak istiyoruz ne de oradan ayrılmak. İçimiz buruk, gözlerimiz dolu. Çıkış kapısına yürüyoruz. Esmâ'nın çantasının bir sapından tutuyorum.

"Bu akşam Çanakkale'ye dönüyorum."

"Hemen bu akşam, öyle mi?"

"Evet, teyzemden ayrıldım."

"Gel bize gidelim."

"Hemen dönmek istiyorum. Benimle Topkapı'ya gelecek misin?"

"Tabii, tabii."

Sonra vazgeçiyor.

“Yok be. Burada ayrılmak galiba en iyisi. Ben kendim gideyim.”

“Bir dakika,” diyorum. Telefon kulübesi Betül’ü aramam gerektiğini anımsatıyor. Görevi tamamladım. Yüreğim dinlenebilir. Kazasız belasız akşamı etmek üzereyiz.

“Şuradan bir telefon edeyim. Sonra seni Topkapı’ya bırakırım.”

Kulübeye girdim. O dışarıda kaldı. İşyerimi arıyorum kulaklıktan gelen düdük sesi değişmiyor. Tekrar atıyorum jetonu. Esmâ hüznünlükten de çok güzel. Kulaklıkta aynı ses. Telefon bozuk. Başka yerden aramak gerek. O an, akşam eve yalnız dönmekten ne kadar sıkılacağımı düşünüyorum. Alet jetonumu geri vermiyor. Çevrede kimse olmasa kopartırdım kordonunu.

Dışarıya çıktım. Yarın cuma. Büroda fazla iş yok. Ne yaparlarsa yapsınlar, işi asacağım. Eve gidip arabayı alacağız, ben götüreceğim Esmâ’yı Çanakkale’ye...

Tekirdağ yolundan Çanakkale’ye vuruyoruz. Yol uzun... Uzun yolda otomobil kullanmayı severdim. Fakat kafam öylesine dolu ki, ne yolu görüyor gözüm, ne otomobil kullandığımı biliyorum. Silivri’den sonra adım adım ilerleyen bir konvooya takılıyoruz. Az sonra sıkışıklığın nedeni anlaşılıyor. Sağ yanda akordiyon olmuş bir otomobil. Yerlerde kanlar... Yaralıları ya da ölüleri kaldırmışlar. Az ilerde şarampole kaymış bir kamyon... Morallim iyice bozuluyor.

Esmâ’yı Çanakkale’ye götürmek istememdeki bir neden de Ayvalık’taki yazlık. Oraya bir ulaşabilsem dinecek sızılarım. Birlikte gitmeyi, kısa bir tatil yapmayı öneriyorum Esmâ’ya. Ümidim az.

“Şu sıra olmaz!”

Huyunu bilirim. Üstelemek boşuna.

“Şu an Ercan havadadır.”

“Evet. Biz Çanakkale’ye varmadan, o evinde olur.”

Zorlu bir işi başardım. Başaramasaydım şu anda çok daha değişik bir noktada olurduk. Güç engelleri aştığım zamanlardaki doyumunu arıyorum içimde. Yok! Yüreğim delik bir tencere. Duyguları boşluğa akı-

tiyor. Geriye kalan huzursuzluk, eksiklik, hoşnutsuzluk... Onlar kalmışlar, tencerenin kenarlarına bulaşmış yağlı yemek artıkları gibi. Neden? Ercan'dan olmalı. Çocuğu hasta hasta uçurduk uzaklara. Bedeni iyileşir, ya kafası. Esmâ da aynı yüzden keyifsiz olmalı. Delik tencerenin dibi artıklarla tıkanıyor... Yüreğimde yine o kötü bir şey olacaktı hissi. Huzursuzluğum mahmuzladıkça basıyorum gaza. Eksiklik, tamamlanmamışlık... Bir şeyleri daha halletmeliydim. Esmâ'yla ilgili...

Ercan'a dönmedi. Çünkü evli, çocuğu var. Üstelik en son nasıl ayrıldılar, bilmiyorum. Ercan hasta. Ona da analık yapamaz ya. Küllenmiş bir aşkı sanrılar nasıl alevlendirsin.

Artık sormalıyım.

"Eşinle son durum nasıl? Telefonla görüşüyorsunuzdur."

"Bir daha aramadım. O da aramadı. Boşanacağım. Çanakkale'ye bunun için gidiyorum."

Şaşıyorum. Hep başkaları karar vermiş, bana şaşırmak düşmüştür.

"O kadar kararlı mısınız?"

"Evet," diyor sakın bir sesle. 'Birkaç günde bu işi bitirmeyi düşünüyorum.' Biraz keyifsiz, fakat hiç heyecanlı değil; onu tanırım. Yüzünde soylu bir mağruriyet var. İşi kafasında kapatmış bile. Yırtıcı bir vahşi hayvanın gözleri gibi masum gözleri. İçimde ürkek bir umut kıvılcımı çakıyor.

"Sonra ne yapacaksınız?"

"Bir süre Bursa'da kalırım herhalde. İş ayarlayıp İstanbul'a yerleşmeyi tasarlıyorum. Olursa tabii. Fakat önce Ercan'a gitmeyi düşünüyorum. Bir haftaya kadar seni ararsa, durumu öğrenir, öyle giderim. Yok aramazsa, sana söz ettiği yerlerden izini bulurum. Sorun değil."

İki haftadır yüreğimi geren tel kopuyor. Keskin, irkiltici bir acı... Sonra ne huzursuzluk kalıyor geriye, ne kötü bir şey olacaktı hissi. Kötü bir şey oldu. Daha ne olacaktı! Hüznü bir huzur yayılıyor göğsümden. Parmak uçlarım ısınıyor. Ayağımı gazdan çekiyorum. Kartallarla uçmak senin harcın değil oğlum. Bırak sevgili bir dostun olarak kalsın Esmâ.

Dış kapıda durdum. İndim arabadan. Garaja çekmeye şimdilik gerek yok. Ortalık öyle sessiz ki... Hayır, cırcır böcekleri ötüyor hep bir ağızdan. Bahçe çok bakımsız görünüyor. Evin çevre kaldırımı, boş yollar toz toprak, otlarla kaplı. Çiçekler solmuş, çimenler uzamış, yabancı bitkiler бүrümüş ortalığı ve her yan sararmış. Dalgaların hışırtısı duyuluyor hafif hafif. Yakıcı bir sıcak var. Duvarlar kırmış. Yaklaşınca hararet çarpıyor insanın suratına.

Karar değiştirip arabayı alıyorum içeriye. Şu anda güvenlik duygusuna çok gereksinimim var. Yanları açık garajın ondülin tavanı yol yol çatlamış. Daha önce fark etmemişim. Her şey çok yıpranmış görünüyor. O kadar zaman geçti mi son ayrılışımdan beri. Bir kerstenkele kayıyor önümden. Duvar dibinde durup bana bakıyor. Nefes nefese... Dur kaçma dostum! Çok yalnızım. Sen de kaçma! Kenar parmaklığını aşip ön verandaya çıkıyorum. Deniz nefis görünüyor. Yine de çekmiyor beni.

Az önce çıktılar Esmâ'yla Ercan. Şimdi sahilde. Belki denize girmişlerdir. Bir müzik açıp şezlonga uzanmalı. Buzdolabından soğuk bir bira... Çok geçmez gelirler. Birlikte nefis bir balık yeriz.

Verandadan inip yan kapıya yürüyorum. Anahtarı almayı akıl edebilmişim. Bazen en gerekli şeyleri unuturum. İçerisi umduğum kadar bunalıcı değil. Hatta serin bile. Dost eşyalar, işte ben geldim! Perdeleri açıyorum tek tek. Elektrik şalterini indiriyorum. Evet, bir kaset koymalı sete. Hangisini? King Crimson. Hayır. Şimdi müziğin sırası değil.

Dışardan bir ses gelse! Esmâ'nın gülüşü, Ercan'ın seslenişi... Bahçede hiçbir ses yok. Sessizlik... Ne arka tarafta çıt var, ne ön tarafta.

Denizin sesi geliyor uzaktan; zeytinlikten de cırcırböceklerinin sesi... Verandaya çıkıyorum. Sahilde hiç kimse görünmüyor. Karşı kıyıda ne var öyle? Çiftlik kurmayı düşlediğimiz yerde. Kiremit damlar... Öbek öbek tüm tepeyi kaplamış. Bizden önce davrandılar, siteyi kurdular sonunda. Bakma oraya, bakma şimdi. Kıyıya bak!

Görebildiğim kadarıyla tüm kıyıyı tarıyorum gözlerimle. Ercan ve Esmâ yok! Onlar yaşamıma bir noktada girip bir noktada çıktılar. Son

hafta içinde gördüm mü onları yoksa en son görüşüm yıllar önce mi? Ne fark eder. Bir daha gelmeyecekler...

Boğazıma bir hıçkırık düğümleniyor. Telefon etmeliyim Betül'e. Sesini duymalıyım.

Kaan Arslanoğlu

Çağrısız Hayalim

roman

İssiz bir koydaki yazlık bir ev... Biri kız, üç gencin çocukluk yıllarında başlayan arkadaşlıklarının öyküsü... On yıllık bir süreçte bilinçli yeğlemeler önce ayrılıkları getiriyor, sonra savruluşları...

Çağrısız Hayalim Kaan Arslanoğlu'nun *Devrimciler* ve *Kimlik*'ten sonraki üçüncü romanı. Yazar klasik roman kalıplarını zorlayan ilk biçim denemelerini bu yapıtında gerçekleştirmiştir.

Kaan Arslanoğlu (d. 1959) Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ni 1984 yılında bitirip Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde psikiyatri ihtisası yapmış olan bir uzman hekim. Roman yazmaya 1985 yılında başlamış. Sırasıyla *Devrimciler*, *Kimlik*, *Çağrısız Hayalim*, *Kişilikler*, *Öteki Kayıp* adlı yapıtlarıyla ilgileri üzerine çekmiştir. *Yanılgıların Gerçekliği* adıyla basılmış psikolojik-felsefi bir inceleme kitabı da vardır.

ISBN 975-418-511-5

9 789754 185119